

eul_wid: vta-ab

Ὅμηρικὴ ὑπόμνησις · Homer Commentary

Scholia-Odyssey 1.1–309

Σχόλια εἰς Ὀδύσσειαν α' α'-τθ'

Period: Ὀψιμαρχία Late Antique

Dialect: Ἀττικίζουσα Atticizing

Domain: Γραμματική Grammar

Format: Πεζός Prose

^{hyp} Ὑπόθεσις τῆς α' Ὀμήρου Ὀδυσσεΐας. θεῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσεΐα εἰς Ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς νήσου· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηναῖα εἰς Ἰθάκην παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον ὁμοιωθεῖσα Μέντη βασιλεῖ Ταφίων. γενομένης δὲ ὁμιλίας παραινέσασα ἡ Ἀθηναῖα Τηλέμαχον παραγενέσθαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν εἰς Πύλον μὲν πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον, ἀπαίρει ἔμφασιν δοῦσα ὡς θεὸς εἴη. καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται εὐωχία. H K M 1 P Q R V Y b d f i. ἄλλως. ἡμέρᾳ, ἐν ἣ ἡ θεῶν ἀγορά. Ποσειδῶνος ἐν Αἰθιοπίᾳ ὄντος, Ἀθηναῖα Διὸς ἐπιτρέψαντος εἰς Ἰθάκην κατελθοῦσα ὁμοιοῦται Μέντη Ταφίων βασιλεῖ, καὶ ξενισθεῖσα παρὰ Τηλεμάχῳ παρορμᾷ αὐτὸν κατὰ τῶν μνηστήρων· καὶ ὑποτίθεται αὐτὸν διαπλεῦσαι εἰς Πύλον πρὸς Νέστορα κάκειθεν εἰς Σπάρτην πρὸς Μενέλαον. καὶ αὕτη ἀφανὴς γίνεται τοῖς μνηστήρσιν· Τηλέμαχος δὲ ἐσπέρας γενομένης εἰς ὕπνον ἐτρέπη. M 1 Q R d. τῶν θεῶν ἐθέλησάντων ἀπαγαγεῖν εἰς Ἰθάκην τὸν Ὀδυσσεΐα ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς, ἡ Ἀθηναῖα εἰς Τηλέμαχον παραγίνεται ὁμοιωθεῖσα Μέντη βασιλεῖ Ταφίων. παραινεῖ δὲ αὐτὸν παραγίνεσθαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν εἰς Πύλον μὲν πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον· ὅλως τε αὐτὸν παροτρύνει καὶ διεγείρει πρὸς ἄμυναν τῶν μνηστήρων. ἔπειτα παραίνεσις Τηλεμάχου πρὸς Πηνελόπην. καὶ δὴ καὶ τοῖς μνηστήρσιν Τηλέμαχος διαλέγεται, θαρσέως μάλα αὐτοῖς προσφερόμενος καὶ ἀπειλῶν. καὶ νυκτὸς ἐπελθούσης εἰς ὕπνον τρέπονται. D H 3 g k 2. Ἡρακλείτου· ἀπὸ τῆς ἐναγωνίου καὶ πολεμικῆς Ἰλιάδος ἐπὶ τὴν ἠθικὴν μεταβῶμεν Ὀδύσειαν· οὐδὲ γὰρ αὕτη τελείως ἀφιλοσόφητος. αὐτίκα τοίνυν ἐν ἀρχῇ τὴν (Διὸς) Ἀθηναῖαν ὑπὸ Διὸς ἀποστελλομένην πρὸς Τηλέμαχον εὐρίσκομεν εὐλόγως, ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἄγαν νεότητος ἥδη τὴν εἰκοσαετὴ ἡλικίαν ὑπερκύπτων μετέβαινεν εἰς ἄνδρας καὶ τις αὐτὸν ὑπέδραμε τῶν γινομένων λογισμὸς ὡς οὐκέτι χρὴ διακαρτερεῖν ἐπὶ τῇ τετραετεί τῶν μνηστήρων ἀσωτία. τοῦτον τοίνυν τὸν ἀθροιζόμενον ἐν Τηλεμάχῳ λογισμὸν Ἀθηναῖς ἐπιφάνειαν ἡλληγόρησεν· ὁμοιωθεῖσα γὰρ γέροντι ἥκει. D E H 3. —τοῦτο δὲ τὸ τὴν Ἀθηναῖαν εἰς Ἰθάκην παραγενέσθαι, διὰ τὸ ὀτρύναι τὸν Τηλέμαχον ἀναζητῆσαι τὸν ἑαυτοῦ πατέρα, οὐκ ἄλλο αἰνίττεται ἢ ὅτι Ἀθηναῖα λέγεται ἡ φρόνησις. παῖς δὲ ὢν ὁ Τηλέμαχος, εἶτα ἀνατραφεὶς καὶ εἰς γνῶσιν ἐλθὼν διηγέρθη διὰ τῆς Ἀθηναῖς, ἥτοι διὰ τῆς οἰκείας φρονήσεως, ἀναζητῆσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. D H 3. Μενεκράτης φησὶν αἰσθόμενον τῆς ἑαυτοῦ ἀσθενείας τὸν ποιητὴν καὶ τοῦ μὴ ὁμοίως δύνασθαι φράζειν ἑᾶσαι τὰ μεθ' Ἑκτορα. καλῶς δὲ ἐταμιεύσατο τὰ λοιπὰ τῶν ζητημάτων εἰς τὴν Ὀδύσειαν· μικρὰ γὰρ ἦν ἡ ὑπόθεσις περὶ τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσεύος μόνον· ἐν τῷ μέσῳ οὖν τὰ περὶ

Μενελάου καὶ Νέστορος καὶ Ἀγαμέμνονος καὶ ἀπλῶς περὶ τοῦ ἀπόπλου διέξεισι καὶ τοῦ δουρείου ἵππου. ἄλλως τε πολιορκίαν ἄκραν οὐκ ἄξιον διηγεῖσθαι αὐτόν. I. Εἰπέ μοι τὸν ἄνδρα, Μοῦσα, τὸν πλανηθέντα μετὰ τὸ πορθῆσαι τὴν Τροίαν καὶ ἐκ τῆς τοιαύτης πλάνης ἰδόντα ἄστεα πολλὰ καὶ νοῦν ἔχοντα ἐκ τοῦ ὁμιλῆσαι ἄλλοδαποῖς ἀνθρώποις ἃ γὰρ εἶχον ἐκεῖνοι πολιτευόμενοι, ταῦθ' οὗτος τῇ πείρᾳ μαθὼν νοῦν γινῶναι λέγεται· νοῦν γὰρ ἐνταῦθα τὴν πεῖραν νοητέον. ^[30]

- ¹ ἔγνω οὖν νοῦν, ἀντὶ τοῦ ἐμπορικὴν γινῶσιν εἶχεν. E. ἄνδρ α] περὶ τοῦ ἀνδρὸς τοῦ πολυτρόπου. λέγεται δὲ Ἀττικισμός. H. —ἀνήρ σημαίνει τέσσαρα· τὸν φύσει, τὸν γήμαντα, τὸν ἀνδρεῖον καὶ τὸν ἀνδρὸς ἡλικίαν ἔχοντα. τὸν φύσει, ὡς τὸ "ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα"· τὸν γήμαντα, ὡς τὸ "ἄνδρα μέν. ᾧ ἔδοσαν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ" [T 291]· τὸν ἀνδρεῖον, ὡς τὸ "ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστέ" [E 529]· καὶ τὸν ἀνδρὸς ἡλικίαν ἔχοντα, ὡς τὸ "ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῶ" [λ 449]. M 1 Q R Y. καὶ εἰ μὲν τὸν ἄ[νθρωπον] σημαίνει, ποίου [εἵδους] τῶν ὑπο[επτω]κότων τῷ ὁ[νόματι;] προσηγορ[ικοῦ.] εἰ δὲ σημαίνει [τὸν ἀν]δρ[εῖον, ποίου;] ἐπι[θέτ[ου.] εἰ δὲ [σημαίνει] τὸν γήμαντ[α ἢ τὸν] φύ[σει, ποίου;] τῶν πρὸς τι.] καὶ πρὸς τί[να] ἔχει [ὁ ἀνήρ;] πρὸς τὴν [γυναῖκα.] εἰ δὲ σημαίνει [τὸν ἀνδρὸς] ἡλικί[αν] ἔχοντα, ποίου;] καὶ αὐτ[ὸ] τῶν ὡς πρὸς τι.] καὶ ποσαχ[ῶς] λαμβάνονται τὰ ὡς π[ρὸς τι;] τετρα[χῶς] κατὰ] πο[ίον, κατὰ] ποσόν,] κατὰ ἔ[μμεσον,] κατὰ ἄ[μμεσον. κατὰ] π[οίον, ὡς] γλ[υκὺ] πρὸς] πικρ[όν· κατὰ] ποσόν,] ὡς μ[ικρὸς] πρὸς] μέγ[ας] κατὰ ἔμμεσον,] ὡς ἀ[μαρτωλὸς] πρὸς δ[ίκαιον· κατὰ] δὲ [ἄμμεσον,] ὡς [νὺξ ἡμέρα,] θά[νατος] ζ[ωή]. Y. ἀνήρ σημαίνει δ' τὸν ἀνδρεῖον, ὡς τὸ "οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας" [A 262], καὶ τὸν ἐν ἀριθμῷ ἀνδρῶν ἵζοντα καὶ τὸν φύσει καὶ τὸν γήμαντα. H. ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα: γελοῖοι οἱ τὸ "ἄνδρα μοι" ἀνδρεῖον ἀκούοντες—ἔσται γὰρ ἀνδρεῖον καὶ πολύτροπον ἔννεπε— τὰ γὰρ ἐπίθετα πρὸς τὰ κύρια ἢ προσηγορικὰ τάττεται. τὸ οὖν "ἄνδρα" κυρίως παρ' αὐτῷ τίθεται, τὸν ἀντιτιθέμενον τῇ γυναικί, ὥσπερ ὁ ἄρρη· ὡς ποτε ἔφη "ἀνὴρ ἡδὲ γυνή" [ζ 184], "ἢ τ' ἐπὶ τύμβῳ ἀνέρος ἐστήκη τεθνηὸς ἢ γυναικός" [P 435], καὶ "ἄνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὦλεο" [Ω 725] καὶ "ὅς [που] νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῶ" καὶ τὸ "ἄνδρα γέροντα" [ς 53], ὡσεὶ ἔφη ἄρρενα γέροντα, καὶ "ρεῖα, λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας δμῳάς τε γυναῖκας" [I 477], αἰεὶ συγκριτικῶς ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας· αὐτὸς γὰρ ἔφη "οὐ γάρ πω τοῖον εἶδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν, οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναῖκα" [ζ 161]. καὶ ἀνδροτῆς δὲ ἡ τοῦ ἀνδρὸς δύναμις, "λιποῦς ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην" [X 363]· ἐπ' ἄλλων γὰρ τῶν μὴ σωζόντων ἔξιν φησὶ "κτενέει δέ με γυμνὸν ἐόντα αὐτως ὥστε γυναῖκα" [X 125]—οὐχ ὡς ἄνδρα καὶ ἄρρενα—, ὥσπερ ἐν ἄλλοις "Ἀχαιῖδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί" [B 235], καὶ "μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θεῖη" [κ 301], μή σε θηλύνη. HM 1 QR. ἄνδρ α: νῦν τὸν φύσει· οὐ γὰρ εὐρίσκεται δύο ἐπίθετα ἄνευ κυρίου ἢ προσηγορικοῦ. δηλοῖ δὲ καὶ τὸν ἀνδρεῖον, "ἀνδρὸς ἀκοντίσαντος" [Δ 498]· καὶ τὸν ἀνδρὸς ἡλικίαν ἔχοντα, "ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἵζει ἀριθμῶ"· καὶ τὸν γήμαντα, "ἄνδρα μέν, ᾧ ἔδοσαν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ"· καὶ τὸν φύσει, "ἄνδρες κίκλησκον καλλίζωνοί τε γυναῖκες" [H 139]. D E M 1 Q R T V d. ᾧ ἀντιδιαστέλλεται ἡ γυνή. ἐκ τούτων οὖν τῶν σημαينوμένων οἰκειότατον τὸν ἀνδρεῖον σημαίνει ὁ ποιητής. T. ἄνδρ α: ἐξάλλαξις εἵδους· τὸ εἶδος ἀντὶ τοῦ γένους, τὸν φύσει. οὐ τὸν ἀνδρεῖον, ἐπεὶ δύο ἐπίθετα οὐχ εὐρηται ἄνευ κυρίου ἢ προσηγορικοῦ, ἀλλὰ τὸν φύσει, τουτέστιν ἄτομον ἄνθρωπον καὶ μερικόν. Y i. — ἀνὴρ παρὰ τὸ ἀνύειν δύνασθαι γέγονε, γυνή δὲ παρὰ τὸ γενεῖν, ἄρσην δὲ παρὰ τὸ ἀρόσαι. D E H. ἄνδρα μοι: ἔδει μὲν ἐν τῷ "ἄνδρα" δύο εἶναι ὀξεῖας, ὡς τὸ "ἄνδρά τε καὶ οἶκον" [ζ 181], ἀλλ' ἐφυλάξατο ὁ Ἀρίσταρχος διὰ τὸ μὴ ἐν τῇ εἰσβολῇ τῶν λέξεων κακοφωνίαν ποιῆσαι. M a Sl. ἔννεπε: πάθος λεγόμενον διπλασιασμός. Yi. —Αἰολικόν. M 1. — ἔννεπε: εἶπέ. V. λέγε, εἶπέ. H. εἶθε εἴποις. M a. ἀληθῶς εἶπέ. M a. ἥγουν ἐμμελῶς λέγε, Καλλιόπη. E 1. ἢ μετρικῶς, μετὰ μέτρου εἶπέ. Y. μετὰ ἡρωικοῦ μέτρου εἶπέ. Y. τὸ γὰρ "ἄειδε" τῇ τραγωδίᾳ ἀρμόζει, τὸ δὲ "ἔννεπε" τῷ ἡρωικῷ

μέτρῳ. Υ. — ἔννεπε εἰ ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι "ἄειδε" φησίν. ἡδονῇ γὰρ αὐτὰ σκέπειν θέλει δυσχερῇ ὄντα, περὶ δὲ τοῦ ῥήτορος "ἔννεπε" φησίν. ἐκεῖ μὲν ὡς περὶ δημοσίων· καὶ πάσῃ τῇ Ἑλλάδι διαφερόντων οὐ πρόσκειται ἀντωνυμία, ἀλλ' ἀπλῶς αἰεῖδεν τὴν θεὰν καὶ πᾶσι δηλοῦν τὴν Ἀχιλλέως μῆνιν παρακαλεῖ· ἐνταῦθα δὲ δισση ἀντωνυμία, "ἄνδρα μοι" καὶ "εἰπέ ἡμῖν" [10]· ὡς γὰρ αὐτὸς ποθῶν ἐμπειρίαν ἔχειν τοῦ ἀνδρὸς τῆς σοφίας ἐντυγχάνει τῇ θεᾷ. M a l. Μοῦσ α] ὦ θεὰ Καλλιόπῃ, ἡγουν ὦ γνῶσις. τὴν γνῶσιν αὐτοῦ νῦν καλεῖ. Υ. Πορφυρίου· πολύτροπο ν: οὐκ ἐπαινεῖν φησιν Ἀντισθένης Ὅμηρον τὸν Ὀδυσσεά μᾶλλον ἢ ψέγειν, λέγοντα αὐτὸν "πολύτροπον". [45]

- 1 (50) οὐκ οὖν τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν Αἴαντα πολυτρόπους πεποιηκέναι, ἀλλ' ἀπλοῦς καὶ γεννάδας· οὐδὲ τὸν Νέστορα τὸν σοφὸν οὐ μὰ Δία δόλιον καὶ παλίμβολον τὸ ἦθος, ἀλλ' ἀπλῶς τε Ἀγαμέμνονι συνόντα καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασι, καὶ εἰς τὸ στρατόπεδον εἴ τι ἀγαθὸν εἶχε συμβουλευόντα καὶ οὐκ ἀποκρυπτόμενον. καὶ τοσοῦτον ἀπέειχε τοῦ τὸν τοιοῦτότροπον ὄντα ἀποδέχεσθαι ὁ Ἀχιλλεύς, ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθαι ὁμοίως τῷ θανάτῳ ἐκεῖνον "ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπῃ" [I 313]. λύων οὖν ὁ Ἀντισθένης φησὶ τί οὖν; ἄρα γε πονηρὸς ὁ Ὀδυσσεὺς ὅτι πολύτροπος ἐρρέθη; καὶ μὴν, διότι σοφός, οὕτως πρὸς αὐτὸν εἶρηκεν. μήποτε οὖν τρόπος τὸ μὲν τι σημαίνει τὸ ἦθος, τὸ δὲ τι σημαίνει τὴν τοῦ λόγου χρῆσιν· εὐτρόπος γὰρ ἀνὴρ ὁ τὸ ἦθος ἔχων εἰς τὸ εὖ τετραμμένον. τρόπου δὲ λόγων αἴτιοι αἱ πλάσεις· καὶ χρῆται τῷ τρόπῳ καὶ ἐπὶ φωνῆς καὶ ἐπὶ μελῶν ἐξαλλαγῆς, ὡς ἐπὶ τῆς ἀηδόνης "ἦτε θαμὰ τροπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν" [τ 521]. εἰ δὲ οἱ σοφοὶ δεινοὶ εἰσι διαλέγεσθαι, καὶ ἐπίστανται τὸ αὐτὸ νόημα κατὰ πολλοὺς τρόπους λέγειν· ἐπιστάμενοι δὲ πολλοὺς τρόπους λόγων περὶ τοῦ αὐτοῦ πολύτροποι ἂν εἶεν. εἰ δὲ οἱ σοφοὶ καὶ ἀγαθοὶ εἰσι, διὰ τοῦτό φησι τὸν Ὀδυσσεά Ὅμηρος σοφὸν ὄντα πολύτροπον εἶναι, ὅτι δὴ τοῖς ἀνθρώποις ἡπίστατο πολλοῖς τρόποις συνεῖναι. οὕτω καὶ Πυθαγόρας λέγεται, πρὸς παῖδας ἀξιωθεὶς ποιήσασθαι λόγους, διαθεῖναι πρὸς αὐτοὺς λόγους παιδικούς, καὶ πρὸς γυναῖκας γυναιξὶν ἀρμοδίους, καὶ πρὸς ἄρχοντας ἀρχοντικούς, καὶ πρὸς ἐφήβους ἐφηβικούς. τὸ γὰρ ἐκάστοις πρόσφορον τρόπον ἐξευρίσκειν σοφίας εἶναι, ἀμαθίας δὲ τὸ πρὸς τοὺς ἀνομοίως ἔχοντας τῷ τοῦ λόγου χρῆσθαι μονοτρόπῳ. ἔχειν δὲ τοῦτο καὶ τὴν ἱατρικὴν ἐν τῇ τῆς τέχνης κατορθώσει, ἡσκηκυῖαν τῆς θεραπείας τὸ πολύτροπον, διὰ τὴν τῶν θεραπευομένων ποικίλην σύστασιν. τρόπος μὲν οὖν τὸ παλίμβολον τοῦτο τοῦ ἦθους, τὸ πολυμετάβολον. λόγου δὲ πολυτροπία καὶ χρῆσις ποικίλη λόγου εἰς ποικίλας ἀκοὰς μονοτροπία γίνεται. ἐν γὰρ τὸ ἐκάστῳ οἰκεῖον· διὸ καὶ τὸ ἀρμόδιον ἐκάστῳ τὴν ποικιλίαν τοῦ λόγου εἰς ἓν συναγείρει τὸ ἐκάστῳ πρόσφορον, τὸ δ' αὖ μονοειδές, ἀνάρμοστον ὃν πρὸς ἀκοὰς διαφόρους, πολύτροπον ποιεῖ τὸν ὑπὸ πολλῶν ἀπόβλητον ὡς αὐτοῖς ἀπότροπον λόγον. H M 1 Q R Leid. — "πολύτροπον" λέγει τὸν Ὀδυσσεά ἢ διὰ τὸ τοῦ [ἦθους] παλ[ίμ]βολον ἢ τὸν μετὰ τὰ Τρωϊκὰ [ἐπὶ] πολλὰ τραπ[έντα] καὶ πλαν[ηθέντα]. ἢ "πολύτροπον" τὸν πολὺγνῳμον καὶ [δόλιον] ἔφη, τὸν ῥαδίως τρεπόμενον καὶ μεταπηδῶντα κ[...]. T. πολύτροπο ν: ἐπὶ πολλὰ τρέποντα τὴν διάνοιαν, συνετόν. ἢ πολλῶν ἔμπειρον τρόπων. M 1 V. ἀντὶ τοῦ συνετόν, ποικίλον. Υ. πολλῶν ἠθῶν ἔμπειρον. k 2 . πολυειδῆ καὶ ἐπιστήμονα. K. — [οὐχ ὅλ]ως πραγματικὴ [ἔσται ἢ] Ὀδύσεια, [ἀλλ' ἠθ]ικὴ, ὡς [δηλοῖ] τινὸς [φ]ρονίμου ἀνθρώπου [μ]έλλων εἰπεῖν τὰ ἦθη. H. — ἄνδρα μοι ἔννεπε ε , Μοῦσ α , πολύτροπο ν , ὃς μάλα πολλὰ: τὸν τρόπον προεκτίθεται, δι' οὗ τὴν ποίησιν πλατυνεῖ· ἢ γὰρ πολύτροπος τοῦ Ὀδυσσεῶς περίοδος πλάτος τῇ ποιήσει ἐμπλατυνεῖ.]. μάλ α] λίαν. M a TY. πάνυ. M a . πολλὰ] ἀπὸ τῶν Ἀχαιῶν. Υ. πλάγχθη η: ἐπλανήθη. [80]

- 2 HM a QTVYik 2 . — ἀφαίρεσις. Υἱ. ἐπεὶ Τροίη ς: ἀντὶ τοῦ ἄφ' οὗ τὴν Τροίαν. V. ἄφ' οὗ χρόνου. DE. ἢ μεθ' ὃ. E. ἱερὸν πτολίεθρον ν: (θαυμαστόν. ἢ) διὰ τὸ τετειχίσθαι ὑπὸ θεῶν. ἢ διὰ τὴν πρὸς τὸν Δία εὐσέβειαν. DEHM 1 QTva. ἢ πᾶν τὸ τινὸς περιεκτικὸν καὶ φυλακτικὸν ἱερὸν καὶ θεῖον. D E

- a. ἢ διὰ τὸ περισώζεσθαι ἐν αὐτῇ ἀνθρώπους. M b T. ἱερὸν πτολίεθρο ν: ὅτι οἱ θεοὶ τοῦτο ἔκτισαν. ἢ τὸ μέγα. Y. ἔπερσε ν: ἐπόρθησεν. M a V. —διὰ τί Ὅμηρος οὐ τὸν Ἀχιλλέα, ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσεά ὀνομάζει πτολίπορθον, καὶ ταῦτα πόλεις ἀπείρους τοῦ Ἀχιλλέως πορθήσαντος; καὶ λέγομεν, ἐπεὶ ὁ Ἀχιλλεὺς πολιδριά τινα ἐπέσχεν, ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς διὰ τῆς οἰκείας φρονήσεως τὴν περίφημον Τροίαν ἐπόρθησε, δι' ἣν οἱ Ἕλληνες πολλῆς κακοπαθείας μετέσχηκαν κατασχεῖν αὐτὴν θέλοντες, διὰ τοῦτο οὐ τὸν Ἀχιλλέα, ἀλλὰ τὸν Ὀδυσσεά ὀνομάζει πτολίπορθον. D E J. ὅτι ταῖς τούτου συμβουλίαις ἡ Ἴλιος ἐπορθήθη. Yι. πολλῶ ν] πλείστων. ^[10]
- ³ M a. ἴδε ν] Ἰωνικόν. M 1 T. διὰ τὸ μέτρον. H. —ἔμαθεν. D. ἔβλεψεν. a. ἄστε α] πόλεις. H M a V. νόο ν] ὁ νοῦς τριχῶς λέγεται, θεωρητικός, φυσικός, πρακτικός, θεωρητικός, ὡς ὅταν ὁ φιλόσοφος τὴν τῶν ὄντων γνῶσιν περισκοπῇ· φυσικός, ὡς ὅλοι ἐπίσης οἱ ἄνθρωποι νοῦν ἔχουσι· πρακτικός, ὡς ὅταν τις ἰδὼν πολλὰς πόλεις καὶ χώρας κάκεινων γενόμενος ἔμπειρος ἐξ ἐκείνων γνῶσιν συνάξῃ· ἐκ γὰρ τῆς ἐμπειρίας ἡ γνῶσις συνάγεται. D E J. —ἦτοι πρακτικὴν φρόνησιν ἔσχε. D. τὸ ἔθος, τὴν διαγωγὴν καὶ τὸ πολίτευμα. D E H Q. ἦθη, ἔθη. K. —Ζηνόδοτος "νόμον ἔγνω" (φησὶν)· ἄμεινον δὲ τὸ "νόον" ... δι' ὧν Ὀδυσσεὺς αὐτὸς εἰσάγεται λέγων "ἢ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής" [ζ 121]. M b T. διὰ τί προσέθηκεν Ὅμηρος, "καὶ νόον ἔγνω"; εἰσὶ γάρ τινες μωροὶ πολλὰς πόλεις καὶ χώρας ἰδόντες, ἀλλ' οὐκ ἔγνωσιν λαμβάνουσιν· διὰ τοῦτο καλῶς προσετέθη "καὶ νόον ἔγνω". DJ. ὅγ'] οὗτος ὁ ἀνὴρ. ^[10]
- ⁴ EY. ὁ Ὀδυσσεύς. D. πόντ φ: θαλάσση. HM a V k 2. —ἀπὸ τοῦ πονῶ πόντος. D. πάθε ν] ἀφαίρεσις. Yι. ἄλγε α] λύπας. M a. πάθεν ἄλγε α: ἐνταῦθα στικτέον, εἴτα "ὄν κατὰ θυμὸν ἀρνύμενος"· τὸ ἐφ' ἑαυτῷ περιποιῶν καὶ σώζων ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἐταίρους. ἢ ἀντικαταλασσόμενος τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν καὶ τὴν εἰς τὸν οἶκον πορείαν ὑπὲρ τῶν ἐταίρων, οἷον αὐτὸς ἀπολέσθαι θέλων ἵνα· σώσῃ τοὺς ἐταίρους. διαληπτέον δὲ ἐπὶ τὸ "νόστον". HM 1 QTV. ἄλγε α: ἀντικαταλασσόμενος τῶν ἐν γῇ καὶ ἐν θαλάσῃ κινδύνων τὴν ἰδίαν ψυχὴν καὶ τὸν νόστον τῶν ἐταίρων. M a. ἢ λυτρούμενος τὴν ἰδίαν ψυχὴν καὶ τὴν τῶν φίλων. ἢ ἀντικαταλλάσσων ὑπὲρ τῶν φίλων καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν· ὁ καὶ κρεῖττον. ἔστι δὲ ἀντίπτωσις, ἦτοι ὑπὲρ τοῦ νόστου καὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν φίλων. D. —λεληθότως δηλοῖ, περὶ τῷ ἐσχάτῳ ἐκινδύνευσεν. H 1. ὄν κατὰ θυμό ν: κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. M a TV. κατὰ τὸν ἴδιον θυμόν Y. ἀρνύμενο ς: ἀντικαταλασσόμενος. ^[10]
- ⁵ HV. ἀντικαταλλάσσων, ἀντιδιδούς τὰ ἄλγεα διὰ τὴν ἣν ψυχὴν καὶ διὰ τὸν νόστον τῶν ἐταίρων. ἢ ἀντιδιδούς τὴν οἰκείαν ψυχὴν διὰ τὸν νόστον, ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τοῦ νόστου, τῶν ἐταίρων, οἷον αὐτὸς ἀπολέσθαι θέλων, ἵνα σώσῃ τοὺς ἐταίρους. B. ἀντιποιούμενος, ἀντικαταλασσόμενος καὶ περιποιούμενος. P. [ἀντι]διδούς, σπουδάζων. M 1. φροντίζων. Yι. φυλάττων, ἀναλαμβάνων. k 2. ἀνταλλάσσων, ἀντιδιδούς ὑπὲρ τῆς οἰκείας [ψυχῆς καὶ] τοῦ νόστου τῶν ἐταίρων. T. —εἴληπται δὲ ἡ λέξις ἐντεῦθεν· οἱ παλαιοὶ πρότερον μὴ ἔχοντες χρυσὸν ἐδίδουν ἀρνίον καὶ ἐλάμβανόν τι εἶδος, κριθὴν ἢ σῖτον ἢ ἕτερόν τι. ὅθεν ἄρνησθαι τὸ ἀνταλλάσσειν ἡγούριον τὸ διδόναι τι καὶ λαμβάνειν ἕτερον. M b T. ἦ ν: τὴν ἑαυτοῦ. νόστον οὖν φησι τὴν οἴκαδε ἐπάνοδον. V. καὶ τὴν ἰδίαν. Y. ψυχὴ ν] ζωὴν. k 2. νόστο ν] ὑπὲρ τὴν ἐπάνοδον. a. ὑποστροφὴν. k 2. καὶ τὴν ἀποστροφὴν τῶν φίλων αὐτοῦ. Y. οὐ δ' ὧ ς] οὐδὲ οὕτως, καίτοι πολλὰ μοχθῶν ὑπὲρ τῶν φίλων σωτηρίας. ^[10]
- ⁶ DEa. "ὧσ" ἀντὶ τοῦ ὅμως. Q. ἐτάρου ς] φίλους. Y. ἐρρύσατ ο: ἔσωσεν. HM a V k 2. ἰέμενός πε ρ: καίπερ προθυμούμενος. HM a TVY. καίτοι θέλων. DEa. αὐτῶ ν] ἐκείνων. ^[5]
- ⁷ HQ. σφετέρησι ι: ταῖς ἑαυτῶν. V. ταῖς ἰδίαις. DHM a Ta. —κατάχρησις. a. ἀτασθαλίησι ν: φρενοβλαβείαις. HM a QTV. μωρίαις. DHM a QTYa. παρανοίαις. k 2. ἁμαρτίαις. DEa. ὄλοντ ο: ἀπώλοντο. M a V. ἐφθάρησαν. k 2. —Ἰωνικόν. D M 1 T. νήπιο ι: ἄφρονες. ^[5]

⁸ H M a V. ἀνόητοι. M a V. οἱ μωροί. Y.k 2 . —νήπιος ὁ νέος, ἀπὸ τοῦ νοῦν ἥπιον ἔχειν· νήπιος ὁ γέρων, ἀπὸ τοῦ νοῦ ἄπο εἶναι, ὡς καὶ ἐνταῦθα. D. —προαναφώνησις τὸ σχῆμα. DE. κατ' ἀ] κατὰ ὑπερβατόν. Y. βοῦ ς] τὰς. Y. οἱ κατὰ βοῦ ς: ἐμνήσθη τούτων, ἐπεὶ ἐκ προαιρέσεως ἀδικήσαντες ἀπώλοντο. M a V. — μυθικῶς μὲν λέγεται ὅτι οἱ τοῦ Ὀδυσσέως ἐταῖροι τὰς βοῦς τοῦ Ἥλιου ἔφαγον καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἠδυνήθησαν ὑποστρέψαι εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν· ἀλληγορικῶς δὲ βοῦς Ἥλιου τὰς ἡμέρας νόει, ἃς οἱ τοῦ Ὀδυσσέως φίλοι κακῶς διεβίβασαν, ὕστερον δὲ θελήσαντες ὑποστρέψαι πρὸς τὰς οἰκίας αὐτῶν χειμῶνος γεγονότος πολλοὶ τῷ τῆς θαλάσσης κύματι κατεκλύσθησαν. DEJ. τριχῶς ἀλληγορεῖται ὁ μῦθος, ἢ στοιχειακῶς ἢ πραγματικῶς ἢ ψυχικῶς. [καὶ] ἐν ταύτῃ δὲ τῇ βίβλῳ τῇ τριττῇ ἀλληγορία χρῆται ὁ Ὅμηρος, καὶ τῇ στοιχειακῇ καὶ τῇ πραγματικῇ καὶ τῇ ψυχικῇ· κατὰ τὴν ἀρχὴν δὲ τῇ πραγματικῇ χρῆται. Ἥλιον δὲ νοήσας ἐντεῦθεν πραγματικῶς βασιλέα τινὰ καλούμενον Ἥλιον, ᾧ τινι Ἥλίῳ οἱ ὄντες ἀμφὶ τὸν Ὀδυσσέα τοὺς βόας ἐπόρθησαν· οὗτος δὲ στρατὸν ὥρμησε κατ' αὐτῶν καὶ ἐφόνευσε πολλούς, καὶ διὰ τοῦτο λέγεται "αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ". Y. —οἱ γεωργοὶ συνεργοῦνται τῷ ἥλίῳ καὶ τοῖς βουσί. D. —οἱ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο: βόες ἡλίου τίνες δέ; οἱ ἀροτῆρες βόες, οἱ ἐργαζόμενοι τὴν γῆν καὶ τρέφοντες ἀνθρώπους καὶ βλέπουν παρεχόμενοι ζῶντας τὸ φῶς ἡλίου καὶ μὴ θανεῖν ἐκ τοῦ λιμοῦ καὶ κατελθεῖν εἰς Αἶδου. πῶς δὲ ὁ ἥλιος αὐτοῖς ἀφείλετο τὸν νόστον; ἄκουσον βραχυτάτως νῦν· μάθης δ' εἰ χρὴ πλατέως. τοῖς πρὶν ἀνθρώποις ἀσεβὲς ἐσθίειν βοῦν ἐργάτην· ἐπεὶ δὲ βία τοῦ λιμοῦ οἱ Ὀδυσσέως φίλοι ἐργάτας βόας σφάζαντες ἐδαΐσαντο τὰς σάρκας, συνέβη τούτοις δὲ θανεῖν σκηπτοῖς καὶ ναυαγία, ἅτε ἡλίου σφῶν ζωῆς καὶ χρόνου πληρωθέντος, Ὅμηρος ὦν δεινότατος ἀνθρώπων νοθεσίαις πάντας ἀνθρώπους νοθετεῖ τοῖς πταίσμασιν ἐκείνων μηδὲν τι δρᾶν παράνομον βλέποντας πρὸς ἐκείνους· καὶ γὰρ παρανομήσασιν ἐκείνοις εἰς τοὺς βόας ἐν ναυαγία τῇ δεινῇ καὶ τοῖς σκηπτοῖς, οἷς ἔφην, ἥλιον λέγει τῆς ζωῆς πικρῶς ἐκπληρωθῆναι. D. Ὑπερίονο ς: ἐπιθετικῶς, τοῦ Ἥλιου, ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰέναι. M 1 V. Ἡσίοδος δὲ [Theog. 374] Ὑπερίονος αὐτὸν ἐγενεαλόγησεν. V. ἐπίθετον τοῦ Ἥλιου, παρὰ τὸ ὑπεράνωθεν ἡμᾶς ἰέναι. ἔστι τοῦτο πλασματικόν. Ἡσίοδος δὲ Ὑπερίονος αὐτὸν γενεαλογεῖ. M a . ὑψηλοῦ, τοῦ ὑπεράνω ἡμᾶς ἰόντος καὶ περιπολοῦντος τὸν κόσμον. T. ἡγουν τὰς βοῦς τοῦ ὑπὲρ ἡμᾶς ἰόντος. M a . Ἡελίοιο] Ἀπόλλωνος· ἦτοι βοῦς ἐργασίμους. M 1 . ἦσθιο ν] κατέφαγον. ^[40]

⁹ D. κατήσθιον. k 2 . αὐτὰ ρ] ἔπειτα. D. λοιπόν. M a . καί. Y. ὁ] καὶ οὗτος. M 1 T. ὁ Ἥλιος. DHM c TYk 2 . —διὰ τί μιᾶς ὑφ' Ἥλιου νεὼς ἀπολωλυίας, ἔνδεκα δὲ παρὰ Λαιστρυγόνιν, ὁ ποιητὴς ἔφη "οἱ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο ἦσθιον, αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ", ὡς δὴ πάντων ὑφ' Ἥλιου ἀπολωλότων; φαμέν οὖν ὅτι ἐταῖροι ἦσαν μὲν πάντες οἱ ἐπανιόντες ἐξ Ἰλίου μετὰ Ὀδυσσέως, ἰδίως δὲ οἱ συμπλέοντες αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῇ νηϊ· καὶ ἡ μὲν σπουδὴ ὑπὲρ τῆς πάντων σωτηρίας, δυνατὴ δὲ μᾶλλον ἢ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ νηϊ συμπλεόντων. καὶ γὰρ κατὰ τὴν παροιμίαν "κοινὴ ναῦς κοινὴ σωτηρία", ἀλλ' οὐκέτι κοιναὶ νῆες καὶ κοιναὶ σωτηρίαι. τὸ γοῦν "πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν, ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων" ἰδίως τῶν ἐν τῇ Ὀδυσσέως νηϊ δηλοῖ, ὧν καὶ μάλιστα ὡς ἂν σὺν αὐτῷ ὄντων τῆς σωτηρίας φροντίζειν ἐδύνατο. ἔπειτα τοῦ μόνον εἰς οἶκον ἀνακομισθῆναι τὸν Ὀδυσσέα αἴτιος γέγονεν ὁ Ἥλιος τοὺς περιλειπομένους ἀποκτείνας. ὥσπερ οὖν ἂν εὔ τις λέγοι τοῦ τοῦ Τρῶας ἀπολέσθαι αἴτιον Ὀδυσσέα γενέσθαι τὰ περὶ τὸν ἵππον μηχανησάμενον, καίτοι γε τῶν πλείστων προαπολωλότων ὑπὸ Ἀχιλλέως, Νεοπτολέμου, Αἴαντος καὶ τῶν λοιπῶν ἀριστέων—ὁ γὰρ τὴν πρᾶξιν τελειώσας ἐπώνυμος τοῦ παντὸς ἔργου γίνεται—, οὕτως κἀνταῦθα αἰτίου τοῦ μόνον ὑποστρέψαι τὸν Ὀδυσσέα γεγονότος Ἥλιου δικαίως εἶπεν "αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἡμᾶρ" ... ἔπειτα οὐ πάντων δι' ἀβουλίαν ἀπολωλότων, ἀλλὰ τῶν μὲν διὰ δυστυχίαν, ὥσπερ οἱ εἰς τοὺς Κίκονας ἐμπεσόντες ἢ εἰς τὸν Κύκλωπα ἢ εἰς τοὺς Λαιστρυγόνας ἢ εἰς τὴν

Σκύλλαν, τῶν δὲ δι' ἀβουλίαν, ὥσπερ μόνοι εὐρίσκονται οἱ εἰς τὸν Ἥλιον ἐκουσίως ἀσεβεῖν ἐλόμενοι, τὸν Ὀδυσσεά σαφῶς φαίνει ὅτι ὑπὲρ τούτων μάλιστα ἐσπούδασεν, ὑπὲρ τῶν μὴ δι' ἔξωθεν αἰτίαν ἀπολεσθέντων, ἀλλὰ τῶν σωθέντων ἄν, εἰ μὴ ἄφρονες ἦσαν καὶ παραίτιοι αὐτοῖς τοῦ θανάτου. ὥς γὰρ ἑαυτὸν σώζει ἐκ παντὸς τοῦ παρ' ἑαυτὸν ρυόμενος θανάτου, οὕτως καὶ τοὺς ἐταίρους ἐκ τοῦ παρ' ἑαυτοὺς θανάτου δύναται μόνος σοφὸς ρύεσθαι, εἰ τὸ παρ' ἑαυτοὺς αἴτιον μὴ πρόφασιν ἐνδοῦναι πείσειεν. ἀθανάτους δὲ οὔτε σοφία ποιῆσαι ἐπαγγέλλεται, οὐθ' ὁ σοφὸς ἐκ παντὸς σώσειεν ἂν θανάτου, ἀλλ' ἐκ μόνου ἄρα τοῦ παρὰ τὴν ἡμετέραν αἰτίαν ὑφισταμένου, εἰ πεισθεῖεν αὐτῷ οἱ συνόντες· οὐδὲ γὰρ τοῦ πείσαι ἐκ παντὸς κύριος ὁ σοφός. πολλὰ ὁ μὲν ἔπαθεν "ἄρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων" ἐν τοῖς παρ' ἑαυτοὺς σωστικοῖς ἔργοις τῶν κινδύνων, ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς μὴ παρ' ἡμᾶς ἀποβαινόντων· καὶ ὁμοίως ἐν τοῖς παρ' ἡμᾶς αὐτὸν μὲν ἔσωσεν ἀρετῇ πειθόμενος, τοὺς δὲ δυνηθέντας ἂν διὰ [τὸ] μὴ [παρὰ] τύχην ἔξωθεν τινα καθ' εἰμαρμένην ἀποθανεῖν ἐκ τῆς παρ' αὐτοὺς αἰτίας, καίπερ πολλὰ προθυμηθεῖς, οὐκ ἔσωσεν· "αὐτοὶ γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίησιν ὄλοντο". οὗτοι δὲ ἦσαν εἰς τὸν Ἥλιον μόνοι ἀσεβήσαντες. ἔδειξεν οὖν ὅτι τῶν συμβαινόντων τὰ μὲν παρὰ τύχην καὶ τὴν ἔξωθεν αἰτίαν, ὧν ὁ σοφὸς οὐ κύριος, τὰ δὲ παρ' ἡμᾶς καὶ τὴν ἡμετέραν ὁρμήν, ὧν κρατεῖν οἷός τε ὁ σπουδαῖος, καὶ θανάτου οὖν τοῦ μὲν ἔξωθεν καὶ παρὰ τὴν τύχην οὐτ' ἐφ' ἑαυτοῦ οὐτ' ἐπ' ἄλλου ὁ σπουδαῖος κύριος, τοῦ δὲ παρὰ τὴν ἡμετέραν αἰτίαν ἐκ παντὸς προνοήσεται ὁ σπουδαῖος καὶ ἐφ' ἑαυτοῦ καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῷ διαφερόντων καὶ περιγενόμενος ἐφ' ἑαυτοῦ ἀποτακτῆσαι τὰ πολλὰ ἐπὶ ἄλλων, ὅταν μὴ τὴν αὐτὴν αὐτῷ τῆς φρονήσεως ἔχωσιν ἔξιν. ἀκουστέον οὖν τὸ "πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν, ἄρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἐταίρων" ἐν τοῖς δυνατοῖς καὶ παρ' ἡμᾶς τοῦ θανάτου αἰτίοις, ἀλλ' οὐ μέντοι τοῖς μὴ παρ' ἡμᾶς αἰτίοις· τῶν γὰρ ἐφ' ἡμῖν μόνων ὀρεκτικὸς ὁ σπουδαῖος καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἐξ ἡμῶν αἰτίων θανάτου φυλακτικός, ἀλλ' οὐ τῶν ἔξωθεν κατὰ τὴν εἰμαρμένην αἰτίων ἀποβαινόντων. οὐτε γὰρ πάντων ἀπαξιαπλῶς τὰ ἔξωθεν αἴτια, οὐτε πάλιν τὸ ἐφ' ἡμῖν πάντων κύριον, ἀλλ' ὧν μὲν τὸ ἐφ' ἡμῖν, ὧν δὲ κρατεῖ τὰ ἔξωθεν. καὶ τῶν μὲν θανάτων οἱ μὲν δι' ἔξωθεν γίνονται αἰτίαν, οἱ δὲ δι' ἡμετέραν ἁμαρτίαν· καὶ τινες ἐκ τῆς ἀνοίας τῆς ἡμετέρας ἥρτηνται, ὥς οἳ γε πλεῖστοι τῶν διὰ κακίαν εἰς κόλασιν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαγομένων ἡρτημένοι ἀπ' αἰτίας τῆς ἐκ τῶν ἐκουσίων ἁμαρτημάτων. D H. —ἄλογον τὸ πολλῶν αἰτιῶν γενομένων τοῖς Ὀδυσσεῶς ἐταίροις τῆς ἀπωλείας μόνην αἰτιᾶσθαι τὴν βορὰν τῶν τοῦ Ἠλίου βοῶν. λύεται δὲ ἐκ τῆς λέξεως, "ἀλλ' οὐδ' ὥς ἐτάρους ἐρρύσατο ἰεμένός περ". τοῦτο γὰρ μὴ πραξάντων αὐτῶν, ὑπελείφθησαν ἂν τινες ἐταῖροι τῷ Ὀδυσσεῖ. D I. τοῖσι ν] ἀπὸ τούτων. ^[45]

9 (50) M 1 . ἡγουν τοῖς μετ' ἐκείνους. D. νόστιμον ἡμαρ: τὴν τῆς ἀνακομιδῆς ἡμέραν. M 1 V. τὴν τῆς ὑποστροφῆς ἡμέραν. QT. τὴν εἰς τὰ οἰκεῖα ἐπάνοδον. DE. τῶν ἀμόθεν γ ε: τῶν περὶ τὸν Ὀδυσσεά ὁπόθεν θέλεις πράξεων ἀπὸ τινος μέρους ἀρξαμένη διηγοῦ ἡμῖν.

10 HM 1 SV. ἀπὸ τούτων τῶν περὶ τὸν Ὀδυσσεά πράξεων. QR. ἀπὸ τινος τῶν πράξεων τοῦ Ὀδυσσεῶς. D. ἀφ' ὧν τῶν παρ' ἡμῖν ἐρωτωμένων. M a . περὶ τούτων. M a T. ἀμόθε ν: ποθέν. ἔστι λέξεις τῶν Ἀττικῶν. ἢ ἀπὸ τινος μέρους ὁπόθεν θέλεις. SV. ὅθεν ἐθέλεις. E. ἀπὸ τινος μέρους ἀρξαμένη. ἢ "ἀμόθεν" ἀντὶ τοῦ ἐξ ἐνὸς τρόπου τῶν εἰρημένων εἰπὲ καὶ ἡμῖν. E. ἀπὸ τινος τρόπου, ἡγουν ἅμα εἰπέ, ὅθεν ἀρξώμεθα. K 2 . ὁπόθεν, ὅθεν δήποτε. HQR. καὶ καθ' ἓνα γέ τινα τρόπον. M c . ἔστι δὲ ἡ λέξις τῶν Ἀττικῶν, "ἀμόθεν" ἀπὸ μέρους, ὥς καὶ τὸ ἐναντίον οὐδαμόθεν. τὸ δὲ ἀμόν παρὰ τοῖς Ἴωσι τὸν ἓνα δηλοῖ καὶ οὐδαμόν τὸν οὐδαμινόν. M a . μερικόθεν. οἱ Ἴωνες τὸ ἓν ἀμόν λέγουσιν, ἀφ' οὗ [γίνεται] καὶ οὐδαμόθεν. καὶ "ἀμόθεν" ἀντὶ τοῦ μερικόθεν. T. παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν ἔστιν ὄνομα ἀμός ἰσοδυναμοῦν τῷ τίς, καὶ ἀπὸ τούτου γίνεται τὸ "ἀμόθεν" δηλοῦν τὸ ἀπὸ τινος μέρους τούτων. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀμόθεν γίνεται καὶ τὸ οὐδαμόθεν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἀμῶς ἐπιρρήματος γίνεται τὸ ἀμωσγέπως καὶ τὸ οὐδαμῶς. E. θύγατερ

- Διός: ἀντὶ τοῦ ὦ Μοῦσα. V. ὦ θεὰ Καλλιόπη. Y. ἀντὶ τοῦ ὦ γνῶσις. M 1 . θυγατέρα Διὸς ψυχικῶς νοήσαις νῦν τὴν γνῶσιν· ἡ γὰρ γνῶσις θυγάτηρ ἐστὶ τοῦ Διός, ἡγουν τοῦ νοός. ἐπικαλεῖται δὲ νῦν τὴν γνῶσιν αὐτοῦ. Y. Διός] τοῦ Διός. H. τοῦ νοῦ. M a . εἰπὲ καὶ ἡμῖν: ὡς σὺ οἶδας, ἵνα καὶ ἡμεῖς γνῶμεν. M a TV. ἐν θ'] ἀποκρίσις τῆς ἑαυτοῦ γνώσεως. ^[15]
- 11 ἔστι δὲ προσωποποιία. DE. ἄρχεται ἀπεντεῦθεν ἡ Μοῦσα ἢ ἡ θεὰ καὶ λέγει. Y. —τὸ "ἐνθα" ἐστὶ καὶ τοπικὸν καὶ χρονικόν, ὡς καὶ ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ τότε. DM 1 . ἄλλοι] ἡγουν Ἀχαιοί. Y. φύγον] ἀφαίρεσις. Y. αἰπύν: δεινόν. M a V. χαλεπόν. HKM a QV m Y. ὄλεθρον] ἡγουν τὸν θάνατον. M a . τοὺς ὄντας ἐν τῇ Τροίᾳ λέγει. Y. χειμῶνος γεγονότος πολλοὶ τῷ τῆς θαλάττης κύματι κατεκλύσθησαν. EJ. οἴκοι: εἰς τὰ οἰκεῖα, ἐπὶ τῆς οἰκίας. ^[5]
- 12 M a V. ἔσαν] ἦσαν, ὑπῆρχον. ἢ ἐπορεύθησαν. M a . πόλεμον] τὸν ἐκ τῆς Τροίας. DE. ἡδ' ἐ] καί. Y. τὸν δ'] ὅτε.
- 13 Y r . —τὸν Ὀδυσσεά. HM a Q. οἷον: μόνον, ὁποῖον. HM a V. —τὸν δ' οἷον: διὰ τί οἷον; ἔλεον κινεῖ, ὅτι ἐξαίρετα παρὰ τοὺς ἄλλους δυστυχεῖ Ὀδυσσεύς. M a . νόστον: τῆς οἴκαδε ἐπανόδου. M a V. κεκρημένον: ἐπιδεόμενον. H 1 KQV muw . χρεῖαν ἔχοντα. HQ. καὶ χρήζοντα. DEM c TV mu Y. ἡδ' ἐ] καί. Y. γυναικό] αὐτοῦ. Y. ἡδὲ γυναικό] οἰκείως προσέθηκεν, ἵνα καταφρονήσῃ καὶ θεᾶς ἐρώσης, τῆς Καλυψοῦς. DEHM a QTV. πότνι α: σεμνή, ἔντιμος. ^[5]
- 14 HM a V. σεβασμία. M a V. ἔρυκε: κατεῖχεν. EHM a QV. ἐκώλυεν. HM a QTV. ἐκράτει. Y. Καλυψὼ: Ἄτλαντος θυγάτηρ. HM 1 TV. Καλυψὼ θυγάτηρ ἦν τοῦ Ἄτλαντος. ὅρος δὲ ἦν μέγα, ὅπερ καὶ λέγουσι βασιλεύειν κίονας κατέχοντας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. HM a Q. καὶ ἡ θεά. Y. —Καλυψὼ δὲ νοήσαις ἐντεῦθεν στοιχειακῶς τὴν κάλυψιν καὶ τὴν ἀφάνειαν, ἥτις ἐπεκράτει τὸν Ὀδυσσεά "ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι", ἡγουν ἐν τόποις ἀδήλοις, ὅτι ἀδηλος καὶ ἀφανὴς ἦν ἔτι τοῖς αὐτοῦ φίλοις. Yι. δι' α: ἐνδοξοτάτη. M a V. ἡ ἐνδοξος. Y. σεμνή. Q. θεάα] τῶν. Y. τῶν βασιλίδων. D. ἐν σπέσσι: σπηλαίοις. ^[5]
- 15 EHM 1 QTVY. γλαφυροῖσι: κοίλοις. DEHM a QVY. βαθέσιν. VY. βαθυτάτοις. M 1 . λιλαιομένη: ἐπιθυμοῦσα. E x HM a QTVk 2 . προθυμουμένη. Y. πόσιν: ἄνδρα. E x HM a V. —αὐτῆς. M a . σόν. Y. ὅτ' ἐ] ἡνίκα.
- 16 M a T. ἔτο] ὁ καιρός. M a . ἦλθε] παρεγένετο. M a . περιπλομένω: περιερχομένων. Vκ 2 . διερχομένων. M a . συστρεφομένων. HQ. κυλιομένων. DE. τελειομένων. HQV. πεπληρωμένων χρόνων. M a . πληρωθέντων, διπλωθέντων. Y. κυκλουμένων τῶν χρόνων. HM a . εἰς ἑαυτοῦς ἀνακυκλουμένων. HM a T. πολλῶν χρόνων περιελθόντων. E. ἐνιαυτῷ] τῶν. Y. —τῶν καιρῶν. Y. τῷ οἱ: ἐν ᾧ αὐτῷ. ^[5]
- 17 V. εἰκότως ᾧ τινι. T. ᾧ τινι, ἡγουν τῷ χρόνῳ. H. ᾧ τινι ἔτει. M 1 . ἐκείνῳ τῷ ἔτει. D. τῷ χρόνῳ. Q. οἱ] ἀντὶ τοῦ αὐτῷ. M a Y. ἐπεκλώσαντο: εἰμαρμένην γενέσθαι ἐποίησαν. DEHKM a QV. ἐπεκύρωσαν. M b . ἐμοίρασαν. Y. θεοὶ] οἱ ἀστέρες. M a . ἡγουν ἡ εἰμαρμένη. Y. οἶκον δ' ἐ] εἰς τόν. Y. —αὐτοῦ. Y. νέεσθαι] ἀποστρέψαι, ἔρχεσθαι. M a . ἐπιστραφῆναι. Y. πορεύεσθαι. E x HM b . ὑπερβατόν, ἵνα συντάσσεται οἶκον δὲ νέεσθαι καὶ ἐν τοῖς ἑαυτοῦ φίλοις. HQM b T. ἐνθα] τότε. ^[5]
- 18 DEHM 1 TY. κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ὑποστροφῆς. M a T. ἐκεῖ. D. πεφυγμένο: διαπεφευγώς. DM c TV. διαφεύγων. H 1 . ἀπαλλαγείς ἢ διαπεφευγώς. HK. πεφευγώς. Y. ἐκφυγών. T. φυγών. M 1 . ἦε] καὶ ἦν. M c T. ὑπῆρχεν. Y. ἀέθλων: κακοπαθειῶν. HM a TV. τῆς ἀγωνίας, τῶν κακοπαθειῶν. DE. τῶν ἀγώνων, κινδύνων. Y. ἀπὸ κόπων διὰ τὸν ὄχλον τῶν μνηστήρων λέγει καὶ θόρυβον. Y. μετ' α] ἐν. ^[5]
- 19 M a . εἰς τοὺς. D. καὶ σὺν ἐοῖσι φίλοις] γρ' "καὶ μετὰ οἷσι φίλοις". k 2 . ἡγουν ἐν τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις καὶ φίλοις. k 2 . οἷσι: τοῖς ἑαυτοῦ. HKM a V. ἐν ἰδίοις. M a . θεοὶ] οἱ ἀστέρες. M 1 . τὰ

στοιχεῖα πάντα. DEHKQR. ἐλέαιρο ν: ἠλέουν. HQTVk 2 . καὶ ἠλέουν αὐτόν. M a Y. νόσφ ι: χωρίς.
[5]

- 20 E x HM 1 QRVY. Ποσειδάωνο ς] χωρίς τοῦ Ποσειδῶνος. οὗτος ἦν θεῖος τοῦ Κύκλωπος τοῦ τυφλωθέντος παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως. HM a . τῆς θαλάσσης. HKQR. — θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες νόσφι Ποσειδάωνο ς: στοιχειακῶς ἤγουν πάντα τὰ στοιχεῖα ἐν ἐρημίᾳ ἴσταντο, ὅτι ἦν ἡ ἀνάβασις τοῦ Νείλου τοῦ ποταμοῦ, χωρίς τῆς θαλάττης· ἡ γὰρ θάλαττα οὐκ ἦν ἐν ἐρημίᾳ καὶ ἐν ἡσυχίᾳ, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐδύνατο ἐπαναστραφῆναι τῆς θαλάσσης παρεμποδιζούσης αὐτόν. Yι. ἦτοι αὐτόν οὐκ ἄλλο τῶν στοιχείων ἐκώλυεν, ἀλλὰ μόνον τὸ ὕδωρ. D. ὁ δ' ἄσπερχέ ς: οὗτος δι' ὅλου. V. ὁ] οὗτος. M a . ὁ Ποσειδῶν. HM c QY. δ'] γάρ. M b . ἄσπερχέ ς] δι' ὅλου. EHKM 1 Q. διηνεκῶς. Y. ἀμετακινήτως. M b T. χαλεπῶς. T. ἀκλινῶς, ἀμεταθέτως. DE. μενέαινε ν: ἐχολοῦτο. H 1 M a QV. ὠργίζετο. DHM a TVY. ἀντιθέ ω: ἰσοθέω κατὰ ἀρετήν. [10]
- 21 DHM a QTV. ἰσοθέω κατὰ τὴν ἀρετήν καὶ τὴν φρόνησιν. EM a . ὑπὸ πολλῶν νομιζομένω. M a. ἡ τῷ ὑπὸ πολλῶν ὀνομαζομένω. ἰσοθέω δὲ διὰ τὴν φρόνησιν. D. Ὀδυσῆ ι] κατὰ τοῦ. M c . — ἀντιθέω Ὀδυσῆ ι: ὅτι τοῖς θεοῖς καὶ σοφοῖς πράγμασιν ἐδιέτριβεν. Ὀδυσσεὺς δὲ λέγεται παρὰ τὸ ὁδός καὶ τὸ ὕω, τὸ βρέχω· λέγουσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ ὁδῷ ἐγεννήθη. ἐγὼ δὲ Νικόλαος λέγω ὅτι Ὀδυσσεὺς λέγεται παρὰ τὸ ὁδυσσεύω, τὸ μισῶ· οὕτω γὰρ ἐκλήθη διὰ τὸ συμβεβηκός, ὥς καὶ ἐκ τῆς τοῦ T [τ 407] ῥαψωδίας ἔξεστι μαθεῖν. Yι. πάρο ς: πρίν. V. πρότερον. TV. πρὸ τοῦ. KM a Y. πότε καὶ πρὸ τοῦ. H r . καὶ πότε μενέαινε. H r . ἦν γαῖα ν] εἰς τὴν ἰδίαν γαῖαν. M a . ἰδέσθα ι] γράφεται "ἰκέσθαι". M a . ὁ μὲ ν] ἡγουν ὁ Ποσειδῶν. [10]
- 22 M a Y. Αἰθίοπα ς] εἰς τούς. M 1 Y. —μυθικῶς μὲν φασι τὸν Ποσειδῶνα εἰς Αἰθίοπας κατὰ καιρὸν ὠρισμένον παραγινόμενον παρ' ἐκείνων τιμᾶσθαι, ἀλληγορικῶς δὲ Ποσειδῶν λέγεται τὸ ὕδωρ. ἐπεὶ δὲ τὸ ὕδωρ ἦτοι ὁ ὠκεανὸς τὴν πᾶσαν χθόνα κυκλοῖ καὶ ὅτι ὁ Νεῖλος κατὰ καιρὸν ὠρισμένον ἀρδεύει τὴν τῶν Αἰθιόπων γῆν καὶ αὖξει τὰ δένδρα, διὰ τοῦτο λέγουσι τὸν Ποσειδῶνα ἦτοι τὸ ὕδωρ τιμᾶσθαι παρ' αὐτῶν ὥς πολλῶν ἀγαθῶν ἐκείνοις παρεκτικόν. DEJ. μετεκίαθε ν: μετῆλθεν. H 1 M a Q T V. ἐπορεύθη. H M a Y. —ἡ μετὰ πρὸς τοὺς Αἰθίοπας. τὸ κει δίφθογγον διὰ τὸ μέτρον. H. ἐπὶ τούς. M a . —κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νείλου ἦτοι κατὰ τὸ θέρος. DE. ἡγουν ὅτι ἦν ἡ ἀνάβασις τοῦ Νείλου. Y. καιρὸς ἦν ἀναβάσεως Νείλου παρ' Αἰγυπτίοις ἦτοι τὸ θέρος ἔληγεν, ἀρχὴ δ' ἦν φθινοπώρου· ἡ Νείλου γὰρ ἀνάβασις ἐκ τέλους Ἰουλίου μέχρι τῆς συμπληρώσεως γίνεται Σεπτεμβρίου. τοῦ Νείλου τὴν ἀνάβασιν ταύτην δὲ νῦν σοι λέγει εἶναι περὶ Αἰθίοπας τὴν Ποσειδῶνος δαῖτα. ταύρους δὲ τούτου παρεισφρεῖ καὶ ἀρνειούς, τὴν δαῖτα, ὥς ταύρων ταυρωδέστερον τῶν ποταμῶν ἠχούντων. οὕτω μὲν ἦν ἀνάβασις παρ' Αἰγυπτον τοῦ Νείλου, ἀπανταχῇ δ' ἐν οὐρανῷ στοιχείων εὐκρασία. οἶκον καὶ μέγαρον Ζηνὸς τὸν οὐρανὸν γὰρ λέγει. D. τηλό θ' ἐόντα ς: μακρὰν οἰκοῦντας. M a V. μακρὰν ὄντας. H. —τοὺς ὑπάρχοντας. V. Αἰθίοπα ς] λέγω εἰς τούς. [20]
- 23 Y. —ἐπαναφορά. E. ἐπανάληψις. D Y. [γίνεται] δὲ ἡ ἐπανάληψις κατὰ τρεῖς τρόπους· ἐπὶ προσώπου συστάσει ἢ διαβολῇ, ἐπὶ ἥθους βεβαιώσει, ἐπὶ πράγματος διδασκαλία. ἐπὶ προσώπου συστάσει, ὥς ἐνταῦθα "ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας, Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν". ἐπανελάβε δὲ τὸ ὄνομα, ἵνα δείξη ὅτι δύο γένη Αἰθιόπων. Y. το ι] καὶ οὗτοι καὶ οἵτινες. Y. διχθ ἄ: διχῶς. D E H M a T V. ἦτοι β'. M a . εἰς δύο V. χωρίς. Y. δεδαίατα ι: νενέμηνται, μεμερισμένοι εἰσίν. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπ' ἀνατολὰς εἰσιν, οἱ δὲ ἐπὶ δυσμᾶς. τινὲς δὲ πρὸς τοῦ Νείλου σχίζεσθαι αὐτοὺς λέγουσιν. H M a P Q V. ἀπὸ μεσημβρίας διερχόμενος ὁ Νεῖλος διορίζει τοὺς Αἰθίοπας, ἐκ μὲν ἀνατολῆς ἔχων τοὺς Ἰνδοὺς, ἐκ δυσμῶν δὲ Νομάδας καὶ Βλέμνας. ἀρέσκει δὲ τῷ Ἀριστάρχῳ παρὰ τοῖς ἀνατολικοῖς Αἰθίοψι διατρίβειν τὸν Ποσειδῶνα ἐκ τοῦ "ἐκ Σολύμων" [ε 283] φάσκειν αὐτὸν ὁρᾶν τὸν Ὀδυσσεά. M a . Αἰθίοπες ἀνατολικοὶ καὶ δυσμικοί. κατοικοῦσι δὲ ἀμφοτέρω πρὸς τῷ ὠκεανῷ. τούτου χάριν φησὶν "ἔσχατοι ἀνδρῶν". E.

- ἔσχατο ι] εἰς ἔσχατον οἰκοῦντες τόπον περὶ τὸν Νεῖλον. M a T. οἱ μὲ ν] τινές εἰσιν ἐν τοῖς μέρεσιν. ^[15]
- 24 .. καὶ οἱ ἄλλοι εἰσιν ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου. Y. τινές εἰσιν ἐν ἐκείνῳ τῷ μέρει τοῦ Νείλου, τινὲς δὲ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τοῦ Νείλου· οὐ μὴν δὲ λέγει ὅτι τινές εἰσιν ἐν τῷ ἀνατολικῷ μέρει, τινὲς δὲ ἐν τῷ δυσμικῷ. Y. δυσομένου Ὑπερίονο ς: τοῦ πρὸς δύσιν ἡλίου. βούλεται δὲ εἰπεῖν τοὺς Αἰθίοπας τοὺς πρὸς δύσιν ὄντας. V. ἤγουν εἰς τὰς δυσμὰς. M a T. ἐπὶ τῆς δύσεως. E. δυομένου. M a . δύνοντος. H. Ὑπερίονο ς] τοῦ ἡλίου. D E M a U. οἱ δ' ἀνιόντο ς: ἀνατέλλοντος. τοὺς ἀνατολικούς δηλοῖ. HM a V. κατὰ ἀνατολὰς. KT. εἰς τὴν τῆς Αἰγύπτου γῆν δυσομένου τοῦ ἡλίου καὶ ἀνιόντος, οὐχὶ εἰς τὸν ἅπαντα κόσμον. M 1 . ἀντιῶ ν: μεταληφόμενος, ἥτοι ὑπαντῶν ἢ μεταλαμβάνων. ^[10]
- 25 V. ἐξ ἐναντίας ἐρχόμενος, μεταλαμβάνων. H K Q R. ἀπολαύων. E H K. —ὁ Ποσειδῶν. H Q R. ἐκατόμβη ς: μεγάλης θυσίας. DEVY. τῆς λείας ἢ μεγάλης θυσίας. M a . ἐκατόμβη ἢ θυσία· ἢ ἀπὸ ἐκατὸν νομισμάτων. τοῦτο δὲ ὅτι τότε ἦν ἀνάβασις τοῦ Νείλου. M 1 . ὅτι οἱ Αἰθίοπες ἐτίμων τὸν Ποσειδῶνα ὡς θεόν. Y. ἔνθ α: τότε. ^[5]
- 26 V Y. χρονικὸν καὶ ἐν τόπῳ. V. ὅπου. H. ὅγ ε] ὁ Ποσειδῶν. H M a Y. τέρπετ ο] ἠυφραίνεται. H. δαιτ ἰ: εὐωχία. V Y. περὶ τὴν δαΐτα. H M a . παρήμενο ς: παρών, διατρίβων. H 1 K V. πλησίον καθήμενος. E x H Q Y. παρακαθήμενος. M 1 . δ ἡ] καί. Y. ἄλλο ι] θεοί. M a Y. μετάβασις ἀλληγορίας στοιχειακῆς ἐπὶ ἀλληγορίαν ἢ ψυχικὴν ἢ ῥητορικὴν. D. Ζηνό ς] Διός. ^[5]
- 27 Y. —ἢ τοῦ πρωτεύοντος ἢ τοῦ νοός. D. ἐνὶ μεγάροισι ν] καὶ ἐν τοῖς οἴκοις. Y. Ὀλυμπίο ν: τοῦ τὸν Ὀλυμπον οἰκοῦντος. D E H M a V. τὰ στοιχεῖα λέγει. Y. ἀθρόο ι: ὁμοῦ. H M a T V Y. συνειλεγμένοι. Y. — ἀθρόο ι: δασυντέον τὸ α , καὶ πρὸ τέλους ἡ ὀξεῖα, ἐπειδὴ σημαίνει ὁμοῦ. H 1 L.] ἦσα ν] ὑπῆρχον. M a . τοῖσι δ' ἐ: ἐν τούτοις δὲ τοῖς θεοῖς. ^[5]
- 28 M a V. μύθῳ ν: λόγων. M a V. ἦρχ ε: προκατήρχετο. M a V. τοῖσι δὲ μύθων ἦρχ ε: πῶς ὁ Ζεὺς ἐκκλησίαν συναγαγὼν θεῶν οὔτε παραδόξων οὔτε χρησίμων τινῶν μνημονεύει, ἀλλὰ τοῦ Αἰγίσθου; M a L. τί γὰρ μέγα, εἰ φθορεὺς ἀλλοτρίας γυναικὸς τῆς ἐπαξίας ἔτυχε τιμωρίας; (ἦ) ὅτι ὁ Ὀμηρος οὐκ ἐκ κατασκευῆς τὰς ἀρχὰς τῶν λόγων πορίζεται, τοῖς δὲ προειρημένοις ἢ προγεγεννημένοις ἐπόμενος τὰ ἀκόλουθα εὐρίσκει. Ὀδυσσεὺς γὰρ πρεσβεύων πρὸς Ἀχιλλεῖα οὐδὲν ἐκ κατασκευῆς λέγει, παραθέντος δὲ τὰ πρὸς εὐωχίαν Ἀχιλλέως ἀρχῇ ταύτῃ χρησάμενός φησιν "ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν, ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφές, εἰσορόωντες δείδιμεν" [I 228]. ὁμοίως δὲ καὶ Φοῖνιξ, εἰπόντος Ἀχιλλέως ἐσαύριον αὐτῷ συναποπλεῖν, τούτῳ ἐν τῷ αὐτοῦ λόγῳ χρῆται προοιμίῳ "εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσί, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ, βάλλεαι" [I 434], καὶ νεύσαντος τοῦ Ἀχιλλέως τῷ Πατρόκλῳ στρωννύναι κοίτην τῷ Φοίνικι, ἵνα λοιπὸν ἐκ τῆς σκηνῆς ἀπαλλαγῶσι, προοίμιον τοῦτο τῆς πρεσβείας ὁ Αἴας ποιεῖται λέγων "ἴομεν· οὐ γὰρ μοι δοκεῖ μύθοιο τελευτὴ τῇδε γ' ὁδῷ κρανέεσθαι" [I 625] καὶ ἐξῆς, καὶ καθόλου πάντες οἱ λέγοντες παρ' Ὀμήρῳ ἀρχὰς ἐκ τῶν προειρημένων λαμβάνουσι. L. πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τ ε: ἤγουν ὁ Ζεὺς. M a V Y. μνήσατ ο: ὑπεμνήσθη. ^[15]
- 29 H M a Q V. ὑπεμνήσατο. H. καὶ ἐμνήσθη. Y. κατὰ θυμό ν] κατὰ τὴν διάνοιαν. M a . ἀμύμονος Αἰγίσθοι ο: ἦτοι καλοῦ πρὸ τοῦ μοιχεῦσαι, ἢ τοῦ κατὰ γένος ἀγαθοῦ. H 1 M a P Q V Y. ἀμύμονο ς: εὐγενοῦς ἢ εὐμόρφου· οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ τρόπου ληπτέον. M a . κατὰ τὸ εἶδος ἢ κατὰ τὸ γένος, ἢ πρὸ τοῦ συμμιγῆναι τῇ Κλυταιμνήστρᾳ. D. τοῦ πρὶν φρονίμου. M 1 . τοῦ ἀμύμονος καὶ τοῦ ἀψόγου, ὅσον κατὰ τὸ πρῶτον, μετὰ ταῦτα δὲ οὐ. ἢ κατὰ ἀντίφρασιν. Y. τόν ρ α: ὄντινα δῆ. ^[5]
- 30 H M a Q V Y. Αἰγίσθον. Y. Ἀγαμεμνονίδῃ ς] ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος. M c . τηλεκλυτό ς: οὐ πόρρωθεν δόξα διέρχεται. H 1 M a P V Y. τουτέστι τοῦ ἐξακούστου. Y. ὁ πάνυ ἔνδοξος ἐκ πατρὸς. M a . τηλεκλυτό ς: ὁ ἐκ πατρὸς ἔνδοξος, ὁ πόρρωθεν φημιζόμενος, διὰ τὸ βασιλέως

εἶναι υἱός ἢ ὁ ἔσχατος γεννηθείς. D. — τηλεκλυτός: ὀξυτονητέον τὸ "τηλεκλυτός" ὡς ἀγακλυτός. εἰ μὲν πτωτικὸν κατ' ἀρχὴν συντεθείη, βαρύνεται, ὡς τοξόκλυτος· εἰ δὲ ἄλλο τι τῶν ὑπὲρ μίαν συλλαβὴν, ὀξύνεται. διὸ σημειούμεθα τὸ ναυσικλυτός ὀξυνόμενον· τὸ δὲ δουρὶ κλυτός ἐν παραθέσει ἐστίν. D H M a Ql. το ὤ] τούτου. ^[5]

- 31 EY. Αἰγίσθου. D E M c Y. ὁ γ'] οὗτος ὁ Ζεύς. D E M c Y. ἔπ ε'] λόγους. M a. ἔπεα πτερόεντα προσηύδ α] γρ' "ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα". H P. —ὡς ἔχοντα τὴν φύσιν πτερώδη. M b. μετηύδα: ἐν αὐτοῖς εἶπεν. M a V. τοῖς ἄλλοις φίλοις τοῦ Ὀδυσσέως εἶπεν. H. πραγματικῶς ἀλληγορήσας τὸν παρόντα τῶν θεῶν λόγον καὶ δημηγορίαν, δηλονότι τὴν ὁμιλίαν, ἣν ἐποιήσατο ὁ Μέντης μετὰ τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ, καὶ πῶς ἐπεμνήσθησαν Αἰγίσθου καὶ ἐκ τούτου καθεξῆς τοῦ Ὀδυσσέως. Y. ὦ πόπο ι: ὦ παπαῖ. ^[5]
- 32 ἔστι δὲ ἐπίρρημα σχετλιασμοῦ δηλωτικόν. H 1 M a V. βαβαί. B. φεῦ φεῦ ὦ θεοί. H. ὦ φίλοι. M 1. "πόποι" οἱ θεοὶ κατὰ τὴν τῶν Δρυόπων φωνήν· καὶ ἐπίρρημα, ἀντὶ τοῦ φεῦ. E. ὦ πόπο ι: γαμήλιος ὦν ὁ θεὸς ἀναγκαίως τῶν γάμων προνοεῖται. ἢ τὸ πᾶν προκατεσκεύασται πρὸς τῷ μέλλοντι λεχθῆναι ὑπ' Ἀθηναῖς. H M a Ql. οἷο ν] πῶς. H M a T n. πῶς, φησιν, οἱ ἄνθρωποι. E. — θαυμαστικῶς. Y. θεοὺς] ἡμᾶς. M a. βροτο ἰ] οἱ ἄνθρωποι. Y. αἰτιώωντα ι: αἰτιῶνται. H M a Q V. μέμφονται. M a. ἐξ ἡμέω ν: ἐξ ἡμῶν. ^[5]
- 33 H M a V. Πορφυρίου· ἐξ ἡμέων γάρ φασ ι: ταῦτα οὐ συμφωνεῖ τῇ πάσῃ μυθοποιίᾳ, καθ' ἣν εἰσάγει τοὺς θεοὺς πολλῶν αἰτίους συμφορῶν. δυνατόν μὲν οὖν λύειν τῷ προσώπῳ διὰ τὸ τότε μὲν τὸν ποιητὴν λέγειν, νῦν δὲ τὸν Δία. μᾶλλον δ' ἂν τῇ λέξει λύοιτο· "οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν", ὡς καὶ τῶν θεῶν αἰτίων, οὐ μὴν ἀπάντων γε, καθάπερ οἱ ἄνθρωποι νομίζουσιν. D H J M a Q. περὶ τοῦ μὴ εἶναι εἰμαρμένην καὶ τύχην καὶ γένεσιν κατὰ τοὺς ἄφρονας Ἑλλήνας καὶ αὐτὸς ὁ μέγιστος ποιητὴς αὐτῶν Ὀμηρος μάρτυς· πεποιήται γὰρ οὕτως ἐν τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ ὁ Ζεὺς διαλεγόμενος πρὸς τοὺς ὁμοίους αὐτῷ δαίμονας περὶ τῆς Αἰγίσθου μοιχείας καὶ τῆς ἐπὶ τῷδε ποινῆς "ὦ πόποι, οἷον δὴ νῦν θεοὺς [βροτοὶ] αἰτιώωνται· ἐξ ἡμέων γάρ φασι" καὶ τὰ ἐξῆς ἕως τοῦ "ἄλγε' ἔχουσιν". H. φασ ι: λέγουσι. M a V. κά κ'] τά. Y. τὰ βλαπτικὰ αὐτοῖς. E. ἔμμενα ι] ὑπάρχειν αὐτοῖς. M a Y. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ι: ἢ "οἶδε", καὶ στιγμὴ ἢ "οἱ δέ", καὶ ἔστι περισσὸν τὸ "καί". M a. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ν: τὸ ἐξῆς, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῆσιν ἀτασθαλίαις, ὅ ἐστι ταῖς ἑαυτῶν, ἐν ἴσῳ τῷ αὐτοὶ αἰτιοὶ εἰσιν. οἱ δὲ περισσὸν τὸν "καί" σύνδεσμον. ἢ στικτέον [ἐπὶ] τὸ "οἶδε". H M a V. σημειοῦται Ἀρίσταρχος λέγων τὸν "καί" περιτετεύειν. H M a Q. σφῆσ ι: ταῖς ἑαυτῶν. ^[15]
- 34 M a V. ταῖς ἰδίαις. D M a. ἀτασθαλίαις: ἁμαρτίαις. M a V. μωρίαις. M a. —παρὰ τὸ ἐν ἅταις θάλλειν. Y. ὑπὲρ μόρο ν: οὐ σύνθετον τὸ "ὑπὲρ μόρον". "μόρον" δὲ τὴν μοῖραν· "ἢ ῥα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἠγνάζεις" [ἢ τινὰ καὶ ... λ 618]. καὶ πῶς ἀλλαχοῦ φησι "μοῖραν δ' οὐ τινὰ φημι" [Z 488]; ῥητέον ὅτι τῆς μοίρας τὸ μὲν ἐστὶ μονότροπον, τὸ δὲ ἀμφίβολον, ὡς ἐν Ἰλιάδι ἀπεδείξαμεν· ὡς ἐν τῷ "μήτηρ γάρ τέ μέ φησι ... διχθαδίας κῆρας φερέμεν" [I 411]. H M a Ql. — ὑπὲρ μόρο ν: ὑπὲρ τὸ πεπρωμένον. H M a V Y. ὑπὲρ τὸ προσῆκον. E H M 1 Q T Y. ὑπερβολῇ τὸ προσῆκον· λέγεται γὰρ μοῖρα καὶ τὸ προσῆκον, ὡς τὸ "νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται" [χ 54]. Δ. πρὸ τοῦ τὸν μόρον ἐλθεῖν ἄλγεα ἔχουσι καὶ λύπας ἐξ ἀβουλίας οἰκείας. H M a Q. ὑπὲρ μόρο ν] ὑπὲρ τὸ πρόπον. ^[5]
- 35 H Y. ὑπὲρ τὸ πεπρωμένον καὶ προσῆκον. H. ὑπὲρ τὸ μεμοιραμένον. M a. Ἀτρείδα ο] τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως. M c. ἤγουν τοῦ Ἀγαμέμνονος. M c Y. γῆμ ε: ἔγημεν.
- 36 H M a V Y. εἰς γυναικὰ ἠγάγετο. E. —ἀφαίρεσις. Y. ἄλοχο ν: γαμετήν. H M a V. μνηστή ν: τὴν ἐκ μνηστείας γεγαμημένην γυναικὰ. E H M a V. τὴν νομίμην. E. καλῶς εἶπε μνηστήν. ἵνα μὴ εἰπὼν μόνην "ἄλοχον" δείξῃ, ὅτι ἢ καὶ παλλακίς, προσέθηκε καὶ τὸ "μνηστήν", ἵν' ἢ

μεμνηστευμένην. M a . ἔγημε γαμετήν, μεμνηστευμένην, ἥγουν τὴν ἐκ μνηστείας γεγαμημένην. H. τό ν] ἥγουν τὸν Ἀγαμέμνονα. D H M a Q Y. ἔκταν ε] ὁ Αἰγισθος. M a Y. νοστήσαντ α: ὑποστρέψαντα. H 1 M a Q V. ἔπανελθόντα. M a V. εἰδῶ ς: ἐπιστάμενος. ^[5]

- 37 H K M a Q V. —καίτοι γε. D. καὶ ταῦτα. n. καὶ τοῦτο γινώσκων ὅτι μέλλει ἀναιρεῖσθαι κάκεῖνος ὑπὸ Ὁρέστου. M b . —ἥγουν ὁ Αἰγισθος. Y. ὄλεθρο ν] αὐτοῦ. D E K M a . πρό οἱ εἵπομε ν: προείπομεν αὐτῷ. H M a V. —κατὰ ὑπερβατόν. Y. ο ἰ] αὐτῷ. E Y. τῷ Αἰγίσθῳ. Y. —ἐγκλιτέον, ὡς τὸ "ξύμμοι λάβεσθε" [Plat. Phaedr. p. 237 a]. H M a . Ἑρμείαν νοήσαις ἐντεῦθεν πραγματικῶς ἄνθρωπόν τινα, ὃν ἀπέστειλεν ὁ Μέντης πρὸς παραίνεσιν Αἰγίσθου. ^[5]
- 38 Y. ὁ Ἑρμῆς πεμφθεὶς πρὸς τὸν Αἰγισθὸν ἄντικρυς τοῦτο δηλοῖ, τὴν ἐκ θεῶν ἀνθρώποις λόγου τοῦ κατ' ἀρετὴν δωρεάν, φύσιν ἔχοντος ἀποτρέπειν μὲν τῶν κακῶν, ἐπὶ δὲ τὰ ἀγαθὰ παρορμαῖν. D E. τὴν κοινὴν φήμην. M b . Ἑρμείαν πέμψαντε ς: ἔνιοι "πέμψαντε" δυϊκῶς γράφουσιν, ἢ ἐπὶ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας—γαμήλιον γὰρ οὗτοι—, ἢ ἐπὶ θεῶν καὶ θεαινῶν, ἢ ἐπὶ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν. οὕτως δὲ καὶ Ἀριστοφάνης καὶ Ζηνόδοτος. H M a Q. εὐσκοπο ν] τὸν καλῶς σκοποῦντα. M a . μεγάλως σκοποῦντα. D. τὸν ἀρίστως διαγινώσκοντα τὰ πράγματα. M b T. καλὸν ἄγγελον. Y. Ἀργειφόντη ν: τὸν ἀργὸν φόνου καὶ εἰρηνικόν. ἢ τὸν φονεύσαντα Ἄργον τὸν πολυόμματον κύνα, ὃς ἐφύλασσε τὴν Ἰώ. H 1 M 1 V. τὸν καθαρὸν φόνου. M a Y. ἢ τὸν φονέα τῆς ἀργίας. ἢ ὅστις τοὺς ἀργοὺς καὶ ἀπράκτους λογισμοὺς ἀναιρεῖ. M 1 S. ὁ μὲν μυθικὸς Ἑρμῆς διάκτορος καὶ Ἀργειφόντης λέγεται, [καὶ διάκτορος] ἐκ τοῦ διακτορεῖν καὶ ἀγγέλλειν τὰ τῶν θεῶν, καὶ Ἀργειφόντης ὅτι Ἄργον ἀνείλε τὸν πανόπτην, ὃν ἡ Ἥρα φύλακα τῆς Ἰοῦς ἐπέστησε τῆς Ἰνάχου παιδός. ἀλληγορικῶς δὲ ὁ προφορικὸς λόγος Ἑρμῆς λέγεται παρὰ τὸ ἐρμηνευτικὸς εἶναι, καὶ διάκτορος ὅτι διεξάγει καὶ ἀγγέλλει τὰ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ ἐνθυμήματα, Ἀργειφόντης δὲ ὡς ἀργὸς καὶ καθαρὸς φόνου· παιδεύει γὰρ καὶ ρυθμίζει καὶπραῖνει τὸ θυμικὸν τῆς ψυχῆς. ἢ ὅτι τὸν Ἄργον κύνα ἀναιρεῖ, τουτέστι τὰ λυσσώδη καὶ ἄτακτα ἐνθυμήματα. ἢ παρὰ τὸ ἀργεννὰ ἦτοι καθαρὰ φαίνειν τὰ τῆς ψυχῆς ἐνθυμήματα. D E J. ἡ Μασσαλιωτικὴ γράφει "πέμψαντες Μαίης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν". H M a . αὐτό ν] τὸν Ἀγαμέμνονα. ^[20]
- 39 D H M a Y. κτείνει ν: ἀνελεῖν, φονεῦσαι. M a V. —γρ' "κτεῖναι". H 3 . μνάσθαι ι: μνηστεύεσθαι. H 3 Q V. εἰς μνηστείαν ἐλθεῖν ἐκείνης μετὰ τὸ ἐκείνον κτεῖναι· πρῶην γὰρ οὐ μεμνηστευμένην αὐτὴν εἶχεν, ἀλλὰ μοιχικῶς. ἢ πρωθύστερον. D. μνηστὴν ἔχειν. T. —τὸ δεύτερον α τοῦ "μνάσθαι" συσταλτέον. H 1 . ἄκοιτι ν] ὥς. D. —ὁμόκοιτον. M a . τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος γυναῖκα. H M a . τίσι ς: ἀντὶ τοῦ ἔκτισις. ^[5]
- 40 H 1 M a V Y. τιμωρία. H 1 M a Q V Y. κόλασις. E x H 1 M a V. ἐκδίκησις. D. βοήθεια. M a . ἔσσετα ι: γενήσεται. D M a V. —ἐντεῦθεν ἐκ τοῦ διηγηματικοῦ μετῆλθεν ἐπὶ τὸ μιμητικόν, διὸ καὶ ἐπιφέρει "ὥς ἔφαθ' Ἑρμείας". H 1 K M a S. ἀντίποινος κόλασις, τιμωρία σοι τῷ Αἰγίσθῳ γενήσεται. H. —μετὰ τοῦτο ὑποστικτέον. ἢ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρείδαο Ἀγαμέμνονος, τοῦ Ὁρέστου. H M a P V. τὸ δὲ "Ἀτρείδαο" οὐ κατὰ τοῦ Ὁρέστου, ἀλλὰ κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος τέτακται. H 1 K M a . Ἀτρείδα ο] ἔνεκεν. H K. —τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως. M a . ἥγουν τοῦ Ἀγαμέμνονος. M c . ὁπό τ' ἄ ν] ἐπειδάν. ^[5]
- 41 M a . ἡβῆσ η: ἀκμάση. H M a Q V. αὐξήση. M a Y. εἰς ἡλικίαν τελείαν ἔλθῃ. E. ἡ ς] ἰδίας. H M c . ἰμεῖρετα ι: ἐπιθυμεῖ. V. ἀντὶ τοῦ ἐπιθυμήσῃ. M a Y. —Ἰωνικόν. D E. —μέλλοντι ἐνεστώτα ἐπήγαγεν ἀκαταλλήλως. H M a S. αἶη ς] τῆς ἑαυτοῦ γῆς κατάρξαι. M a . —εἰς Φωκίδα γὰρ κατῶκει. D. ὦ ς] οὕτως. ^[5]
- 42 M c Y. Ἑρμείας ς] ὁ προφορικὸς λόγος. M a . ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέω ν: κακὸν τούτου δῆλον ὅτι δύο περὶ ἕκαστόν εἰσιν εἰμαρμέναι, αἰρεῖται δὲ ἕκαστος ἣν βούλεται. H K

- M 1 V Y i. ο υ] οὐδαμῶς. M a . φρένα ς] τὴν διάνοιαν. M a . γνώμας. H M a Q. πεῖ θ'] ἀντὶ τοῦ ἔπειθε. ^[5]
- 43 Y. —ἀφαίρεσις. Y. —ταῦτα. M b . ἀγαθ ᾱ] εἰς. M a . —ἡγουν τὰ λυσιτελοῦντα αὐτῷ. E. φρονέω ν] φρονῶν. H M a . νουθετῶν. D E. παιδεύων. D E H M a . φροντίζων. M a . —καίτοι. M c . —ἡγουν ὁ Ἑρμῆς. D Y. ἀθρό α: ὁμοῦ πάντα. M a V Y. πάν τ'] ὅσα ἐποίησεν. Y. τῆς μοιχείας καὶ τοῦ φόνου. M a . ἀπέτισε ν: ἀπέδωκεν. M a V Y. ἔδωκε. H Q. τὸ ν] ἡγουν τὸν Δία. ^[5]
- 44 M c P. ἡμεῖβε τ'] καὶ ἀπεκρίνατο. M c . Ἀθὴν η] φρόνησις ἄρχουσα τοῦ λογισμοῦ. M a . οἱ συγκαθέδροι καὶ φρόνιμοι τοῦ Μέντου. Y. Ἀθηνᾶν δὲ νοήσεις ἐντεῦθεν πραγματικῶς τοὺς ὄντας ἀμφὶ τὸν Μέντην· ἐκεῖνοι γὰρ ἔκρινον, ὅτι ὅσα ἔπαθεν ὁ Αἰγισθος ἄξια ἔπαθεν· ἔτι δὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι τὰ τοιαῦτα ῥέζουσιν, εἴθε ἀπόλιντο οὕτως ὡς ὁ Αἰγισθος. Y. Κρονίδ η] υἱὲ τοῦ Κρόνου. ^[5]
- 45 M a . ὕπατ ε: ἐνδοξότατε. P 1 V. ὑψηλότατε. M 1 . ὑπερέχων. D M a P 1 V. ἐξοχώτατε. H Q. ἔξοχε βασιλεῦ. Y. κρειόντω ν: βασιλέων. M 1 V Y. ἀρχόντων. M a V. ἢ βασιλευόντων. M a . καὶ λίη ν: πάνυ μὲν οὖν.
- 46 H M a Q V. λίαν. P 1 . κεῖνο ς] ἀφαίρεσις. Y. —καὶ ἐκεῖνος, ἡγουν Αἰγισθος. Y. ἐοικότ ι: ὁμοίῳ. H M a P 1 Q V. ἀρμοδίῳ. Y. πρέποντι. E H M a P Q T Y. πρεπῶδει. D. ὀλέθρ ω: θανάτῳ. E M a P 1 V. ἀφανισμῷ. Y. [φασί] τὸν Δία περὶ αὐτοῦ τοῦ Αἰγίσθου εἰπεῖν ὡς ἐπὶ φωνῇ τῇ αὐτῇ τὸ "λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ". ἔπειτα οἰκείως τὴν κατὰ Καλυψοῦς ἔντευξιν ποιεῖται, ὅτι καὶ αὐτὴ γάμον ἀθέσμως διῆστη ὡς κατέχουσα τὸν Ὀδυσσέα. πείθει οὖν τὸν Δία πέμψαι δικαίως [πρὸς] τὴν Καλυψὶν τὸν Ἑρμεῖαν ὡς ἐπὶ Αἰγίσθῳ. M a . ὦ ς] οὕτως. ^[5]
- 47 M a Y. —ἀντὶ τοῦ εἶθε. E M a Y. —ἐνδιάθετον. D E. ὅλλοιτ ο] γρ' "ἀπόλοιτο". P. ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλο ς: ἐμφαίνει τοὺς μνηστῆρας. H M a P 1 Q V. ῥέζο ι: ἐπιτελοίη παρὰ τὸ αἶμα πράττων. V. ἐπιτελεῖ. M a P. πράττει. M a P Y. γνωμικόν. M a P. ἠθικόν. M b . ἀμ φ' Ὀδυσῆ ι] περὶ τοῦ Ὀδυσσέως. ^[5]
- 48 E H P. δαΐφρον ι: πολεμόφρονι. H M a V. δαῖς γὰρ ἡ μάχη. ὅταν δὲ ἐπὶ τῆς Πηνελόπης λέγῃ, δεδαηκυῖα κατὰ φρένας, τουτέστι μεμαθηκυῖα, ἐξ οὗ τὴν συνετὴν καὶ σώφρονα βούλεται δηλοῦν. M a V. τῷ περὶ μάχην ἐμπείρῳ. T. περὶ τοῦ πολεμικὸν φρόνημα ἔχοντος. M a . πολεμικῷ. P 1 . συνετῷ. D E. δαίετα ι: διακόπτεται. D E H M a P Q V Y. τὸ γὰρ "καίεται" ἐπὶ ἐρώσης. D E M 1 P V. λυπεῖται. M a . μερίζεται. M c P 1 . ἦτο ρ] καὶ ἡ ψυχὴ μου. M c P 1 Y. δυσμόρ ω: κακομόρῳ. ^[5]
- 49 H P 1 Q V. δύσμορόν φησι τὸν Ὀδυσσέα ὡς μεγάλα κακὰ παθόντα τῇ πλάνῃ. H K M a . τάλαιπῶρῳ, κακοτύχῳ, M a . δυστυχεῖ. Y. δ ἡ] ἤδη. M a . δηθ ᾱ: πολλά. V. ἐπὶ πολὺ. H K M 1 P 1 Y. κατὰ πολύν. E n . χρόνον. M x . φίλων ἅπ ο: πόρρῳ τῶν φίλων. V. μακρόθεν. H M a . μακράν. Q. χωρὶς. T. ἀντὶ τοῦ ἄποθεν· διὸ ἐγκλίνεται, ὡς τὸ "ἄπο πλυνοί εἰσι πόληος" [ζ 40]. H 1 . πῆματ α] βλάβας. E x M a . πάσχε ι] ὑπομένει. M a . νήσ ω] τῇ λεγομένη Θούλῃ. ^[5]
- 50 M a . ἀμφιρύτ η: τῇ κύκλῳ ὑπὸ θαλάσσης περιρρομένη. H M a P Q V. τῇ ἀμφοτέρωθεν περιρρομένη. H. ὅθ ι: ἀντὶ τοῦ ὅπου. V. ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης ς: μέση τῆς περὶ αὐτὴν θαλάσσης. H M a P 1 V. ἢ τὸ βάθος. D E H M a P 1 V mn . ὀμφαλό ς: τὸ μεσαίτατον. V. ἦτοι τὸ μέσον. D E Y. δενδρήεσσ α] δένδρα ἔχουσα. ^[5]
- 51 M a . θε ᾱ] ἡ. M c . —Καλυψὼ. M a P. δ' ἐ ν] ἐν δὲ ταύτῃ τῇ νήσῳ. M a . —κατὰ ὑπερβατόν. Y. δώματ α] τά. Y. —τῆς θαλάττης. Y. ναίε ι: οἰκεῖ. M a V. Ἀτλαντο ς: πάλαι οὗτος παραδέδοται φέρων τὸν πόλον ἐπὶ τὸν ὦμον, ὃ ἐστὶν ἀδύνατον, ἐν τῷ πόλῳ καὶ αὐτὸν ὄντα. ^[5]
- 52 ἀνὴρ δὲ ἐγένετο σοφὸς καὶ κατὰ ἀστρολογίαν πρῶτος κατώπτευσε· προλέγει δὲ χειμῶνας καὶ μεταβολὰς ἄστρον καὶ δύσεις. ἐμυθεύθη δὲ φέρειν ὑφ' ἑαυτὸν τὸν κόσμον. M a . Ἀτλαντος

θυγάτη ρ] ἡγουν ἡ Καλυψώ. Υἱ. ὀλοόφρονο ς: Κλεάνθης δασύνει· τοῦ [γὰρ] περὶ τῶν ὅλων φρονούντος ἴδιον οὕτως εἰρησθαι. ἄμεινον δὲ ψιλοῦντας ἀκούειν, τοῦ τὰ ὀλέθρια καὶ δεινὰ φρονήσαντος εἷς γὰρ τῶν Τιτάνων ὁ Ἄτλας ἱστορεῖται. Η Κ Μ α . ὀλοόφρονο ς: ὀλεθρίου, ἐπεὶ πολέμιος τοῖς θεοῖς. (καὶ γὰρ τοῖς θεοῖς ἐπολέμει.) οἱ δὲ τὸ ἐξῆς, θαλάσσης ὀλοόφρονος. οἱ δὲ ἐδάσυναν, ἵνα ἡ περὶ τῶν ὅλων φρονούντος αὐτὸς γὰρ ὁ Ἄτλας τὸν κόσμον βασιτάζων παραδίδοται. ἡ ἐγγεγραπτο κατὰ τὴν ἀρχαίαν γραφὴν [ΟΛΟΟΦΡΟΝ], εἰτά τις μὴ νοήσας προσέθηκε τὸ ος . D Η Κ Μ 1 Ρ 1 Q V Υ. ἡ τοῦ ὀλεθρίου καὶ κακοῦ, ἡ περὶ τοῦ ὅλου φρονούντος. Υ. ὅστ ε] Ἄτλας. Υ. βένθε α: βάθη. ^[10]

- 53 Μ α Ρ V. ἔχει δέ τ ε: νῦν ἐπιμελεῖται, ὡς κάκεϊ "καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον" [δ 737]. ἡ κρατεῖ καὶ βασιτάζει. Η Μ α Ρ 1 V. κίονα ς: στύλους. Η Μ α Q V Υ. τὸν ἄξονα ἡγουν τὸν ἥλιον, ὃς ἐπέχει τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. D E. αὐτό ς] ὁ Ἄτλας. Ρ 1 . μακρά ς] τοὺς μακροῦς. ^[5]
- 54 Μ α . μεγάλας. Υ. —"κίονας" νῦν προήγαγε θηλυκῶς, ὡς καὶ Πίνδαρος εἶδει ἔκτω "χρυσέας κίονας" ἐν ἀρχῇ τοῦ εἵδους ἡγουν ὕμνου ἔκτου [Ol. VI in.]. Μ ρ . — ἀπὸ τοῦ μέχρις ἄκρου ἡκειν. D E. ἀμφί ς] ἀμφοτέρωθεν τούτου. Η Κ Μ α Ρ Q. ἐκατέρωθεν. Υ. διακεχωρισμένως. D E. ἡ χωρὶς ἡ περὶ. T. ἀμφὶς ἔχουσι ν: διείργουσιν. Η 1 Η Κ Μ α Ρ Q V. χωρίζουσι. Μ α . το ὕ: τούτου. ^[5]
- 55 Μ α Ρ V. τοῦ Ἄτλαντος. Υ. θυγάτη ρ] ἡ Καλυψώ. Μ α . δύστηνο ν: ἄθλιον. Μ α V. —τὸν Ὀδυσσεά. Μ α Ρ Υ. ὀδυρόμενο ν: ἀποκλαιόμενον. Η Μ α Ρ Q V. λυπούμενον. Μ α . κατερύκε ι] κωλύει. E x Μ α . κρατεῖ. Υ. —Καλυψὼ δὲ νοήσεις πραγματικῶς γυναικῶς τινα βασίλισσαν, θυγατέρα τινὸς Ἄτλαντος βασιλέως, ἥτις ἱκανὸν χρόνον ἐπεκράτησεν αὐτὸν ἐλπίζουσα τοῦτον ὁμεινέτην οἰκεῖον ἔχειν. Υ ι. αἰμυλίοις ι: παραλογιστικοῖς. ^[5]
- 56 ἡ εὐνοϊκοῖς καὶ οἷον συγγενικοῖς. D E Η J Μ α V. διὰ τὸ λέγειν αὐτῷ συνεχῶς περὶ γάμου· αἷμα γὰρ ἡ συγγένεια. D E J. τοῖς μετ' ἐμπειρίας συνετοῖς καὶ προσηνέσιν. Η Μ α V. ἡ ψευδέσιν. ἡ συγγενικοῖς, παρὰ τὸ αἷμα. Μ α . προσηνεστάτοις. Μ α . ἀπατητικοῖς. Υ. θέλγε ι: ἀπατᾷ.
- 57 D E x Η Μ α Ρ Q V Υ. κολακεύει. Υ. ἐπιλήσεται ι: ἐπιλάθεται. Η Μ α Ρ V. ἀμνημονήσει. Μ α V. αὐτά ρ] καί. Υ. Ὀδυσσεύ ς] αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεύς. Μ α . ἰέμενος καπνὸ ν: τρόπον ἐρμηνείας ἀντίστροφόν φησιν εἶναι ὁ Χαῖρις, ὅταν ἀντιστρέφωσι τὸν σχηματισμὸν αἱ λέξεις, ὡς καὶ τὸ "χασσάμενος [πελεμίσθη] (Δ 535) πελεμιχθεὶς ἐχάσσατο, καὶ "κονίσσαλος ὠρνυτ' ἀέλλησ" [Γ 13] ἀντὶ τοῦ κονισάλου [ἄελλα], καὶ "παρώχηκεν δὲ πλέων νύξ τῶν δύο μοιράων" [Κ 252], παρὸν οὕτως φάναι, τὸ πλεόν τῆς νυκτός, ὃ ἐστὶ δύο μοῖραι.
- 58 τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον κἀνθάδε, Ὀδυσσεὺς δὲ καπνὸν ἀποθρώσκοντα ἰμειρόμενος ἰδεῖν ἥς γαίης θανέειν ἵεται. τινὲς δὲ λείπειν φασὶ τὸ τούτου τυχόν. D Η J Μ α Q R. —ἐπιθυμῶν. Μ 1 . προθυμούμενος. Υ. ἐφιέμενος. E. καπνὸ ν] τόν. Υ. ἀποθρώσκοντ α] ἀποπηδῶντα. E x Μ α Υ. ἐξερχόμενον. Μ α . νοῆσα ι] ἰδεῖν. D Μ α Ρ T Υ. θεάσασθαι. Μ α . —μετάληψις αἰσθήσεως. Υ. καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι ἥς γαίης ς: ἐνταῦθα στικτέον· τὸ γὰρ ὅλον, ὁ πρότερον ἐπιθυμῶν καπνὸν τῆς πατρίδος ἰδεῖν νῦν εὔχεται διὰ τὰ κατέχοντα τελευτῆσαι. ^[10]
- 59 D Η Μ α Q V. ἥδιστ' ἂν ἀποθάνοι ὁ Ὀδυσσεὺς μόνον ἰδὼν τὸν τῆς πατρίδος καπνόν. D. E. οὐδέ νυ σοί πε ρ: οὐδὲ σοῦ τὸ ἦτορ ἦτοι ἡ ψυχὴ ἐπικάμπεται εἰς οἶκτον τοῦ Ὀδυσσεως. Η Μ α Q. —τοῦτο δὲ ἐστὶν ἔμψυχος λόγος καὶ γλυκύς. Υ. —οὐδαμῶς οὖν σου. Μ α . ν υ] δὴ. Μ α . σο ι] σοῦ. D Μ α Υ. —ἀντίπτωσις. Μ α . ἐντρέπετα ι: μετατροπὴν λαμβάνει. ^[5]
- 60 Η Κ Μ β Ρ T V. ἡγουν ἐπιστροφὴν ποιεῖται. E. μετατρέπεται, μεταβάλλεται. Μ α . ἐπιτρέπεται. Υ. —περὶ τούτου. Υ. φίλον ἦτο ρ] καὶ ἡ ἀγαπητικὴ ψυχὴ. ἡ ἡ προσφιλής. Υ. Ὀλύμπι ε] ὦ. Μ c . οὐράνιε Ζεῦ. Μ α . οὐ νύ τ' Ὀδυσσεύ ς] οὐχὶ ὁ Ὀδυσσεύς. Μ α . —ἀπὸ κοινοῦ. Υ. οὔνε κ'] ἐπειδὴ. Μ c . —καὶ τὸ φίλον ἦτορ σοῦ οὐχὶ ἐπιτρέπεται, ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς ... Υ. Ἀργεῖω ν] Ἑλλήνων. ^[5]

Μ α . νηυσ ἰ] ταῖς. Μ α . χαρίζετο ἱερὰ ῥέζω ν] κεχαρισμένα ἔθυνεν. Μ α . οὐ νύ τ' Ὀδυσσεὺς Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζω ν: ἐκεῖνος μὲν τὰ παρ' αὐτοῦ ἐπιθύων, σὺ δὲ οὐ κεχαρισμένως ἐλάμβανες. Μ α V. χαρίζετ ο] ἄρεστὰ ἐποίει σοι. Υ. ἱερ ἄ] ἀντὶ τοῦ θυσίας. Υ. ῥέζω ν: θύων. E V. πράττων. V. εὐρεῖ η: πλατεῖα. ^[5]

62 Μ α V. τί νύ ο ἰ: τί αὐτῷ τὸ τοσοῦτον ὠργίσθης, ὦ Ζεῦ; H Q R. τί νύ ο ἰ: διὰ τί δὴ αὐτῷ. H M α P V. — τί νυ οἱ τόσο ν: μία ὀξεῖα μόνη [ἐπὶ] τὸ "τί νυ οἱ". τὰ γὰρ παράλληλα ἐγκλιτικά, καὶ μάλιστα ὅταν εἰς φωνῇεν λήγῃ, προφάσει τῶν δύο βραχειῶν οὐκ ἐγείρει τὸν τόνον. H 1 Μ α . ὠδύσα ο: ἐχολώθης. Μ α P V. ὠργίσθης. H 1 M 1 V Υ. ἢ ἀπεδίωξας. Μ α . ὠργίσθης ἢ προσέκρουσας: τῷ γὰρ ὀδύσασθαι ῥήματι ἐπὶ τοῦ προσκροῦσαι ἐχρῶντο οἱ παλαιοί. D E 2 . — ὀδύσσω τὸ ὀργίζομαι, καὶ τὸ παθητικὸν ὀδύσσομαι, καὶ ὁ παρατατικὸς ὠδυσσόμην ὠδύσσου καὶ Δωρικῶς ὠδύσσαο. Υ ἰ. τή ν] πρὸς Ἀθηνᾶν. ^[5]

63 Μ α . ἀπαμειβόμενο ς] ἀνταποκριθεῖς. M 1 . νεφεληγερέτ α] ὁ τὰς νεφέλας συνάγων. Μ α . ὁ συναθροίζων τὰς νεφέλας. Υ. —καλῶς τὸν Δία νεφεληγερέτην φασί: Ζεὺς γὰρ λέγεται ὁ ἀήρ· τῶν δὲ ἀναθυμιάσεων πυκνουμένων ἐν τῷ ἀέρι ἀγείρονται αἱ νεφέλαι, καὶ διὰ τοῦτο νεφεληγερέτην τὸν Δία φασίν. D E 2 J. —τῶν Δρυόπων ἐστὶ τὸ τὴν κλητικὴν ἀντὶ εὐθείας λέγειν. M c . Ζεὺ ς] ἦτοι ὁ Μέντης ὁ βασιλεύς. Υ. τέκνο ν] ὦ. ^[5]

64 Υ. τέκνον ἐμό ν: οἶον πέμπεις τὸν λόγον· καὶ ὁ λόγος πρὸς τοὺς ὀδόντας καὶ τὴν γλῶσσαν κάκεῖ πρὸς τὰ χεῖλη. Μ α . σ ε] καὶ σοῦ. E 2 Μ α Υ. —περίφρασις. Μ α . ἔρκο ς] κατὰ. E 2 . ἄ ν] δή. ^[5]

65 Μ α . ἔπει τ'] ποτέ. Μ α . θεῖοι ο] τοῦ θαυμαστοῦ. P. —τὸ μὲν μυθικὸν τοὺς θεοὺς, τὸ δὲ ἀλληγορικώτερον θεοὺς καλεῖ τὰς ἐννοίας. Μ α . ὅ ς] ὅστις.

66 Μ α . περ ἰ] περισσῶς ὑπέρχει. Μ α . περισσοτέρως. P. νόο ν] κατὰ. Μ α P Υ. βροτῷ ν] τοὺς ἀνθρώπους ἐν τῷ φρονεῖν. Μ α . περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῷ ν: ἀντὶ τοῦ περίεστιν ἀπάντων καὶ συνέσει καὶ εὐσεβείᾳ. Μ α V. ἢ ὑπὲρ τοὺς βροτοὺς τὸν νοῦν ἐστίν. Μ α . ὑπέρεστι τὸν νοῦν τῶν ἀνθρώπων συνέσει καὶ εὐσεβείᾳ. H 1 Q. κρείττων κατὰ τὴν φρόνησιν. D E 2 . περὶ δ'] περισσῶς δέ. H. περισσοτέρως. E 2 . περὶ δ' ἰρ ἄ] περισσὰς δὲ θυσίας. Μ α . —περισσῶς τὰ ἱερὰ ἦτοι τὰς θυσίας ἡμῖν τοῖς θεοῖς ἔδωκεν. Μ α . ὅς ὑπέρκειται πάντων ἀνθρώπων κατὰ νοῦν καὶ ἱερὰς συμβουλὰς καὶ μεγάλας ἔδωκε τοῖς βασιλεῦσιν, οἵτινες ἕως τοῦ οὐρανοῦ εἰσὶν ἐξάκουστοι. Υ. το ἰ] οἵτινες. ^[10]

67 Υ. εὐρύ ν] πλατύν. Υ. ἔχουσι ν] καὶ κρατοῦσιν. Υ. οὐρανῷ τὴν κεφαλὴν ἀναλογεῖν δεῖ. θεοὺς δὲ φησι τὰς αἰσθήσεις. D E 2 J. Ποσειδάω ν] ὁ.

68 H Υ. γαιήοχο ς: ὁ τὴν γῆν ὀχῶν, ἢ ὑπὸ τῆς γῆς ὀχούμενος. H 1 H Μ α V. ἦτοι βασταζόμενος. H. "γαιήοχος" λέγεται ἢ ὁ ἔχων ἦτοι συνέχων τὴν γῆν, ἢ ὁ ὀχούμενος ἦτοι βασταζόμενος ὑπὸ τῆς γῆς. D E 2 J. ὁ τὴν γῆν κατέχων, ὅτι ἐπὶ τῶν ὑδάτων πέπηγεν ἡ γῆ. Υ. ἀσκελές ς: ἀμετακίνητος, κατὰ στέρησιν τῶν σκελῶν· ἢ ἀδιαλείπτως καὶ ἄγαν σφοδρῶς. DE 2 M 1 V. Πορφυρίου· ἀσκελὲς αἰέ ν: τὸ "ἀσκελές" σημαίνει τὸ ἄγαν σκληρόν· σκέλλειν γάρ ἐστι τὸ σκληροποιεῖν, καὶ ὁ σκελετὸς ὁ κατεσκληκῶς διὰ τὴν ἀσαρκίαν, καὶ Ἀσκληπιὸς κατὰ στέρησιν ὁ μετὰ ἡπιότητος διὰ τῆς ἱατρικῆς μὴ ἔων σκέλλεσθαι. ἐνίστε δὲ "ἀσκελές" τὸ ἐπὶ πᾶσι σημαίνει. καὶ Σοφοκλῆς [Antig. 475] "σίδηρον ὅπτον ἐκ πυρὸς περισκελῇ θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις". οἱ δὲ ἀπέδωκαν "ἀσκελέω" T 6 8] ἀδιαλείπτως κατὰ μετάληψιν· τὸ γὰρ ἀσκελὲς ἄβατο ν , ἀπόρευτο ν . DE 2 HJM α Q R . καὶ ἡ ὀργὴ ἀμετακίνητο ς . H . σκληρῷ ς . Μ α . αἰέ ν: αἰεὶ καὶ διὰ παντός. V. Κύκλωπο ς] ἔνεκεν. ^[10]

69 E 2 H M 1 Υ. καὶ χάριν Κύκλωπος. P. διὰ τοῦ. T. —τοῦ υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος. M c . κεχόλωτα ἰ: ὠργισται. Μ α P V. ὃν ὀφθαλμο ῶ] ἀντίπτωσις ἀντὶ τοῦ οὐπερ τὸν ὀφθαλμὸν ἐτύφλωσεν. HM α . —ὃν τῆς θυγατρὸς ἐστέρησεν· μίαν γὰρ θυγατέρα εἶχεν ὡς ὀφθαλμόν. PY. ὁ δὲ Κύκλωψ πλοῖα

καθοπλίσας τοῦτον κατεδίωξε καὶ πολλοὺς τῶν αὐτοῦ ἐταίρων ἀπέκτεινε, τοῦτον δὲ
πλανηθῆναι ἐποίησεν ἐν τῇ θαλάσῃ. καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ λέγει [vs. 75], ὅτι ὁ Ποσειδῶν "οὔτι
κατακτείνει", ἀλλὰ "πλάζει ἅπο πατρίδος αἵης". Υ. —ὁ Κύκλωψ καὶ ὁ Ἀντίθεος καὶ ὁ
Πολύφημος ἐτύγχανον ἀδελφοί· εἶχον δὲ καὶ ἀδελφὴν τὴν λεγομένην Ἑλπιν, ἣν ἀνήρπασεν
Ὀδυσσεύς. M 1 . ἀλάωσε ν: ἐτύφλωσεν. H 1 P 1 V. καὶ τυφλὸν εἰργάσατο τοῦ ὀφθαλμοῦ ὁ
Ὀδυσσεύς. Υ. καὶ τυφλὸν ἐποίησε. E 2 . ἀλάωσ ε: τοῦ λάειν, ὃ ἐστι τοῦ βλέπειν, ἐστέρησεν. HM a
Q. τὸ δὲ "ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε" [θ 64] τοῦ μαίρειν, ὃ ἐστι μαρμαίρειν, ἐστέρησεν. HM a . —οὐκ
ἦν δὲ μονόφθαλμος ὁ Κύκλωψ καθ' Ὅμηρον, ὡς καθ' Ἡσίοδον [(theog. 145), φύσει]. φησὶ γοῦν
"πάντα δὲ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας" [ι 389], οὐχ ὡς Θεόκριτος [XI 31] "οὐνεκά μοι πλατεῖα
μὲν ὀφρὺς ἐπὶ παντὶ μετώπῳ". μονόφθαλμος οὖν ἦν καθ' Ὅμηρον τοῦ ἐνὸς αὐτοῦ ὀφθαλμοῦ
προτυφλωθέντος. HM a . —ἄλλως. φωτὸς ὄντος ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν συμμέτρου, δι' οὗ
ὀρῶμεν τὰ πεφωτισμένα, ὅτε μὲν ἔφη "ὀφ[θαλμοῦ ἀλά]ωσε" τὸ ἀφηρηθῆναι τὸ λεύσσειν
παραστάς, ὅτε δὲ "ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε" [τὸ] τοῦ μαίρειν στερεῖσθαι λέγων σκοτεινόν· καὶ τὸ
τοῦ μαίρειν ἐστερημένον εἶδωλον "ἄμαυρόν" ἔφη [δ 824]· φ[ωτὸς γὰρ παρουσίᾳ] καὶ ὀφθαλμὸς
ὀρῶν τὸ ὀρώμενα φαίνεται. διττῆς οὖν ὀφθαλμῶν κατὰ Πλάτωνα [πολιτ. VII p. 518 a] οὔσης
ἐπιταράξεως—ἢ γὰρ διὰ σκότος· ἢ δι' ὑπερβολὴν τοῦ συμμέτρου φωτός—, τὸ μὲν διὰ σ[κότος ...]
μὴ μαίρειν, εἴτουν μαρμαίρειν, ἀμέρδεν εἶπε καὶ 'μαυρόν, τὸ [δὲ διὰ στιλβη]δόνα ἐπὶ τοῦ
χαλκοῦ "ὅσσε δ' ἄμερδεν αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἅπο λα[μπομενάων" (N 340). ὅθεν] ἐπίθετον
τοῦ χαλκοῦ ἐφιλοτέχνησε τὸ "νώροπα χαλκόν" [(B 578) καὶ "ἥνοπι] χαλκῶ" [Π 408], σημαίνων
τὸν μὴ ἐῶντα τοὺς ὥπας ὁρᾶν διὰ τὴν ἐνοῦσ[αν στιλβη]δόνα. εἰ δὲ] τὸ μέρδεν τὸ μέρειν ἐστὶ
κατὰ πλεονασμὸν τοῦ δ καὶ τὸ μὴ μέρειν ποιοῦν ἀμέρδεν, τὸ ἄγαν μέρδεν σμερδαλέον ἂν εἴη·
ὅταν ἐπὶ τοῦ δράκοντος λέγῃ "σμερδαλέον [δὲ] δέδορκε" [X 95], τὸ ἄγαν στίλβον τῶν
ὀφθαλμῶν ἀκουσόμεθα· καὶ γὰρ δράκων παρὰ τὸ δράκειν εἴρηται. "σμερδαλέω δὲ λέοντε" [Σ
579] ἐπὶ τῆς ἐκφοβούσης αὐτῶν ὀράσεως ἐκδεξόμεθα· καὶ γὰρ ὁ λέων παρὰ τὸ λεύσσειν
ὠνόμασται· αὐτὸς γὰρ ἡρμήνευσε τί τὸ σμερδαλέον, ἐπ' αὐτῷ εἰπὼν "γλαυκίων" [Υ 172]. καὶ ἡ
ἄσπις δὲ τῆς Ἀθηνᾶς διὰ τὴν μαρμαρυγὴν "δεινὴ τε σμερδνὴ τε" [E 742]· δεινὸν γὰρ καὶ
φοβερὸν τὸ ἄγαν λαμπρὸν καὶ στίλβον. γλαυκίωντες δὲ οἱ λέοντες καὶ ἡ Ἀθηνᾶ "γλαυκῶπισ"
ἀπὸ τοῦ γάλακτος, ὃ ἐστὶν ἄσκιον καὶ διὰ τοῦτο λευκόν, ὑπ' αὐτοῦ εἴρηται· μέλαινα γὰρ ἡ σκιά,
"σκίωντο δὲ πᾶσαι ἀγυαί" [β 388]. ὁξὺ δὲ τὸ λευκόν, ὡς τὸ μέλαν ἀμβλύ· ἡ οὖν ὁξὺ ὀρώσα
(φρόνησις) "γλαυκῶπισ". ἀπὸ δὲ τοῦ γάλακτος καὶ τῆς στιλβηδόνης "γλαυκί" καὶ ἡ θάλασσα
εἴρηται [Π 34], καὶ ἡ τοῦ ὀφθαλμοῦ κόρη γλήνη, ὡς τὸ "ἔρρε, κακὴ γλήνη" [Θ 164], καὶ
"τρίγληνα" [Ξ 183] τὰ ἐλλόβια ἀπὸ τοῦ ἐν λευκότητι ἀποστίλβειν, καὶ "ὅς γλήνεα πολλὰ
κεχάνδει" [Ω 192] τὰ μὴ ῥερυπωμένα ἱμάτια, ἀλλὰ στιλπνὰ διὰ καθαρότητος. καὶ ζοφουμένη
θάλασσα "μελάνει δέ τε πόντος" [H 64] λέγεται· ἀτάραχος γὰρ οὖσα καὶ διειδὴς "λευκὴ δ' ἦν
ἀμφὶ γαλήνη" [κ 94]· καὶ γὰρ ἡ γαλήνη ἀπὸ τοῦ γάλακτος εἴρηται. καὶ ἐπεὶ τὸ μέλαν
σκυθρωπόν, τὸ δὲ λευκὸν ἀντίκειται τῷ μέλανι, ἰλαρὸν ἂν εἴη· γέλως δὲ ἡ ἰλαρότης· "γέλασσε
δὲ πᾶσα περὶ χθῶν" φησὶ [T 362] "χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς", τουτέστι λαμπρυνθεῖσα φαιδρὰ
ἐγένετο. οὕτω δεῖ νοεῖν καὶ τὸ "κόρυθες καὶ θώρακες λαμπρὸν γανόωντες" [N 265], ἀπὸ τῆς
γῆς τῆς λαμπούσης καὶ διὰ τῆς στιλβηδόνης φαιδρυνομένης καὶ "γαίων" δὲ τῷ κύδεϊ [A 405] ὁ
διαχεόμενος καὶ λαμπρυνόμενος διὰ τὴν δόξαν. ἐπεὶ δὲ φῶς ἐστὶν ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὅταν
μὲν ἡμερον λάμπωσι, φάεα αὐτὰ καλεῖ· "κύσσε δέ μιν κεφαλὴν [τε καὶ] ἄμφω φάεα καλά" [π
15]· καὶ ἡμερον ζῶον ἄνθρωπος φῶς, ζωῆς δὲ ἔτι μετέχων, ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς φωτός·
ὅταν γὰρ ἀποθάνῃ, "κατὰ δ' ὅς' ἐρεβεννὴ νύξ ἐκάλυψεν" [E 659], ὅταν δὲ ἐξαγριωθῶσιν ὑπ'
ὀργῆς καὶ ἐκκαυθῶσιν ἔτι μὲν ἀρχομένης τῆς ὀργῆς "πυρὶ λαμπετόωντι ἔϊκτην" [A 104],
κρατησάσης δὲ "πῦρ ὀφθαλμοῖσι δέδορκε" [τ 446]· καὶ γὰρ τὸ φῶς ἀπὸ πυρός. ^[45]

- 69 (50) καὶ τὸ ὕφαιμον δὲ ὄρᾱν διὰ τὸ πυρὶ εἰκέναι τὸ αἷμα σμερδαλέον εἴρηται· "σμερδαλέος δ' αὐτῇσι φάνη κεκακωμένος ἄλμη" [ζ 137], τουτέστιν ὕφαιμον βλέπων διὰ τὸ πυρωποὺς ἔχειν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τῆς ἀλός. καὶ ἐπὶ τοῦ πυρὸς δίκην [μαιν]ομένου εἰπὼν "μαίνεται δ' ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγγέσπαλος ἢ ὀλοὸν πῦρ οὖρεσι μαίνεται" [Ο 605] ἐπάγει "τὼ δέ οἱ ὅσσε λαμπέσθην". λοιπὸν δὲ καὶ κατὰ μεταφορὰν "σμερδαλέα" μὲν τὰ οἰκήματα τοῦ Ἄιδου ἔφη [Υ 65], ἀπὸ τοῦ ὕφαιμα εἶναι καὶ φόνων πλήρη, ἐπὶ τὴν ὄψιν ἀναφέρων· ἐπὶ φωνῆς δὲ λαμπρᾶς καὶ διαφανοῦς "σμερδαλέον κονάβησαν ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν" [Β 334] καὶ "σμερδὸν βοόων" [Ο 687]· καὶ γὰρ ἐπ' ὀρχήσεως σ[υντ]όνου μεταφέρων "μαρμαρυγὰς" ἔφη [Θ 265] "θηεῖτο ποδῶν", [τὰς ἐν τῇ] κινήσει στιλβηδόνας, ἃς ποιεῖ καὶ τὸ πῦρ κινούμενον. καὶ οὐχὶ φιλόσοφοι πρῶτοι τὸ λευκὸν ἀφωρίσαντο τὸ διακριτικὸν ὄψεως, ἀλλὰ [πρὸ αὐτῶν Ὀμηρος, "μαρμαίρειν" λέγων τὸ λάμπειν, ὃ ἐστὶ μερίζειν καὶ] διαιρεῖν, ἀφ' οὗ τὸ διακρίνειν· ὅθεν τὸ μὴ μερίζον, ἀλλὰ σκοτεινόν, ἀμαυρόν. καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ μερίζειν καὶ διακρίνειν καὶ διαιρεῖν κέκληται [τὸ] σκοτεινὸν μαρμαίρειν, δηλοῖ τὸ φῶς δάος καλέσας, "δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα" [Ω 647], ἀφ' οὗ αἱ δεκτικαὶ τοῦ φωτὸς δαΐδες. οὕτως ἐβουλόμην τὰς Ὀμηρικὰς λέξεις καὶ τοὺς ἐξηγητὰς σκοπεῖσθαι καὶ τοὺς τοῦτον τὸν τρόπον ἐξηγησαμένους ἀποδέχεσθαι. Η. ἀντίθεο ν: νῦν τὸν ἐναντιούμενον τοῖς θεοῖς, τὸν ἀσεβῆ. ^[65]
- 70 ΗΜ α V. ἢ τὸν τοῖς θεοῖς ἑαυτὸν ὁμοιοῦντα· ἢ τὸν θεομάχον. ΗΜ α . ἰσόθεον. Μ 1 . —ἄλλως. "ἀντίθεος" Πολύφημος ὁ αὐτὸς ἑαυτὸν διὰ τὴν ἄνοιαν ἐξισάζων τοῖς θεοῖς· ἔστι γὰρ εἷς ἐκείνων, περὶ ᾧ λέγει "οἷ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων" [Θ 225]· κοινῶς γὰρ περὶ αὐτῶν λέγει ὁ Πολύφημος "οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχοιο ἀλέγουσιν οὐδὲ θεῶν μακάρων" [ι 275]. DE 2 ΗΜ α . —οὕτως ὠνομάζετο ὁ Κύκλωψ Πολύφημος. Υ. ὅο υ: οὔτινος. DE 2 Μ α PTVY. — ὅου κράτος ἐστὶ ἰ: παροξυτονητέον τὸ "ῥου". τὸ γὰρ οὗ διήρηται, ὡς τὸ "ἔης τὸ πρίν γ' ἐράασθε" [Π 208]. καὶ καθόλου τὰ μὲν ἄρθρα διαιροῦνται, αἱ δὲ ἀντωνυμίαι πλεονάζουσιν. καὶ τὰ μὲν βαρύνονται, αἱ δὲ ἐπὶ τέλους ἔχουσι τὸν τόνον, οἷον ὅου ἄρθρον, ἐοῦ ἀντωνυμία, ἔης ἄρθρον, ἔης ἀντωνυμία. Η 1 Μ α . κράτο ς] ἢ δύναμις. Μ 1 . ἔσκε ν: ὑπῆρχεν. Μ α V. μέγιστο ν] μεγίστη. Μ 1 . πᾶσι ν] ἐν. ^[10]
- 71 Μ α . Κυκλώπεσσ ι] τοῖς Κύκλωψι. Μ α . Θόωσ α: μήτηρ Πολυφήμου τοῦ Κύκλωπος κυρίως οὕτως λεγομένη. ΗΜ α V. ἢ Θόωσα ἦν θυγάτηρ Φόρκυνός τινος ἀλιέως. οὗτος δὲ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τὴν Θόωσαν ἐτέρῳ ἀλιεῖ πρὸς γάμον ἔδωκεν, ᾧτινι μιγεῖσα τὸν Πολύφημον ἔτεκεν. Υ. μι ν] τὸν Κύκλωπα. Υ. νύμφ η] γρ' "μήτηρ". Ρ. Φόρκυνος θυγάτη ρ: ἐνάλιος γὰρ θεὸς ὁ Φόρκυν. ^[5]
- 72 Η 1 Μ α QV. —νησιῶτις βασίλισσα. Μ 1 . ἀλό ς] τοὺς ἀγρίους ἅπαντας θαλάσσης παῖδας καλεῖ. Μ 1 Μ α . ἀτρυγέτοι ο: τῆς ἀκαταπονήτου· ἢ τῆς μὴ ἐχούσης τρύγην ἥτοι καρπὸν· ἢ ἀφ' ἧς οὐκ ἔστι τρυγῆσαι. Μ 1 . μέδοντο ς: βασιλεύοντος· συνήθως γὰρ τοὺς ὑπάρχους βασιλεῖς ἔλεγον. ἢ συναπτεόν "μέδοντος ἐν σπέσσι", ὥστε ἐν σπηλαίοις τοῦ Ποσειδῶνος γεννηθῆναι τὸν Κύκλωπα. ΗV. μέδοντο ς: ἥτοι βασιλεύοντος, δηλονότι τοῦ Φόρκυνος· συνήθως γὰρ καὶ τοὺς ὑπάρχους βασιλεῖς ἔλεγον. ἢ συναπτεόν "μέδοντος ἐν σπέσσι", ἥτοι τοῦ Ποσειδῶνος· ἡγουν ὄντινα ἔτεκεν ἐν τοῖς σπέσσι τοῦ μέδοντος τῆς ἀλὸς τῆς ἀτρυγέτου, ἡγουν τοῦ Ποσειδῶνος. ΗΜ α PQT. ἢ βασιλεύοντός ἐστι τὸ μέδοντος. ἢ ὅτι ἐν σπηλαίοις τοῦ Ποσειδῶνος ἐγαμήθη ἡ Θόωσα, "μέδοντος" εἶπεν "ἐν σπέσσι" ἀναγνώσεις. Μ α . σπέσσ ι] σπηλαίοις. ^[10]
- 73 Μ α . γλαφυροῖς ι] βαθυτάτοις. ΗΚΜ α . Ποσειδάων ι] ἀλιεῖ τινι. Ρ 1 . μιγεῖσ α: κοινωνήσασα. ΗΜ α V. συνελθοῦσα. Μ α . ἐκ τοῦ δ ἡ: ἐκ ταύτης δὴ τῆς αἰτίας.
- 74 DE 2 ΗΜ 1 PTV. ἥτοι τοῦ τυφλῶσαι τὸν Κύκλωπα. Η. ἀπὸ τοῦδε. Η. ἢ ἐκ τοῦ χρόνου. Μ α . τοῦ πράγματος· ὅτι ἐτύφλωσε τὸν Κύκλωπα. Υ. —ἥτοι διὰ τὴν θεοσέβειαν. D. Ποσειδάω ν] ὁ Ρ. ἐνοσίχθων ν: ὁ τὴν γῆν κινῶν. ΗΜ α VY. ἔνοσις γὰρ ἡ κίνησις. ΗΜ α V. κατακτείνει ι: ἀναιρεῖ. ^[5]

- 75 HM a QV. — τὸν Ὀδυσσέα. H. πλάζε ι: πλανᾶσθαι ποιεῖ. E 2 H 1 M 1 QV. πλανᾶ. PTY. — πλάζε ι: ὥσπερ ἐκεῖνος πλανᾶσθαι ποιεῖ τὸν Κύκλωπα τυφλώσας αὐτόν, οὕτω δὲ καὶ ὁ Ποσειδῶν τὸν Ὀδυσσέα. M a . — τοῦτου δὲ ἔνεκεν ἐνεποδίσθη μὴ οἴκοι εἶναι μέχρι δεῦρο· οὐ γὰρ δὴ πέρα τοῦτου οὐδὲ ἐκεῖνός τι ἐβούλευσε κατ' αὐτοῦ, πλὴν τοῦ διατρίβειν μόνον ἐν τῇ πλάνῃ. DE 2 . ἅπ ο: πόρρω. HV. μακράν. E 2 HM a QV. — ἅπ ο] γρ' καὶ "ἀπὸ", [ἀπὸ] τῆς πατρίδος. M a . — οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν "ἀπό". HM a . πατρίδο ς] πατρικῆς. M a P. αἴη ς] γῆς. M c Y. ἄγε θ'] φέρε. ^[5]
- 76 M a . ἡμεῖ ς] οἱ θεοί. HM a . οἶδ ε] αὐτοί. M a P. — ὧδ ε] καὶ οὕτως. Y. περιφραζόμεθα: βουλευσώμεθα. HPQV. περιβουλευσώμεθα. E 2 . περὶ αὐτοῦ βουλευσώμεθα. M a . νόστο ν: τὴν ἐπάνοδον. ^[5]
- 77 HM a PTV. τὴν ὑποστροφήν. M a . εἰς ἐπιστροφήν. Y. ἔλθῃς ι] ὑποστρέψῃ. M a . — λείπει τὸ Ὀδυσσεύς. DE 2 . μεθήσε ι: ἑάσει. DE 2 HM a PQV. παύσει. HM a V. παύσεται. DE 2 . καταλείπει. HM a P. — καὶ ὅπως. Y. ὅ ν] ἴδιον.
- 78 M c PY. χόλο ν] ὀργήν. M a . οὐ] οὐδαμῶς. M a . τ ι] κατὰ τι. M a . ἀντί α: ἀντικρύ. H 1 PV. ἐξ ἐναντίας. HM a PQY. ἀθανάτω ν] τῶν. ^[5]
- 79 M a . ἀέκητ ι: ἀκουσίῳ γνώμῃ. HKM 1 V. ἐν ἰδίᾳ γνώμῃ. H. παρὰ γνώμην. DE 2 . χωρίς. DE 2 M c PQ. καὶ τῇ ἀβουλίᾳ. M a PY. — τὸ ε δασυντέον ἐν τῷ "ἀέκητι". HM a . ἐριδαινέμε ν: φιλονεικεῖν. H 1 M a QVY. μάχεσθαι. P. οἶο ς] μόνος. M a PY. τό ν] πρὸς τὸν Δία. ^[5]
- 80 M a . ἡμεῖβε τ'] ταῦτα. M a . πρὸς τοῦτον τὸν Δία ἡμεῖβετο καὶ ἔλεγεν ἢ θέτις. H. ὦ πάτερ] βασιλεῦ.
- 81 M a . ὦ νοῦ, δηλονότι συνετὲ καὶ βάθος πλουτῶν. E 2 . συνετὸν νοῦν πλουτῶν καὶ βαθύν. D. ὕπατ ε] ἔξοχε. Y. κρειόντω ν] βασιλέων. M a . ε ι] ἑάν.
- 82 Y. νῦ ν] ἀρτίως. M a . φίλο ν: προσφιλές. HM a V. ἀρεστόν. HM a PQV. — ἐστί. Y. θεοῖς ι] τοῖς στοιχείοις. D. νοστήσα ι: ἐπανελθεῖν.
- 83 HM a PQV. ὑποστρέψαι. M a . — ἡγουν τό. Y. — καὶ τὸ ἐπιστρέψαι. Y. ὅ ν] ἴδιον. PY. ὃν δὲ δόμον δέ: εἰς τὸν ἑαυτοῦ οἶκον. HM a QV. — "ὃν δέ" δύο μέρη λόγου καὶ παρέλκει ὁ "δέ". H 1 M a . δέ] περισσόν. E 2 . Ἑρμεία ν] τὸ πιττάκιον τὸ διεγείρει μέλλον αὐτόν πρὸς τὴν τῆς οἰκίας ἄφιξιν. ^[5]
- 84 M 1 . Ἑρμείαν νοήσαις ἐντεῦθεν τὴν φήμην, ἥντινα ἤκουσεν ἡ Καλυψὼ περὶ τοῦ Ὀδυσσεώς, καὶ τὴν ἔρευναν, πῶς ὁ παῖς αὐτοῦ ὁ Τηλέμαχος ἔρευναν ἐποιεῖτο περὶ αὐτοῦ· ἀκούσασα δὲ ταῦτα ἡ Καλυψὼ ἀφῆκεν αὐτόν. καὶ ἐπανεστράφη, τῆς θαλάσσης μὴ παρεμποδίζουσης. Y. — τοῦ λόγου τὸ μὲν ἐπιπληκτικόν, τὸ δὲ στηρικτικόν. DE 2 . διάκτορο ν: ἄγγελον σαφῆ. DE 2 H 1 M a P 1 QTVY. μηνυτὴν τὸν συμβουλευτικώτατον, τὸν διάγοντα τὰς ἀγγελίας. τὸν καθαρὸν, τὸν σαφεῖ ἄγγελον. τὸν σαφηνίζοντα καὶ λέγοντα τὰς ἀγγελίας. M 1 . ἀγγελοφόρον. D. καὶ λαμπρόν, νημερτῆ, ὃ [ἐστίν] ἀληθῆ. P. Ἀργειφόντη ν] τὸν καθαρὸν φόνου. M a . νῆσον ἐς Ὠγυγίη ν: ἐν τῇ κατὰ Ἀντίμαχον "Ὠγυλίην" γράφεται. ^[5]
- 85 διαφέρουσι δὲ οἱ τόποι· τὴν μὲν γὰρ Ὠγυγίαν ἐντὸς εἶναι πρὸς ἑσπέραν, τὴν δὲ Ὠγυλίαν κατὰ Κρήτην Ἡσιόδος φησι κεῖσθαι· "[πόν]τον δ' Ὠγύλιον ἢ δ' Ὠγυλ[ί]ην λάχε] νῆσον". ταύτην δὲ οὐ Καλ[υψ]οῦς καλοῦσιν. H 1 M 1 PQ. — Ὠγυγίη ν: ἡ Καλυψοῦς νῆσος. HV. ἔνθα ἦν ὁ Κύκλωψ. P 1 Y. — τὴν ὀνομαστικῶς οὕτω καλουμένην. HM 1 . ὄνομα κύριον τῆς νήσου. T. — τὴν ἀρχαίαν. M a . τὰ παλαιὰ πάντα Ὠγύγια καλοῦσιν ἀπὸ τινος ἀρχαίου Ὠγύγου βασιλεύσαντος Ἀθηνῶν. ἴσως δὲ καὶ οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ νῆσος αὕτη. DE 2 . ὀτρύνομε ν: παρορμήσωμεν, ἐπείξωμεν. V. ἀπελθεῖν διεγείρωμεν. M a . ὅφρ α] ὅπως. HM a . τάχιστ α] ταχέως. M a . Νύμφ η] ἥτοι τῇ Καλυψοῖ. ^[10]

DE 2 TY. Καλυψώ λέγω. P 1 . ἐϋπλοκάμ ω: εὐκόμω. HM a PQV. ἀπὸ μέρους καλῇ. HM 1 M a PV. καλλιτρίχω Y. — συνεκδοχή ὁ τρόπος. HM a . συνεκδοχικῶς. Y. νημερτέ α] ἀληθῇ. HT. ἀληθινήν. M a Y. νόστο ν] λέγω.

- 87 Y. —τόν. P. διὰ τόν. E 2 . —περὶ τοῦ νόστου. ἀντίπτωσις. M 1 . —ὑποστροφὴν. M a . ταλασίφρονο ς: τῇ ἐαυτοῦ φρονήσει πάντα ὑπομένοντος. DE 2 H K M a V Y. τοῦ καρτερικοῦ. H Q Y. τοῦ ἐν φρονήσει καρτεροῦντος τὰ δεινὰ. H Q T. τοῦ πολεμικὸν φρόνημα ἔχοντος. M a . ὡ ς] καὶ ἴνα. Y. ὥς κε νέητα ι] γρ' "ὥς κεν ἴκηται". P. κ ε] ἄν. M c . νέητα ι: ἐπανεέλθῃ. DE 2 HKM a V. ἐπιστραφῇ. Y. πλεύση. T. Ἰθάκην δ'] γράφεται καὶ χωρὶς τοῦ δέ "'Ιθάκην ἐσελεύσομαι". ^[5]
- 88 H 1 . —εἰς. E 2 . ἐσελεύσομα ι] παραγενήσομαι. M a . ὄφρ α] ἴνα. M a . ο ι] αὐτοῦ τοῦ Ὀδυσσέως. HM a PY. υἱό ν] ἤγουν τὸν Τηλέμαχον. M a Y. μᾶλλο ν] ἐπὶ πλεῖον. ^[5]
- 89 M a . ἐποτρύν ω: παρορμήσω. M a PV. ο ι] αὐτοῦ. HM a Y. μένο ς] προθυμίαν. Y. ἐν φρεσὶ ἐν τῇ διανοίᾳ. M a . —ταῖς φρεσί. H. θεί ω] θήσω. HPT. ποιήσω. M a . —τινὲς γρ' "θήσω". HM a . —ἀπὸ τοῦ θῶ θέω. DE 2 . —Αἰολικόν. E 2 . ἀγορή ν] δημηγορίαν. ^[5]
- 90 PY. βουλευτήριον. M 1 . καρηκομόωντα ς] τῇ κεφαλῇ θάλλοντας. Y. Ἀχαιοῦ ς: τοὺς Ἰθακησίους. DE 2 HM a QV. ἀπειπέμε ν: ἀπαγορεῦσαι.
- 91 H 1 M 1 QVY. καὶ εἰπεῖν. Y. διαμαρτύρασθαι. M a . προσφωνήσασθαι. P. —ὥστε. DE 2 M 1 . οἳ τέ ο ι: οἵτινες αὐτῷ. HM a QV. —μνηστήρες. Y. ο ι] αὐτῷ τῷ Τηλεμάχῳ. Y. τοῦ Τηλεμάχου. HM a . μῆ λ'] πρόβατα.
- 92 HM a Y. ἀδιν ᾶ: ἤτοι λεπτά, πρὸς σύγκρισιν τῶν βοῶν. ἢ ἀντὶ τοῦ ἀδινῶς, ἴνα ἢ πυκνῶς καὶ συνεχῶς. DE 2 H 1 M a QV. πολλά. M 1 T. οἰκτρά. P 1 . πυκνά. ἢ οἰκτῶς. Y. εἰλίποδας ἔλικας βοῦ ς: "εἰλίποδας" λέγει τοὺς βοῦς ὡς ποιοῦντας τὴν τῶν ποδῶν κίνησιν ὥσπερ ἐλικοειδῇ. HM a PQT. ἐλικοειδῶς τοὺς πόδας κινοῦντας. M a . συστρεφομένους τοὺς πόδας ἔχοντας. Y. ἔλικα ς: ἐλικοειδῇ κέρατα ἔχοντας. DE 2 H 1 HKM a PQTV. ἢ μέλανας: ἐλικὸν γὰρ κατὰ διάλεκτον τὸ μέλαν. ὅθεν καὶ "ἐλικώπιδα κούρην" [A 98] τὴν μελανόφθαλμον. DE 2 . πέμψ ω] αὐτόν. ^[5]
- 93 Y. τὸν Τηλέμαχον. HM a PY. — πέμψω δ' ἔς Σπάρτη ν: ἄτοπος εἶναι δοκεῖ Τηλεμάχου ἢ ἀποδημία πρῶτον μὲν κίνδυνον προξενούσα τῷ νέῳ, δεύτερον ἐπανάστασιν τῶν μνηστήρων ἀπειλοῦσα, τρίτον οὐκ ὠφελοῦσα τὴν ζήτησιν τοῦ πατρός. ἀλλ' ἔδει τὸν ἐν γυναιξὶ τεθραμμένον, λύπαις τεταπεινωμένον, ῥητορειῶν οὐ πεπειραμένον οὐδεπώποτε, πολύτροπον γενέσθαι παραπλησίως τῷ πατρί, καὶ τοῦτο κερδᾶναι τῇ πλάνῃ, καὶ κοινωνεῖν τῷ πατρί τῶν κατορθωμάτων ἐν τῇ μνηστηροκτονίᾳ. ἀσφαλίζεται δὲ τὰ κατ' οἶκον πρῶτον μὲν ἐπαναστήσας τὸν δῆμον κατὰ τῶν μνηστήρων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, δεύτερον δὲ ταῖς ὑποσχέσεσιν ἀνεξικακεῖν διδάξας τοὺς μνηστήρας εἰπὼν "καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω" [β 223]. ἔτι μάλα καὶ τῆς ἐπιβουλῆς τῶν μνηστήρων ὁ κίνδυνος ἠκόνησεν αὐτοῦ τὴν προθυμίαν. DE 2 J M a . ἔς Σπάρτη ν: ἤγουν εἰς τὸν Μενέλαον, διὰ τὸ ὕστερον τῶν ἄλλων τοῦτον ἐλθεῖν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. DE 2 . πρὸς Μενέλαον. H P Q. ἔνθα ἦν ὁ Μενέλαος. M 1 Y. τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος. E 2 . — πέμψω δ' ἔς Σπάρτην τ ε: τινὲς "πέμψω δ' ἔς Κρήτην τε". καὶ ἡ Ἀθηναῖα ἀλλαχοῦ [284] "πρῶτα μὲν ἔς Πύλον ἐλθε ..., κεῖθεν δ' ἔς Κρήτην τε παρ' Ἰδομενῆα ἄνακτα· ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων". M a. οὐκ εἰσὶν ἐν ἐτέροις βιβλίοις οἱ στίχοι "κεῖθεν δ' ἔς Κρήτην τε παρ' Ἰδομενῆα ἄνακτα· ὃς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων." M x T. ἔς Πύλο ν] πρὸς Νέστορα. HPQ. ἔνθα ἦν ὁ Νέστωρ. M 1 Y. τὴν τοῦ Νέστορος πόλιν. E 2. ἡμαθόεντ α: ἀμμῶδη. DE 2 HQV. ψαμμῶδη. HM 1 TY. νόστο ν] ἀποστροφῇ. ^[15]
- 94 Y. περὶ τῆς ὑποστροφῆς. M a . πεισόμενο ν: ἀκουσόμενον. HQV. ἐρωτήσοντα. DE 2 HQY. μαθησόμενον. DE 2 M a P. διδαχθησόμενον. Y. —τὸν Τηλέμαχον. M a Y. πατρός ς] τοῦ. Y. ἦν πο υ:

ἐάν που. HV. ἀντὶ τοῦ ὅπως. H. ἡ δ' ἵνα μι ν] καὶ ὅπως αὐτὸν τὸν Τηλέμαχον κλέος ἔχη ἐν τοῖς ἀνθρώποις ὡς τοῦ πατρὸς φροντίζοντα. ^[5]

- 95 E 2 HM a PQ. —πραγματικῶς ἄνθρωπόν τινα, ὃν ἀπέστειλεν ὁ Μέντης πρὸς Τηλέμαχον εἰς ἐρεῦνησιν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ Τηλεμάχου. Υ. κλέο ς] ἀγαθὴ δόξα. Υ. ἔχησι ν] καταλάβοι. M a . —ἐν τῇ κατὰ Ῥιανὸν "λάβησι" γρ'. HM a . —ἦγουν τὸν Τηλέμαχον. Υ. ὥ ς] οὕτως. ^[5]
- 96 H. ὑπὸ ποσσὶ ν] ἐν τοῖς ποσὶν ἑαυτῆς. HM a . ἐδήσατ ο] ὑπεδήσατο. M a . τὸ λέγειν τὴν Ἀθηνᾶν καλὰ πέδιλα φορεῖν οὐκ ἄλλο δηλοῖ ἢ ὅτι τῆς φρονήσεως αἱ ἐνεργητικαὶ δυνάμεις στιβαραὶ καὶ ἄλκιμοι λίαν εἰσὶ. τὸ δὲ ἐπέχειν ἔγχος ἐν ὣτινι δαμάζει τοὺς ἥρωας τὸ πληκτικὸν ὑποσημαίνει τῆς φρονήσεως· ὁ γὰρ φρόνιμος διὰ τοῦ οἰκείου λόγου πλήττει τὸν ἀτακτοῦντα. τὸ δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἐξ οὐρανοῦ κατελθεῖν οὐκ ἄλλο αἰνίττεται ἢ ὅτι ἡ φρόνησις ἐκ τοῦ νοὸς κατέρχεται. DE 2 J. ἀμβρόσι α: ἄφθαρτα. ^[5]
- 97 DE 2 HM 1 PV. θεῖα. DHM 1 PVY. ἀθάνατα. HQ. χρύσει α: τίμια. DE 2 HM 1 V. ἀμβρόσια χρύσει α: προηθετοῦντο κατ' ἐνίους (τῶν ἀντιγράφων) οἱ στίχοι [97 et 98], κατὰ δὲ τὴν Μασσαλιωτικὴν οὐδ' ἦσαν. καὶ ταῖς ἀληθείαις μᾶλλον ἀρμόσειαν ἐπὶ Ἑρμοῦ [Ω 341 et ε 45]· ἴδιον γὰρ ἀγγέλων τοιοῦτοις ὑποδήμασι χρῆσθαι. καὶ ἡ τοῦ δόρατος ἀνάληψις πρὸς οὐδὲν ἀναγκαῖον. M a T. τ ᾱ] ᾱ. M 1 . καὶ ἄτινα. HP. τ ᾱ μι ν: ἄπερ αὐτήν. HM a PV. —τὸ "μίν" τριγενές ἐστιν· ἀρσενικῶς, "καὶ μιν φωνήσας" [B 7]· θηλυκῶς, ὡς ἐνθάδε· οὐδετέρως, "νῦν αὐτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν" [A 237]. HP. φέρο ν] ἔφερον. M c . ἡμέ ν] καί. M a PY. ὑγρή ν] τὴν θάλασσαν. DE 2 HM a . ὁδόν. P. ἡ δ'] καί. ^[10]
- 98 M a PY. ἀπείρον α: τὴν πέρας καὶ τέλος μὴ ἔχουσιν. H 1 M a QV. λέγει δὲ τὴν γῆν. M a V. τὴν κυκλοτερῆ. M 1 . —Πορφυρίου· ἀπείρον α: τὴν πέρας μὴ ἔχουσιν διὰ τὸ εἶναι στρογγυλοειδῆ, ἦγουν σφαιρικὴν καὶ κυκλικήν. ἡ καθ' ὅσον πρὸς ἡμᾶς ἀπειρός ἐστιν, εἰ καὶ τῇ φύσει πεπέρασται· τεταρτημόριον γὰρ μόνον τῆς γῆς οἰκεῖται. ἡ ἀντὶ τοῦ περικαλλούς, καθάπερ τοῖς διαγράφειν τὰ κατ' αὐτὴν βουλομένοις ἐστὶ πρόδηλον. λαμβάνεται γὰρ τὸ ἄπειρον καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ εἶδος διαφέροντος καὶ ἄγαν καλοῦ, ὡς παρ' Ἡσιόδῳ ἐν Γυναικῶν καταλόγῳ [fr. XLI Marckscheff., LVIII Goettl.] ἐπὶ τῆς Ἀγῆνορος παιδὸς "Δημοδόκης, τὴν πλεῖστοι ἐπιχθονίων ἀνθρώπων μνήστευον, καὶ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ὀνόμηναν, ἱφθιμοὶ βασιλῆες, ἀπειρέσιον κατὰ εἶδος". ἰστέον δὲ ὅτι ἄπειρος ὁ κύκλος καὶ ἡ σφαῖρα λέγεται ἢ διὰ τὸ μὴ πέρας διαφόροις ἀφορίζεσθαι κατὰ στέρησιν τοῦ α , ἢ διὰ τὸ πολλὰ πέρατα ἔχειν κατ' ἐπίτασιν τοῦ α · οὐ γὰρ ἂν ἔλθῃ τις, τοῦτο ἐπ' αὐτὸ τὸ πέρας ἴσως ἔχει [ἦ] διὰ τὸ ἰσοπέρατον εἶναι διὰ τὴν ἐκ τοῦ μέσου πρὸς τὸ πέριξ ἴσην ἀπόστασιν κατ' ἰσότητα τοῦ α . οὕτως Ἀριστοφάνης Δαναΐσι [fr. 250 Kock] "δακτύλιον χαλκοῦν φέρειν ἀπείρονα" ἔφη δηλῶν τὸν σφενδόνην μὴ ἔχοντα πέρας καὶ διὰ τοῦτο ὁμοιομερῆ ὄντα. ὁμοίως καὶ Αἰσχύλος τὰς ἐν κύκλῳ ἐστῶσας ἐν ἀπείρονι σχήματι φησὶν ἴστασθαι [fr. 339 Herm.] "ὕμεῖς δὲ βωμὸν τόνδε καὶ πυρὸς σέλας κύκλῳ περίσθητ' ἐν λόχῳ τ' ἀπείρονι εὐξασθε", τουτέστιν ἐν τάξει κατὰ κύκλον· ὁ γὰρ λόχος ἐστὶ τάξις, ἐπεὶ καὶ ὁ λοχαγὸς ταξίρχος. DE 2 J. ἅμα πνοιῆς ἀνέμοι ο: ἴσα ἀνέμω. HV. ὁμοίως καὶ ἐπίσης. HQ. δίκην. H. ἅμα πνοιῆς ἀνέμοι ο: "ἅμα" ὁμοίως· ἀλλαχοῦ δὲ χρονικὸν ἐπίρρημα, ὡς τὸ "ἅμα ἐγένετο τόδε καὶ ἅμα τόδε." DE 2 . ὁμοίως. τὸ ταχὺ τοῦ λόγου δηλοῖ. D. πνοιῆ ς] ταῖς. M a PY. —πνοαῖς. HM a . ἀνέμοι ο] τῶν ἀνέμων. HM a . εἴλετ ο] ἔλαβεν. ^[20]
- 99 HM 1 Q. — εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχο ς: ἀθετοῦνται [99—101] μετὰ ἀστερίσκων, ὅτι ἐν τῇ E τῆς Ἰλιάδος [746] καλῶς. M a V. ἄλκιμο ν] ἰσχυρόν. HM a Q. ἔγχο ς] ἦγουν τὸν λόγον. M a . δόρυ. HM a . ἀκαχμένο ν: ἐστομωμένον. DE 2 H K M 1 P Q V. ἡκονημένον. DE 2 M 1 P T Y. τῇ ὁδύνῃ ἄ... D. ὀξέ ι] ὀξυτάτῳ. M a . χαλκ ῶ] σιδήρῳ. HM a Y. ξίφει. HM a . βριθ ὕ] βαρύ. ^[5]

- M c PY. στιβαρό ν] ισχυρόν. P. τ ῶ] ἐν ῶ. HM a . ῶτινι. Y. δάμνησ ι] κόπτει. HKM a Q. δαμάζει. HKPY. παιδεύει. DE 2 M c . στίχα ς] τὰς τάξεις. M 1 Y. ἀνδρῶ ν] τῶν. Y. ἡρώω ν] φρονίμων ἀνδρῶν. ^[5]
- 101 E 2 . τοῖσιν τ ε] οἷς. HKQT. οἷσισι E 2 P. ἥρωσιν, ἀνδράσιν. Y. ἐν οἷς, τοῖς ὅπλοις. HM a . κοτέσσετα ι: ὀργισθήσεται. M c V. ὀργισθῇ. HQ. ὀργισθείη. P. ὀργίζεται. HY. ὄβριμο ν: γενναῖον. V. ἡ ἔχουσα πατέρα ὄβριμον. HQ. ἡ ισχυρὸν πατέρα ἔχουσα. M a PY. — ἡ Ἀθηνᾶ. M a . — "ὄβριμοπάτρη" λέγεται ἡ Ἀθηνᾶ, διότι τῆς φρονήσεως πατὴρ ὁ νοῦς ἐστὶ. πάντων δὲ κρεῖττον καὶ ισχυρότερον ὁ νοῦς. DE 2 J. β ῆ: ἔβη. ^[5]
- 102 V. κατέβη. E 2 M a . ἐπορεύθη. M a PV. κα τ'] ἀπό. DE 2 M c P. Οὐλύμποι ο] τοῦ. E 2 . καρήνω ν] τῶν ἐξοχῶν. HM 1 QT. ἀκρωτηρίων. M 1 Y. ἀΐξασ α] ὀρμήσασα. HM a PQ. στ ῆ] ἔστη. ^[5]
- 103 HM a . Δήμ ω: τόπω ἐν Ἰθάκῃ, ὅπου ἦν τὸ Ὀδυσσέως βασιλεῖον. DE 2 HM a PQV. Δήμ ω: τόπω. ὄνομα τόπου, παρὰ τὸ συναθροίζεσθαι ἐν αὐτῷ τοὺς ἐν τῇ πόλει καὶ βουλευέσθαι. HT. ὄχλω M a . Ὀδυσῆος: Ὀμηρος μὲν ἐτυμολογῶν τὸν Ὀδυσσέα πεποίηκε τὸν Αὐτόλυκον λέγοντα "πολλοῖσιν γὰρ ἐγὼ δὴ ὀδυσσάμενος τόδ' ἰκάνω" [τ 407]. Σιληνὸς δὲ ὁ Χῖος ἐν δευτέρῳ μυθικῶν ἱστοριῶν—. ἔστι δὲ δύο βιβλία—Ἀντίκλειάν φησι τὴν Ὀδυσσέως μητέρα ἐγκύμονα ὀδεύουσιν τὸ Νήριτον, ὅπερ ἐστὶ τῆς Ἰθάκης ὄρος, ὕσαντος πολὺ τοῦ Διὸς ὑπὸ ἀγωνίας καὶ φόβου καταπεσοῦσαν ἀποτεκεῖν τὸν Ὀδυσσέα· καὶ διὰ τοῦτο ταύτης τῆς ὀνομασίας τυχεῖν, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ὁδὸν ὕσεν ὁ Ζεὺς. DD * EJM 1 T. οὔδο ὕ: βαθμοῦ. ^[10]
- 104 HM a PQV. φλιάς. HM a PQTUVY. αὐλείο υ] τῆς αὐλῆς. M a . παλάμ η: τῇ χειρί. M a PVY. ἔχ ε] ἐκράτει. M a . ἔγχο ς] δόρυ. M 1 . ἀλληγορικῶς τὸν χάρτην. M a . εἰδομέν η] ὠμοιωμένη. ^[5]
- 105 HM a Q. ὁμοιωθεῖσα. Y. ξείν ω] φίλω. M a Y. Ταφίω ν: Τάφος νῆσος τῶν Ἐχινάδων, ἣν κατῶκουν Τηλεβόαι. DE 2 H 1 HKM 1 QTV. ὄνομα νήσου. P 1 . ἡγήτορ ι] ἡγεμόνι. M a . Μέντ η] ἦγουν. P 1 . ἀγήνορα ς: ἄγαν αὐθάδεις. ^[5]
- 106 H 1 HM a PQTV. ὕβριστας. H 1 M a PV. θρασεῖς. M c . ἀλαζονικούς. Y. οἱ μὲν ἔπειτ α] καὶ οὔτοι μὲν. M a . ἐκεῖνοι. P 1 . —οἱ μὲν δὴ. HM a . —ὡς παραπληρωματικὸς σύνδεσμος. D. πεσσοῖς ι: τοῖς κύβοις.
- 107 D E 2 H 1 M a T V. ταυλίους. H Q Y. ἀπὸ δὲ τοῦ παίζειν ἐσχημάτισται· ἢ παρὰ τὸ πίπτειν. DE 2 H 1 HM a QV. βολίοις. [παρὰ] τὸ πεσεῖν. DE 2 H 1 HM a QV. πεσσοὶ δὲ αἱ ψῆφοι. H 1 M a V. προπάροιθε ν: ἔμπροσθεν. M a V. θυμό ν] ψυχὴν αὐτῶν. M a . ἔτερπο ν] εὐφραινον. M a . ἥμενο ι] κατήμενοι. ^[5]
- 108 M c Y. ῥίνοῖς ι: βύρσαις. DE 2 H 1 M 1 QV. δέρμασι. M a Y. — ἥμενοι ἐν ῥίνοῖς ι: διὰ τούτου τὸ βίαιον ἐμφαίνει τῶν μνηστήρων, τοῦ καὶ τὰς βύρσας ὑποστρωννύειν τοῖς θρόνοις. DE 2 H 1 H M a QV. ἔκτανον: ἀνεῖλον. M a V. κήρυκες δ'] οἱ δέ. ^[5]
- 109 M a . κήρυκες δ' αὐτοῖς ι: Νικίας δύο μέρη λόγου ποιεῖ, "αὐ" καὶ "τοῖσιν". Ἀρίσταρχος δὲ ἓν, ὃ καὶ ἄμεινον. DE 2 HKM a QY. —ἦγουν αὐτῶν. DE 2 . τοῖς μνηστῆρσι. Y. ὀτρηρο ί: δραστικοί. H 1 M 1 QV. σπουδαῖοι. M 1 . ταχεῖς. DE 2 HM c QTY. ταχύτατοι. P. — ὀτρηρο ί: οὓς τις ὀτρύνει καὶ δουλεύουσιν. DE 2 . ἡ ἐκ τοῦ τρέω τὸ φοβοῦμαι τρεερός καὶ ἐν συγκοπῇ τῶν δύο εε καὶ πλεονασμῷ τοῦ ο ὀτρηρός. D. θεράποντε ς] οἱ δοῦλοι· κυρίως δὲ οἱ κόλακες. M a . οἱ μέ ν] τινές. ^[5]
- 110 H. ἄλλοι αὐτῶν. M a . "οἱ μὲν" κήρυκες, "οἱ δὲ" θεράποντες. "οἱ μὲν, οἱ δὲ" σχῆμα γοργότης. G c . κρητῆρσ ι] βικίοις. M a . οἱ δ'] ἄλλοι.
- 111 M a . πολυτρήτοισ ι: πανταχόθεν τετρημένοις. M a V. πανταχόθεν τετρυπημένοις. P. πολυτρυπήτοις. Y. πολλὰς ὁπὰς κεκτημένοις. DE 2 . τραπέζα ς] τάς. M a . νίζο ν: ἀπένιπτον.

- 112 H 1 KPV. ἐκάθαιρον. HKM a QY. ἰδ' ἐ: ἀντὶ τοῦ καί. V. καὶ ἐπ' αὐταῖς. M a . νίζον καὶ προτίθεντ ο: ἄμεινόν φησιν Ἑρωδιανὸς ἀναγινώσκειν "καὶ προτίθεντο [ἰδέ". ὁ δὲ Ἀρίσταρχος "πρότιθεν, τοὶ δέ".] καὶ γὰρ τὸ ὅλον μᾶλλον ἀκόλουθον· οἱ μὲν οἶνον ἔμισγον, οἱ δὲ σπόγγοισι νίζον, οἱ δὲ κρέα ἐμέριζον. καὶ ἄλλως τὸν παρατατικὸν τοῦ τίθημι ἐνεργητικῶς οἶδε λεγόμενον ὁ ποιητής, οὐ παθητικῶς, "παρὰ δέ σφι τίθει" [(α 142), ῥ] ἀκόλουθον πληθυντικὸν [τὸ] "νίζον καὶ πρότιθεν". DE 2 JM a . — προτίθεντ ο: προετίθεσαν. M a PV. δατεῦντ ο: ἐμέριζον. HKM a QTV. καὶ ἐμερίζοντο. Y. ἐμοίραζον. P. Αἰολικόν. M a . τὴν δ' ἐ] ταύτην δέ. ^[5]
- 113 M a P. τὴν θεάν. H. τὴν Ἀθηνᾶν. M a . πολὺ πρῶτο ς: διὰ τί ὁ Τηλέμαχος πρῶτος πάντων ταύτην εἶδεν; ἐπειδὴ τὸν ἴδιον πατέρα ἐφίεμενος ἰδεῖν πρὸς τὴν αὐλῆιον θύραν αἰεὶ ἑώρα. M a . καλῶς πρῶτος Τηλέμαχος Ἀθηνᾶν ἐφορᾷ ὡς αὐτὸς μόνος ἀπὸ τῶν ἄλλων φρονημώτερος, τῶν μνηστήρων περὶ συμπόσια ἀσχολουμένων, κατὰ τὸ ἀλληγορικόν. DE 2 J. ἴδ' ἐ] ἐθεάσατο. M c . θεοειδὴ ς] ὅμοιος τοῖς θεοῖς. M a . ἦστ ο] ἐκαθέζετο. ^[5]
- 114 H P. ἐκάθητο. M a Y. ἐν μνηστῆρσι] μετὰ μνηστήρων. M a . φίλο ν] τὴν προσφιλεστάτην. M a . τετιμημένος ἦτο ρ: τετιμωρημένος τὴν ψυχὴν. V. λελυπημένος καὶ τετιμωρημένος. HPQ. ὁσσόμενο ς: ἀνειδωλοποιούμενος.
- 115 H 1 M 1 M a Q V. φανταζόμενος. H K M 1 P Q T. ἐπιτηρῶν. Y. προσδοκῶν. H 1 M 1 M a V Y. ἢ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑποβλέπων. M a V. περιβλέπων, παραδοκῶν καὶ προμαντευόμενος. DE 2 . μαντευόμενος, βλέπων. P. διανοούμενος. M a . ἐνθυμούμενος. D. —μετάληψις αἰσθήσεως. Y. πατέ ρ'] τὸν πατέρα. H. φρεσί ν] ταῖς διανοίαις. M a . σκέδασι ν: σκορπισμόν. ^[5]
- 116 H 1 M a P V. φυγὴν. DE 2 H 1 M a P V. σκόρπισιν. H Q T. θεί η: ποιήσῃ. H 1 M a Q V. δράμοι. Y. τιμή ν] τὴν βασιλείαν.
- 117 M a . αὐτό ς] ἤγουν ὁ Ὀδυσσεύς. M c Y. ἔχο ι] λάβοι. M a . κτήμασι ν: δώμασιν. V. τῶν ἰδίων κτημάτων. M a . —γρ' καὶ "δώμασιν". M a . ἐν ταῖς εἰκαιόταις "καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι". τὸ ὅλον δὲ ἐπὶ Ὀδυσσεὺς χρὴ ἐξακούειν, Ὀδυσσεὺς ἔχοι. M a . οἷσι ν] ἰδίους. HP. ἀνάσσο ι: βασιλεύοι. M a V. δεσπόζοι. M a . τὰ φρονέω ν: ταῦτα ἐνθυμούμενος. ^[5]
- 118 H M a P Q V. ταῦτα διαλογιζόμενος. DE 2 . μνηστῆρσι] μνηστῆρας. P. μετὰ τῶν μνηστήρων. DE 2 M a . ἐν τοῖς. M c . μεθήμενο ς: σὺν αὐτοῖς καθήμενος. H P Q V. συγκαθήμενος. K. —τινὲς [ἀνα]στρέφουσι τὴν "μετά", κακῶς. H. εἴσιδ' ἐ: ἐθεάσατο. HM a PQV. (Ἀθήνη ν] ἤγουν τὸν ἄγγελον, ὃν ἀπέστειλεν ὁ Μέντης. Y.) β ἦ] ἔβη. ^[5]
- 119 M a . βῆ δ' ἰθὺς προθύροι ο: ἐπ' εὐθείας, ὡς ἐπὶ τὸ πρόθυρον. οὐκ ἔνδον, ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐν τῷ "τυκτῷ" καλουμένῳ "δαπέδῳ" [δ 627]. H 1 M a QTV. κατ' εὐθείαν. M a . προθύροι ο] τοῦ. P. — ἀπό. M 1 . νεμεσήθη η: μεμπτὸν ἠγήσατο. DE 2 HKM 1 QVY. ἐμέμψατο. HKPT. ἠδέσθη. HQ. θυμῷ ψυχῇ. M a . ξεῖνο ν] τόν. ^[5]
- 120 P. καὶ τὸν φίλον. Y. δηθ' ἀ] ἐπὶ πολὺν καιρόν. HP. ἐπὶ πολὺ. KM a QY. κατὰ πολὺ. E 2 . ἐφεστάμε ν] ἐφίστασθαι. M a . ἴστασθαι. HPQ. παρυπάρχειν, παρεστάναι. Y. ἐγγύθ ι] αὐτοῦ. M a . στά ς] ἤγουν ὁ Τηλέμαχος. H K M a Y. ξεῖνον δηθὰ θύρησ ι: καὶ τοῦτο διὰ τοὺς μνηστῆρας, ἵνα τὸ σκῆπτρον ἰδόντες καὶ βασιλέα αὐτὸν ὑπονοήσαντες ὑπολάβωσι καὶ δύναμιν τὸν Τηλέμαχον ἐξ αὐτοῦ [τοῦ] αἰδεῖσθαι λαβεῖν καὶ [μὴ] κακόν τι βουλευσῶνται αὐτῷ. M a . χεῖ ρ'] τῆς Ἀθηνᾶς. ^[5]
- 121 HM a . τοῦ ἀγγέλου τοῦ Μέντου. Y. χεῖ ρ' ἔλε δεξιτερὴ ν: ἐλάβετο μὲν τῆς δεξιᾶς σπενδόμενος τῷ φίλῳ, ἐδέξατο δὲ τὸ ἔγχος ὑπονοῶν μὴ ἄρα τῶν ἐχθρῶν τις εἴη. DE 2 JM a T. —τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐκράτησε. M a . χάλκεο ν] σιδηροῦν. M a . ἔγχο ς] δόρυ. M a . ὃ ἢ Ἀθηνᾶ ἐκράτει. HM a . αὐτοῦ τοῦ ἀγγέλου. Y. μι ν] αὐτὸν τὸν Μέντην ἤγουν τὴν Ἀθηνᾶν. ^[5]

- Η. φωνήσα ς] ἤγουν ὁ Τηλέμαχος. Υ. ἔπε α] λόγους. Μ α . πτερόεντ α] ταχεῖς. Μ α . προσηύδ α] προσεφθέγγετο. Μ α . πα ρ ' ἄμμ ι] παρ' ἡμῖν. ^[5]
- 123 ΗΜ α ΡQΥ. φιλήσεα ι: φιλοφρονηθήση. Μ α V. φιλοφρονηθείης. DE 2 ΗΚΡQΤ. ξενισθήση. DE 2 Μ α ΡV. φιλιωθῆς καὶ ξενισθῆς. Υ. —σύ. Ρ. ἔπειτ α] μετὰ ταῦτα. Μ α . δείπνο υ: τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν ἀρίστου.
- 124 DE 2 Μ α V. πασσάμενο ς] μεταλαβών. ΗΡQ. μεταλαβόμενος, φαγών. Τ. γευσθεῖς. Υ. κορεσθεῖς. Η Κ Μ 1 Q Υ. μετασχών. Μ α . ἀπολαύσας. Μ ς . γευσάμενος. ἀπὸ τοῦ πῶ τὸ κτῶμαι. DE 2 . μυθήσεα ι: εἰς λόγους ἤξεις. DE 2 Η Μ α Q V. καὶ λέξεις. D Η Q V. εἴποις. Μ α . —γρ' "μυθήσεο". Ρ. ὅττε ο] καὶ τίνος. Υ. ὅττεό σε χρ ἡ: εἴ τινός σοι χρεία ἐστί. DE 2 ΗΜ 1 ΡQVΥ. ἐνταῦθα ... Μ α . ὅττεό σε χρ ἡ: περὶ ὅτου σε χρῆ τότε λέξεις. Η 1 Η Μ α . καὶ ἄλλως. ἐν τῇ κατὰ Ῥιανὸν ἄμεινον ἐγγράπτο "ὅττευ σε χρῆ", ὡς ἀλλαχοῦ "ὅττευ χρηίζων" [ρ 121]. ΗΚΜ α . εἰπώ ν] ἤγουν ὁ Τηλέμαχος. ^[5]
- 125 Υ. ἡγεῖ θ'] ἐπορεύετο ἔμπροσθεν. ΗΜ α Ρ. προηγέιτο. Υ. ἔσπετ ο] ἠκολούθησε. Η. ἠκολούθει. Μ α ΡΥ. Παλλά ς] πολεμική. Μ α . Ἀθῆν η] ἤγουν ὁ ἄγγελος τοῦ Μέντου. Υ. οἱ δ'] καὶ οὔτοι. ^[5]
- 126 Υ. —ὅ τε Τηλέμαχος καὶ ἡ Ἀθηνᾶ. ΗΜ α Ρ. ἔσα ν] ἐγένοντο. Μ α . ὑπῆρχον. ΗΜ α ΡΥ. —γράφεται "ἴσαν". D. ἐπορεύθησαν. DE 2 . ὑψηλοῖ ο] γρ' "ποιητοῖο". Ρ. ἔστησ ε] ἤγουν ὁ Τηλέμαχος.
- 127 Μ α Υ. ἔγχος μὲν ρ ' ἔστησ ε: σπουδῆς σημεῖον καὶ τὸ ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἀλλοτρίων ὡς καὶ τῶν ἑαυτοῦ. D Η Μ 1 . κίον α: στύλον. Η Μ α Ρ V Υ. μακρῇ ν] μακράν. Υ. δουροδόκη ς: δορατοθήκης. ^[5]
- 128 TV. δουροθήκης. DE 2 Μ 1 . τῆς δεχομένης τὰ δόρατα κίονος. ΗΜ 1 ΡQ. νοητέον δὲ ἀπεξῆσθαι τοὺς κίονας καὶ ἐνταῦθα ἀποτίθεσθαι τὰ δόρατα. DE 2 J Μ 1 T V. —τῆς. Υ. ἔντοσθε ν: ἔσωθεν. ΗΜ α ΡV. —ἀναγνοὺς δηλονότι τὸ γράμμα ἐνέθετο ἐν τῇ διανοίᾳ, ἔνθα καὶ οἱ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ λόγοι ἦσαν ἐντεθειμένοι. D. ἐϋξόο υ: καλῶς ἐξεσμένης. Η Μ α Q V. καλῶς εἰργασμένης. DE 2 Η. τῆς καλῶς κατεσκευασμένης. Υ. —ἀπέξεον τὰς κίονας καὶ ἐν αὐταῖς ἀπετίθουν τὰ δόρατα. DE 2 . ἔνθ α] ὅπου. Μ α ΡΥ. οἰκονομικῶς δὲ εἶπεν "ἔνθα περ ἄλλα ἔγχεα Ὀδυσσῆος", ἵνα μὴ ἀπορίῃ τις ἔμπροσθεν, ὅτι ποῦ εὐρέθησαν τὰ δόρατα πρὸς φόνον τῶν μνηστήρων. DE 2 J. ἔγχ ε ' Ὀδυσσῆος: καὶ οὐκ ἦν θεοῦ τὸ δόρυ μέγα, ἀλλ' ὁμοιωθείσης ἀνθρώπων καὶ τὸ δόρυ βροτῶν ὅμοιον. ^[10]
- 129 Μ α . ταλασίφρονο ς] τοῦ πολεμικὸν φρόνημα ἔχοντος. Μ α . τοῦ ὑπομείναντος πάντα τῇ ἑαυτοῦ φρονήσει. Υ. ἴστατ ο] ἴσταντο. Ρ. αὐτῇ ν] ἦτοι τὴν Ἀθηνᾶν. ^[5]
- 130 Η Μ α . "θρόνος" δὲ ἀπὸ τοῦ ἄνω θεωρεῖν, ἦτοι ὁ ἐπηρμένος. E 2 Μ 1 . εἶσε ν] ἐκάθισεν. ΗΜ α ΡΥ. ἄγω ν] ἀπαγαγών. Μ α . ὑπὸ λίτ α: προπερισπαστέον· ἐνικὸν γάρ ἐστί μεταπλασθὲν ἀπὸ τοῦ λιτόν. BHM 1 ΡQ. — λίτ α: λεπτόν περιβόλαιον. DE 2 Μ α ΡV. ἢ λινούν ὕφος. Μ 1 Ρ. ἢ ὕφασμα. DE 2 . ἢ κόρτην. Μ 1 . ταρπίταν. Υ. λίτ α: καταπετάσματα, ἢ λεπτὰ περιβόλαια. Q. ὕφαπλώματα. Ρ. πετάσσα ς: ἀπλώσας. Μ α V. ὕφαπλώσας. DE 2 ΗQΤ. τανύσας. Ρ. δαιδάλεο ν: ποικίλον. ^[5]
- 131 ΗΜ α ΡQTVΥ. θρῆνυ ς: ὑποπόδιον. D Η Μ α Ρ Q T V Υ. —παρὰ τὸ ἐν τῷ θρόνῳ ἀνατίθεσθαι. Υ. ἦε ν] ὑπῆρχεν. Μ α Υ. πὰρ δ ' αὐτὸς κλισμὸν θέτ ο: ὑποφαίνει διὰ τούτου καὶ ἄλλο τι καθῆκον, ὅτι τοῦ ἰδίου θρόνου παρεχώρησε τῷ ξένῳ ὁ Τηλέμαχος.
- 132 πάντα οὖν ἐλέγχει τὸ σῶφρον τοῦ νέου, τὰ τοῦ λόγου, τὰ τοῦ τρόπου, τό τε ἔγχος ἀναλαμβάνειν καὶ τοῦ θρόνου παραχωρεῖν. DE 2 Η Μ 1 T. —αὐτῇ. Ρ. πλησίον αὐτῆς καὶ αὐτός. Μ α . παρέθετο δὲ αὐτός. ΗQ. —ἐκεῖνος. E 2 . ὁ Τηλέμαχος. Υ. κλισμὸ ν: δίφρον ἀνάκλιντρον ἔχοντα. B Η Μ 1 V. καθέδραν. DE 2 Η Μ 1 Ρ Q V. ἀνάκλινιν ἔχουσιν. DE 2 . θρόνον. Μ α Υ. παρὰ τὸ ὑποκλίνεσθαι. Μ α . θέτ ο: ἀπέθετο. Η Μ α Ρ V. ἔκτοθε ν: χωρίς. DE 2 Η 1 Μ α Ρ V. ἰδίᾳ, ἔξωθεν. Η 1 Μ α Ρ V. κεχωρισμένον. Μ α . πόρρω. Υ. — ἔκτοθεν ἄλλω ν: τὸ γὰρ μεταβῆναι εἰς

ἕτερον οἶκον ὑποψίαν παρέσχεον ἂν τοῖς μνηστήρσιν ἐπιβουλῆς, ὁπότε καὶ ἐξῆς διὰ τὸ ἰδιολογεῖν αὐτὸν πολυπραγμονοῦσι, τίς ὁ ξένος. D E 2 H M a Q. ξεῖνο ς] ὁ. ^[10]

- 133 P. — φίλος. Y. ἀνιηθεί ς: λυπηθείς. M a PVY. ὀρυμαγδ ῶ: κυρίως μὲν τῷ ἐν ὄρει ψόφῳ—ἔστι γὰρ κατὰ τὸ ἔτυμον ὀρομαγδῶ—, νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ. θορύβῳ. H 1 M 1 V. ὀρυμαγδὸς κυρίως ὁ ἐν ὄρει κτύπος. DE 2. ἀπὸ τοῦ ὀρύνω τὸ διεγείρω καὶ τοῦ ὄμαδος ὁ θόρυβος. Y. τῇ ταραχῇ. H Q Y. — ἐν. P. — τῶν μνηστήρων. H M a Q Y. δείπν ω] ἐν τῷ. ^[5]
- 134 M a P. ἀδήσειε ν: ἀηδῶς διατεθείη. DE 2 HKM a PQV. δυσαρεστήσειεν. Y. — ἀηδήσειε ν: γρ' καὶ "ἀδήσειεν". M 1. — δείπνω ἀδήσειε ν: ψιλωτέον τὸ "ἀδήσειεν". ὅταν γὰρ ἐν συναλοιφῇ τὸ ψιλούμενον κατ' ἀρχὴν φωνῇεν ἐπικρατήσῃ, καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐπικρατεῖ, οἷον ῶ ἑταῖρε ῶταῖρε. HM 1 QY. — τὸ α μακρὸν διὰ τὴν συναίρεσιν. D. ὑπερφιάλοισι ν: ὑπερηφάνοις. H M a P V. ὑπερσπόνδοις. H V. ὑβρισταῖς. M a P. ἀσπόνδοις. M a. τοῖς ἐπηρμένους. DE 2. καὶ τοῖς ἀλαζονικοῖς. Y. — ὑπερφιάλοισι ν: ὑπερσπονδοὶ οἱ τοῦ Πριάμου παῖδες, οἱ ὥμοσαν τοῖς Ἑλλήσι μὴ καταλῦσαι τὴν ἀγάπην· ἐκεῖνοι δὲ παρέβησαν τὸν ὅρκον. ὥμοσαν δὲ μετὰ φιαλῶν ἱερῶν εἰπόντες οὕτως ὥσπερ τὸ ὕδωρ χέεται ἐκ τῆς φιάλης, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀθετήσαντος τὸν ὅρκον. D E 2 J. μετελθῶ ν: συνελθῶν. DHM a V. καὶ συμμιγείς. Y. ἡ δ' ἴν α] καὶ ὅπως. ^[10]
- 135 M a. μι ν] αὐτόν. E 2 HM a PY. ἀποικομένοιο: ἀπόντος, ἀποδημοῦντος. DE 2 M a V. ἔροιτο ο: ἐρωτήσῃ. H 1 M a PV. πύθοιτο. V. χέρνιβα: ἡ δὲ δούλη ὕδωρ ἐπὶ τῶν χειρῶν φέρουσα ἐν ξέστῃ καλῇ καὶ χρυσῇ ἐπέχεεν.
- 136 M 1. χέρνιβα: τὰ ἐπὶ τῶν χειρῶν ὕδατα. D H M 1 V Y. τὰ νίμματα. H P. καθάρματα. M 1. τὰ χέρνιβα τὰ χερόνιπτρα. HQ. τὴν χειρῶν νίψιν. T. — χέρνιβα δ' ἀμφίπολο ς: πρὸ τῶν βρωμάτων ἐνίπτοντο, ἵνα εὐαγῶς ἐπὶ τὰς σπονδὰς ἔλθωσι, μετὰ δὲ ἄριστον οὐκέτι· καὶ γὰρ οὐδὲ ποικίλοις ἐχρῶντο βρώμασιν. ἄλλως τε ἄσεμνον ἀπονίπτεσθαι μετὰ σπονδῇ. DE 2 HJM 1 Q. — ἅπαξ τὸ "χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχοόν θ' ἅμα [χερσί] φέρουσα" [Ω 304]. H M a. ἀμφίπολο ς: θεράπεινα. E 2 HM a V. ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν δέσποιναν πολεῖσθαι. DE 2 HM a V. ὅπερ ἐστὶν ἀναστρέφεσθαι. M a V. καὶ ἔστιν ἐπὶ γυναικός, πρόσπολος δὲ ἐπὶ ἀνδρός. E 2. προχό ω: ἀγγεῖω προχυτικῶ—ἀπὸ τοῦ χέειν τὸ ὕδωρ—, τῷ καθ' ἡμᾶς ξέστῃ. DE 2 H 1 JM a VY. ἐπέχευ ε: ἐπέβαλλεν. DM a TV. καλ ῆ, χρυσεῖ ῆ] ἐν. ^[10]
- 137 P. — καλῶ καὶ χρυσῶ. M a. ὑπέ ρ] ὑπεράνωθεν. M a. ὑπεράνω. Y. λέβητο ς: τοῦ καθ' ἡμᾶς χερνίβου. H 1 HM a QV. παρὰ τὴν λειβήν. HM a Q. νίψασθα ι] ὥστε.
- 138 DE 2 H. πρὸς τό. M a. διὰ τό. Y. παρὰ δ' ἐ] ἐγγὺς δὲ αὐτῶν. M a. πλησίον. Y. — παρετάνυσσε δὲ ὁ Τηλέμαχος τῇ Ἀθηνᾷ τὴν καλῶς ἐσκευασμένην τράπεζαν. HM a. ξεστή ν: τὴν καλῶς ἐξεσμένην, ὅπερ ἐστὶ κατεσκευασμένην. H 1 VY. καλῶς ξεσθεῖσαν ὑπὸ σιδήρου. DE 2. εὐκατασκευάστον. M 1. τὴν ώραίαν. Y. ἐτάνυσσε ε: ἐξέτεινε, παρέθηκε. V. προσέθηκε. M a. ἐξαπλώσας ἡτοίμασε, μεταφορικῶς. Y. — ἐτάνυσσε ν: ἐπιμήκεις γὰρ αἱ ἀρχαῖαι τράπεζαι. DE 2 H 1 HKM 1. σῖτο ν] ψωμόν. ^[5]
- 139 H. αἰδοί η: αἰδοῦς ἀξία, τιμία. M a PV. ἀξία τιμῆς. H. ἡ γραῦς ἡ ἀξία αἰδοῦς διὰ τὸ γῆρας. D. ἡ σεβασμία. Y. — σῖτον δ' αἰδοίη ταμί η: σωφρόνως ἔφρασε κοσμίους ὀνόμασιν· ἐπὶ δὲ τῶν ἀσελγῶν ἔμπροσθεν [147] "παρενήνεον ἐν κανέοισιν". DE 2 HM a. ταμί η: ταμιούχος φύλαξ. DH 1 M a PQV. διοικήτρια, ἡ ἀξία ταμιούχος φύλαξ διὰ τὸ γῆρας. E 2. φέρουσα] κομίσασα. M a. εἶδατ α: βρώματα. ^[5]
- 140 DE 2 M a P 1 V Y. ἐδέσματα. H 1 K M a Q V Y. — εἶδατ α: καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ ἔδω τὸ ἐσθίω ἔδας τὸ ἐνικόν, καὶ πλεονασμῶ τοῦ ἰῶτα εἶδας, τὸ πληθυντικὸν τὰ εἶδατα. P. πόλ λ'] πολλὰ ἕτερα. M a. χαριζομένη παρεόντω ν: ἐκ τῶν παρόντων ἐπιδιδούσα. E 2 H 1 K M 1 P Q T V Y. δεξιουμένη. DE 2 H K. χάριν ποιοῦσα. M a. — χαριζομένη παρεόντω ν: ἐκ τῶν ὄντων ἀφθόνως

παραβάλλουσα. τινές δὲ παραμενόντων καὶ μὴ ταχέως σηπομένων, ἵνα ἐκ τούτου τὰ ἐν τῷ
κελλαρίῳ ἀπόθετα δηλώσῃ. D E 2 H J M 1 Q. πλήθους. M a . —παρά. Y. δαιτρό ς: μάγειρος. ^[5]

141 M a P V Y. ὁ διανέμων τὰ κρέα. M a VY. —γρ' "δαιτός". H 1 K. κρειῶ ν] μεστούς. M 1 .
πεπλησμένους. E 2 . δαιτρός δὲ κρειῶν πίνακα ς: πίνακας καὶ τὰς σανίδας "ἀλλά θ' ὁμοῦ
πίνακάς τε νεῶν" [μ 67] καὶ "γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ" [Z 169]. D H 1 Ma . αἰρά ς] ἄρας
πίνακας. M a . ἐπάρας. P. συναθροίσας. Q. κομίσας. D E 2 . παντοίω ν] παντοδαπῶν. ^[5]

142 DM a . — παντοίω ν: τῷ γένει διαφόρων, οὐ τῇ ἐψήσει· ὅπτα γὰρ μόνα ἦσθιον. H 1 M 1 . παρὰ δὲ
σφ ι: παρ' αὐτοῖς δέ. V. αὐτοῖς. E 2 M a Y. —τῷ τε Τηλεμάχῳ καὶ τῇ Ἀθηνᾷ. HM a . —παρετίθει.
M a . —ὁ δαιτρός. Y. κύπελλα : κύπελλον ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ ἐν αὐτῷ χεῖσθαι τὸν πηλὸν
ἡγουν τὸν οἶνον, χύπελλον καὶ κύπελλον. DE 2 HKM a Q. ὅθεν καὶ κάπηλος, παρὰ τὸ κακύνειν
τὸν πηλὸν ἦτοι τὸν οἶνον. D. —ποτήρια. M a Y. αὐτοῖσι ν] ἐπ' αὐτούς. ^[5]

143 M a . θά μ' ἐπώχετ ο: τὸ σπουδαῖον τοῦ κήρυκος καὶ τῆς ὑποδοχῆς τοῦ ξένου δηλοῖ. DE 2 HM 1
QV. θαμ ἄ: πυκνῶς, συνεχῶς. V. συχνῶς. P Y. ἐπώχετ ο: ἐπορεύετο. H M a P V. ἐβάδιζεν. M a .
οἶνοχοεύ ν: οἶνοχοῶν. M a V. κινῶν. M a PV. ἐ ς] εἰς. ^[5]

144 M a . ἐς δ' ἦλθο ν] γρ' "εἰσῆλθον. Y r . ἀγήνορε ς: ἄγαν ἀυθάδεις. HM a PQV. ὑπερήφανοι. M a .
κενόδοξοι. P. οἱ ἀλαζονικοί. Y. οἱ ἀλεξικάκοι. i. οἱ μέ ν] καὶ οὔτοι. M a . ἔπειτ α] μετὰ ταῦτα. M
a . ἐξεῖη ς] καθεξῆς. ^[5]

145 M a Y. κατὰ τάξιν. P. κατ' ὀρδίνους. Y. ἔζοντ ο: ἐκαθέσθησαν. HM a V. ἐκάθισαν. P. κλισμοῦ ς:
δίφρους. V. καθέδρας. M a PQV. —"κλισμοῦς" τὰς καθέδρας λέγει ἐκ τοῦ κλίνεσθαι ἐν αὐταῖς
τοὺς ἀναπαυομένους. D H M 1 Q. κατὰ κλισμούς τε θρόνους τ ε: κλισμοὶ μὲν εἰσιν οἱ ἔχοντες
ἀπέρεισιν ἐξέχουσιν πρὸς τὴν τῶν ὤμων ἀνάπαυσιν· ἐν αὐτοῖς γὰρ ἐπερείδουσι τοὺς ὤμους οἱ
καθήμενοι. οἱ δὲ μὴ ἔχοντες ταύτην, θρόνοι. D E 2 H J M 1 P Q T. θρόνους τ ε] καὶ τοὺς. M a .
τοῖς ι] τούτοις. ^[5]

146 M a . ἐπ ι] εἰς. Yi. ἔχευα ν: ἐπέβαλλον. V. ἔχεον, ἔβαλλον. M a . σῖτο ν] τὸν ἄρτον.

147 M a . δμωα ι] αἱ δοῦλαι. M a . παρενήνεο ν: παρεσώρευον. D E 2 H 1 H J K M a P Q T V Y.
παρέβαλον. M 1 . παρενέβαλον. T. ἐκόμιζον. M a . συνῆγον. D E 2 . ἐσώρευον. DE 2 P. —ἐκ τοῦ
νέω τὸ σωρεύω ἔνεον καὶ ἦνεον. Y. —ἐκ τούτου δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐδεσμάτων ἐμφαίνει. DE 2
HJPTVY. κανέοις ι: κανισκίοις. DE 2 HM a V. κοῦροι δ ε] οἱ δὲ νέοι. ^[5]

148 M a . ἐπεστέψαντ ο] ἡγουν μέχρι τοῦ χεῖλους ἐπλήρωσαν. M 1 . ἄχρι τῆς στεφάνης, τοῦ
στόματος τοῦ βικίου ἐγέμισαν. H Q. νώμησα ν: ἐμέρισαν.

148a V. διεμέρισαν. Q. καὶ παρίσχον. M c . δεπάεσσ ι] ποτηρίοις. HM a Q. οἱ δ' οὔτοι.

149 M a . οἱ μνηστῆρες. M c . ὀνείατ α: τὰ ὄνησιν ἐμποιοῦντα ἐδέσματα. D E 2 H J M a P Q T V.
βρώματα. E 2 M a Yi. ἐτοῖμα προκείμεν α] ἡτοιμασμένα. M a . πρόχειρα. Y. —ἐπί. Y. χεῖρα ς] τάς.
Y. ἱαλλο ν: ἐδίδοσαν. V. ἐξέτεινον. D H M a QV. ἐπέβαλλον. D E 2 M a . ἔπεμπον. Y. αὐτὰρ ἐπε ι:
ἐπειδὴ δέ. ^[5]

150 H V. — αὐτὰ ρ] λοιπόν. H M a . καί. Y. πόσιο ς: ποτοῦ. HM a PV. ἐδητύο ς: βρώσεως. M a V. ἐξ
ἔρον ἔντ ο: ἐπλήρωσαν τὴν ἐπιθυμίαν. E 2 H 1 MQV. καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἐξέβαλον. Y. —τὸ "ἐξ"
μετὰ τοῦ "ἔντο" συντακτέον, ὥς οὕτω λέγεσθαι, ἐξέντο καὶ ἐξέβαλον ἔρον τῶν βρωμάτων. HM
a . — ἐξ ἔρον ἔντ ο: ἔστι πτώσεως αἰτιατικῆς τῶν ἐνικῶν. κλίνεται δὲ ὁ ἔρος τοῦ ἔρου. τὸ δὲ
"ἔντο" σημαίνει τὸ ἐξέβαλον τὸν τῆς τροφῆς ἔρωτα, τουτέστιν ἐκορέσθησαν. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ
ἦμι ὁ μέλλων ἦσω, ὁ δεύτερος ἀόριστος ἦν, ὁ μέσος ἔμην, ἔσο, τὸ α' τῶν πληθυντικῶν ἔμεθα,
τὸ τρίτον ἔντο. Yi. τοῖσι ν] τούτοις τοῖς μνηστῆρσι. ^[5]

151

- Μ α . τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλε ι: πιθανῶς, ἵνα ὁ Τηλέμαχος καιρὸν σχῇ. DE 2 H M a V. μεμήλε ι: ἔμελλεν. DE 2 H M a Q V. ἐφροντίζετο. Μ α . ἐν φροντίδι ἦσαν. Υ. — Ἰακῶς τὸ "μεμήλει". H M a Q. μολπ ἢ: ἢ μετ' ὥδης παιδιά. ^[5]
- 152 V Y. ἢ μετὰ παιδιᾶς τραγωδία. DE 2 . ἢ ὥδή. H M a Q V Y. ὄρχηστύ ς: ὄρχησις. D H M a Q V Y. τ ᾱ ταῦτα. Μ 1 . — εἰσίν. Μ α P. ἀναθήματα δαιτό ς: τῆς εὐωχίας τὸ κόσμημα. ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν τοῖς θεοῖς ἀνατιθεμένων. E 2 H M a Q V Y. — κόσμια. Η. καλλωπίσματα. Μ 1 P T. πληρώματα. DE 2 . κοσμήματα. DE 2 Q Y i. δαιτό ς] εὐωχίας. Μ α Υ. — ἐπακόλουθον. Μ α . κῆρυξ δ'] ὁ δὲ κῆρυξ. ^[5]
- 153 Μ α . κίθαρι ν: κιθάραν. H M a V Y 2 . — παρωνύμως ἐκ τοῦ κιθάρα, ὡς τὸ χαρά χάρις. Η 1 Μ 1 . περικαλλέ α: ἄγαν ἐκπρεπῇ. V. ἄγαν εὐπρεπῇ. DE 2 Μ α Υ. ἄγαν περικαλλῇ. H Q. Φημί ω] τῷ μουσικῷ.
- 154 H M a Q. ἦειδε ν: ἦδεν. Μ α V. ἔλεγεν. Μ α . καὶ ἔψαλλε. Υ. ἐτραγῶδει. D E 2 Μ α Υ. ἀνάγκ η] θλίψει. Η. ἐν βίᾳ. D E 2 H Q. μὴ βουλόμενος. Μ α . — ὅτι πάνυ τὸν Ὀδυσσεά ἐφίλει. Υ. — ὅς ρ ' ἦειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκ η: προανεφώνησεν, ἵνα ὁ Φήμιος σωθῇ ἐν τῇ μνηστηροφονίᾳ. H M a T V Y. τυφλὸς δὲ ἦν. T. ἀνάγκ η: σύνεσιν μαρτυρεῖ τῷ ὥδῳ προαπαλλάσσων αὐτὸν δικαίως τῆς μνηστηροκτονίας. D E 2 H M a P 1 Y. ὅ] ἀντὶ τοῦ ὁ μὲν. ^[5]
- 155 Μ ς . καὶ οὗτος μὲν. Μ α Υ. — ἦτοι ὁ Φήμιος. D. φορμίζω ν: κιθαρίζων. D E 2 H M a V Y. προοιμιάζομενος. Μ ς . φορμίζω ν: τὰς χορδὰς ῥυθμίζων. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ φροίμιον καὶ φροίμιζω φορμίζω, κατὰ μετάθεσιν τοῦ ρ καὶ ἐκβολὴν τοῦ ι. D E 2 J. ἀνεβάλλετ ο: ἀνεκρούετο. DE 2 H M ς T V Y. προοιμιάζετο. H M a T V Y. παρηγεῖτο. Μ α . ἀρχὴν ἐποιεῖτο. T. ἀνέκρουε τὰς χορδὰς. Η. ἐψηλάφα τὰς χορδὰς. H T. ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖδει ν: ἀνέβαλε φωνήν, ὡς που λέγει "μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενεῖκατο φώνησέν τε" [T 314]. D H M a T. ἔστι γὰρ ἀνήνεγκε τὴν φωνήν. Μ α . καλό ν: καλ]ῶς. E 2 . αἰεῖδει ν] ὥστε. DE 2 H M ς . — καὶ ὥδην ποιεῖσθαι. Μ ς . αὐτά ρ] καί. ^[10]
- 156 Υ. αὐτὰρ Τηλέμαχο ς: ἀναγκαίως νῦν διαλέγεται ἐκείνων κωμικῶς σχολαζόντων. Μ α . γλαυκῶπιν Ἀθήνη ν] αἰτιατική. Μ α . — ἦτοι τὸν Μέντην. Μ α . ἄγχι σχώ ν: ἐγγὺς προσενεγκών.
- 157 DE 2 Μ α V. πλησίον. H Y. ἐγγὺς εἰς τὸ οὖς κύψας. Η. πλησιάσας ἐγγὺς εἰς τὸ οὖς. Q. πευθοίατ ο: ἀκούσειαν. H M a V Y. ἀκούσωσιν. Q. μάθοιεν. H M a Υ. ξεῖν ε] ὦ.
- 158 Μ α . — ξεῖν ε: ὡς κακολογοῦντι ἐτέρους. Μ α . ἦ] ἄρα. Υ. εἰ καὶ τέως. Η. νεμεσήσεα ι: μέμψη. H M a Q T V. εἰ καὶ μοι νεμεσήσεα ι: διὰ τὸ λοῖδορον. D H. — ξεῖνε φί λ' , εἰ καὶ μο ι: προκαταλαμβάνει τὴν κατηγορίαν, ἵνα μὴ νομισθῇ παρὰ τῷ ξένῳ τῆς ἀταξίας αἴτιος εἶναι. D E 2 H J M a Q. ὅττι κε ν: ὅπερ ἄν. T V. εἰς ὅπερ ἄν εἴπω. H M α . ἦ ὁ ἄν. Η. — λείπει δὲ τὸ λέξω. Μ α . τούτοις ν] τοῖς μνηστῆρσι. ^[5]
- 159 Μ α Υ. μέλε ι] φροντίζεται. H Q. πεφρόντισται. Μ α . διὰ φροντίδος ὑπάρχει. T. κίθαρι ς] τὸ κιθαρίζειν. Μ α . ἀοιδ ἢ: ὥδή. H V. καὶ ἄδειν. Μ α . ῥε ῖ' , ἐπεὶ ἀλλότριο ν: τὸ ἐξῆς, ἐπεὶ ρεῖα ἀλλότριον.
- 160 H M a V. ῥε ῖ'] καὶ εὐκόλως. Μ α P. ἐπε ῖ] ἐπειδή. Μ α . διότι. P. ῥε ῖ' , ἐπεὶ ἀλλότριο ν: ἡρέμα παραδηλοῖ, ὅτι οὐκ ἀρέσκεται τοῖς δρωμένοις, κωλύειν δὲ ἀμήχανος διὰ τὴν ἐρημίαν. DE 2 H J M a Q. βίοτο ν: περιουσίαν. H M a V Y. νήπινο ν: ἀτιμώρητον. D E 2 H M a P 1 Q V Y. ἀνεκδίκητον. D H M a P 1 V Y. καὶ ἐν ᾧ τιμωρίαν οὐκ ἐλπίζουσι δοῦναι. H M a Q. χωρὶς ποινῆς. D E 2 . φόβου. μὴ φοβούμενοι ποινήν. D. πῶς; χωρὶς τιμωρίας. Μ α . ἐστερημένην ποινῆς ἡγουν τιμωρίας. Υ. ἔδουσι ν: ἐσθίουσιν. Μ α V Y. ἀνέρο ς] τοῦ Ὀδυσσεῶς. ^[10]

- Η Μ α Ρ. ο ὕ: οὔτινος. Η Μ α Ρ V. —άνερος λέγει. Υ. πύθετα ι: σήπεται. D E 2 Η Μ 1 P Q V Y. οὐ δὴ που λεύ κ' ὅστε α: προληπτικῶς, ἵνα μὴ παραμυθούμενος αὐτὸν ὁ ξένος πολλάκις ψεύσεται· "στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν". D E 2 Η 1 Μ α . ἐ π' ἡπείροι ο: ἐπὶ τῆς γῆς. ^[5]
- 162 Η Μ α Ρ V. εἰν ἄλ ί: ἐν τῇ θαλάσῃ. Η V. κῦ μ α] τό. Υ. κυλίνδε ι: κυλίει. Η 1 Μ α Q V. σύρει. Μ α . συστρέφει. Υ. —ὥδε κάκεῖσε ἐρχόμενα. Η. —αὐτά. Μ α Υ. — κυλίνδε ι: παρὰ τῷ ποιητῇ βαρύνεται αἰί. δῆλον ἐκ τοῦ "προ[προ]κυλινδόμενος" [X 221] καὶ "ἢ τε κυλινδομένη" [Π 794]. Η 1 Μ α . εἰ κεῖνο ν: ἐὰν τὴν Ἰθάκην, φησίν, εἶδεν ὁ Ὀδυσσεὺς τῆς πλάνης ἐπαναζεύξας, ἠῦξαντο ἄν ἅπαντες οἱ μνηστῆρες ἐλαφροτέρους κτήσασθαι πόδας πρὸς τὸ φυγεῖν αὐτοὺς τὴν τοῦ Ὀδυσσεὺς ὀργήν, παρὸ πλουσιώτεροι γενέσθαι. ^[5]
- 163 Η Μ α Q. Ἰθάκηνδ ε] εἰς. Υ. ἰδοίατ ο: θεάσονται. Η 1 Ρ Q V. ἴδοιεν. D Μ α V. ἴδοιντο. E 2 . —ἦγουν οἱ μνηστῆρες. Υ. νοστήσαντ α] ὑποστρέψαντα. Μ α . κ'] ἄν. ^[5]
- 164 Μ c . ἄρῃσάτ ο: εὔξαιντο. D E 2 Η Μ α P V Y k. ἦ εὔξοιντο. Η. ἐλαφρότερο ι] ταχεῖς. Μ α . —πρὸς τὸ φυγεῖν. D E 2 . —ἐλαφρότερος ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τοῦ ἔλαφος, ἐλαφρός καὶ ἀφαιρέσει τοῦ η ἐλαφρός. D E 2 . εἶνα ι] γενέσθαι. Μ α . ἦ ἀφνειότερο ι: κοιμιστέον τὸ ἦ διασαφητικός γάρ ἐστιν, ἀντὶ τοῦ ἥπερ, οὐ διαζευκτικός. ^[5]
- 165 εὔζονται μᾶλλον ταχεῖς εἶναι ἥπερ πλούσιοι. Η Μ α Q. —παρὸ γενέσθαι. Κ. ἀφνειότερο ι: πλουσιώτεροι. Μ α V Y. πλούσιοι. Ρ. ἐσθῆτός τ ε] καί. Ρ. ὁ] ἦγουν ὁ Ὀδυσσεύς.
- 166 Μ α Υ. ὦ ς: οὕτως ὥς ἔχει. Η 1 Μ α V. λίαν. Υ. ἀπόλωλ ε: ἀπώλετο, ἀπέθανεν. Η Μ α V. οὐδέ τις ἦμι ν: τοῦτο τὸ ῥητὸν οὕτως συντακτέον· οὐδέ τις φῆσι—καὶ εἶπη—ἐπιχθονίων ἀνθρώπων τὸν Ὀδυσσεά ἐλεύσεσθαι πρὸς ἡμᾶς, εἶπερ—ἦτοι ἐπειδὴ—ὦλετο τοῦδε —καὶ τούτου—τὸ νόστιμον ἦμαρ, ἦγουν ἡ ἡμέρα τῆς ἐκείνου ἐπιστροφῆς. Η Μ α Q. —ἀπόλυτος ἡ "ἡμῖν". Η Τ. θαλπωρ ἡ: χαρά. ^[5]
- 167 Η 1 Κ Μ α Q T V. παραμυθία. Η 1 V k. παρηγορία. Μ α . εὐθυμία. Ρ. θάλψις, τέρψις. Υ. —κατ' ἐνίους δὲ τῶν πάνυ ἀξιολόγων "ἐλπωρή", ἵνα λείπη ὁ καί: οὐδεμία ἡμῖν ἐλπίς ἐστὶν ἐκείνου, εἰ καὶ τις εἴποι αὐτὸν ἐλεύσεσθαι. Η 1 Κ Μ α Q T. γράφεται καὶ "ἐλπωρή". D E 2 Μ α T. — ἐλπωρ ἡ: ἐλπίς. D E 2 Η Μ α Q V. σωτηρία. Η Q V. ἀσφάλεια, σκέπη. Η V. εἴ πε ρ] ἐπειδὴ. Κ Υ. εἰ καὶ τις D. καὶ ἐάν. Ρ r . ἐπιχθονίω ν] τῶν ἐπὶ γῆς. Μ α . τῶν ἐπιγείων. Υ. φῆσι ν: φαίη, εἶπη. ^[5]
- 168 Η Μ α V. —τὸ "φῆσιν" σὺν τῷ ι , ὥς τὸ "δῶσι πόλιν Τροίην" [A 129]. προπερισπαστέον· ἐν παρολκῇ γάρ ἐστιν ἡ σιν . Μ α . γρ' "φῆσιν". Κ Υ 2 i. γρ' "φησίν". q γράφεται "φῆσει". Μ c . — λείπει τὸ οὔ. Υ. ἐλεύσεσθαι ι: ἐλθεῖν. Η Μ α P V Y. παραγενέσθαι. Υ. —αὐτόν. Μ α . το ὕ] τούτου. Μ α . δ'] γάρ. Κ Μ α . ὦλετ ο: ἀπώλετο. Η Μ α V. νόστιμον ἦμα ρ: ἡ εἰς τὰ οἰκεῖα ἐπάνοδος. D E 2 Η Μ α V. ἄγε] φέρε. ^[5]
- 169 Ρ 1 . εἰπ ἐ] ὧ Ἀθηνᾶ. Η Μ α . ἀτρεκέω ς] ἀληθῶς. Μ α Ρ Υ. κατάλεξο ν] διασάφησον. Μ α . τί ς , πόθεν εἶ ς: ἐγκλιτέον τὴν "εἶσ".
- 170 ἀλλ' οὐκ ἐγείρει τὴν θεν συλλαβὴν· πυρριχιακὴ γάρ ἐστιν. Η Μ α . —εἰμί, τὸ δεύτερον εἶς. E 2 . — εἶ ς: ὑπάρχεις. Η Ρ V Y. ἀνδρῶ ν] ἀπό. Υ. —τίς ὑπάρχεις τῶν ἀνθρώπων καὶ πόθεν εἶς; Μ α . πόθ ι: ποῦ. Μ α P V Y. το ι] καὶ σοί. Υ. σοῦ. Μ α . πόλι ς] ἡ. Μ α . —ἐστίν. Υ. —"πτόλις" γρ'. Η. ἡδ ἐ] καί. Μ c . τοκῆ ς: γονεῖς. Μ α V. καὶ οἱ σοὶ γονεῖς. Η Q. —οἱ πατέρες εἰσὶ γεννήτορες. Υ. ὀπποίη ς: ὀποίας. ^[5]
- 171 Μ α V. —ἐπὶ νηὸς ποίας εἰσῆλθες καὶ ἦλθες; Η Q. ὀπποίης δ' ἐπὶ νηό ς: ξένης ἢ ἰδίας. D E 2 Η J Μ α T. —Ἀρίσταρχος "ὀπποίης τε". Η Μ α T. ἄλλως. οἰκειότερον ταῦτα ὑπὸ Εὐμαίου ἄν λέγοντο [ξ 188]· διὸ ἔν τισιν οὐκ ἐφέροντο. Η Μ α T. ἐπ ι] μετὰ. Μ α . νηό ς: νεώς, πλοίου. V. ἀφίκε ο: παρεγένου. Η Μ α V Y. πῶ ς] ἀντὶ τοῦ ποῖοι. Μ α . ἦγαγο ν] ἐκόμισαν. ^[5]

- Μ α . ἔμμενα ι] εἶναι. Ρ 1 . ὑπάρχειν. ΗΜ α Υ. εὐχετόωντ ο: ἐκαυχῶντο. ΗQV. εὐχετόωντα ι] καυχῶνται. DE 2 . ἐγκαυχῶνται. Μ α . λέγονται. ΡΥ. εὐχονται. Υ. —πῶς ἀκούουσιν; Μ α . ο ὕ] οὐδαμῶς.
- 173 Μ α . οὐ μὲν γάρ τί [σ ε] πεζό ν: πεζὸν μὲν γάρ σε ἀδύνατον ἐλθεῖν. ΗQVΥ. —οὐ μὲν γάρ τί σ ε: ἡθικὸν τοῦτο, ὡς τὸ "οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐσσι" [τ 163]. ἄλλως. ὡσεὶ ἔλεγε· πεζὸν μὲν γάρ σε ἀδύνατον ἐληλυθέναι. DE 2 ΗJKM α QT. ὅϊομα ι] ὑπολαμβάνω. Υ. ἀγόρευσον: εἰπέ. ^[5]
- 174 ΗΜ α ΡV. δημηγόρευσον. Μ α . ἐτήτυμο ν: ἀληθές. ΗΡ r V. ἀληθῶς. Μ α ΡΥ. ὅφ ρ'] ὅπως. ΗΜ α . εὖ εἶδ ὤ: ἀσφαλῶς γνῶ. DE 2 ΗΜ α V. — ὅφ ρ ' εὖ εἶδ ὤ: τὸ "εἶδῶ" τυραννίων μὲν βαρύνει, Ἀρίσταρχος δὲ περισπᾶ, ὧ καὶ πειστέον. ΗΚΜ α Q. ἡ ἐ νέον μεθέπει ς: ἡ νεωστὶ πρὸς ἡμᾶς ἔρχη. ^[5]
- 175 Η 1 ΚΜ α QTV. —ἡέ] καί. Υ. μεθέπει ς: μετέρχη. V. ἐλήλυθας. ΗV. παραγέγονας, ἦλθες. Μ α . —γρ' "μεθέπη". Η 1 . ἡ ἐ νέον μεθέπεις ἡ: ὁ δεῦτερος ἡ περισπᾶται· ἐρωτηματικὸς γάρ ἐστι. καὶ τὸ "ἐσσί" ἐγκλιτέον. DE 2 Η 1 Μ α . πατρώϊός ἐσσ ι] φίλος ἐμοῦ πατρὸς ὑπάρχεις. ΗΜ α . ξεῖνο ς] φίλος. ^[5]
- 176 Μ α Υ. ἴσα ν: ἐπίστανται. DE 2 V. ἐγίνωσκον, ἡπίσταντο. DE 2 Η Κ Μ Q. ἔγνωσαν. Η 1 . ἡ ἐπορεύθησαν ἡ ἐγίνωσκον. T. ἦλθον. Ρ r k. —γρ' "ἔσαν", ἀντὶ τοῦ ὑπῆρχον. ΗΚ. δ ὤ: δῶμα. ΗΜ α VΥ. οἴκημα. Μ α V. ἐπεὶ καὶ κεῖνο ς: ἐκ πλήρους ὁ "καί"· τῇ γὰρ "ἐκεῖνος" οὐ χρῆται, εἰ μὴ ἀναγκασθῇ ὑπὸ μέτρου.
- 177 οὕτως Ἀρίσταρχος. DE 2 Η 1 ΗΜ α Q. ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπῳ ν: ἐπιστροφὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο τῶν ἀνθρώπων. DE 2 ΗΚΜ α QTVΥ. ἐπιστροφὴν τῶν φίλων ποιοῦμενος. Μ 1 . ἐπίστροφο ς: ἐπιμελής, ἔστι δὲ καὶ ὄνομα κύριον. DE 2 . ἡ οὗ λόγον ἐποιοῦντο πάντες οἱ ἄνθρωποι. DE 2 ΗΜ α QTV. ἡ ἐπερχόμενος καὶ ἐπιδημῶν. DE 2 ΗΚTVΥ 2 . ἐπίστροφο ς: συναναστρεφόμενος. V. φροντιστής, ἐπιστρεφόμενος τῶν ἀνθρώπων, φιλόξενος. DE 2 Η 1 . ἡ παρὰ πολλοῖς ἀνθρώποις ξενιζόμενος. DH 1 Μ α . τὸ "ἐπίστροφος", ἡγουν ἐπιστρεπτικὸς ἦν τῶν ἀνθρώπων. εἰς ἑαυτὸν ἔστρεφε τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀρετῆς καὶ φρονήσεως καὶ εὐγενείας. B. αὐτ ε] καὶ πάλιν. ^[5]
- 178 Υ. θε ά] ὁ ἄγγελος τοῦ Μέντου. Υ. το ί] δῆ.
- 179 Μ α . διατοῦτο. Η Q. —περισσόν. E 2 . το ι] σοι. ΗΜ α PQY. —ἐγὼ γάρ σοι. Ρ. μά λ'] πάνυ. Μ α . λίαν. Υ. ἀτρεκέω ς] συντόμως. Μ α . ἀληθῶς. Υ. ἀγορεύσ ω] λέξω, διασαφήσω. Μ α . ἐπίγραμμα τοῦτο λέγεται. ^[5]
- 180 D. Μέντη ς] ἐγὼ εἰμί. Υ. δαΐφρονο ς] τοῦ πολεμικὸν φρόνημα ἔχοντος. Μ α . τοῦ πολεμικοῦ. ΡΥ. τοῦ συνετοῦ. Υ. εὐχομα ι] καυχῶμαι. ΗΜ α QY. υἱό ς: διατὶ πρῶτον εἶπεν, ὅτι βασιλέως υἱὸς εἰμι, οὐκ ἄλλως πως; ἀλλ' ἵνα μεγάλου γένους ὑπάρχων προσέχη τὰ λοιπά.
- 181 Μ α . ἀτά ρ] καί. Ρ Υ. Ταφίοισ ι: Ταφί]ων. E 2 . —ἔθνος. Ρ. —Τάφος ἐστὶ νῆσος τῶν Ἐχινάδων. Η. φιληρέτμοισι ν: ναυτικοῖς. ΗΜ α PQTV. φιλοκώποις. DE 2 ΗΜ α Ρk. κωπηλάταις. Υ. φιλοναύταις. DE 2 . ὧδ ε: οὐδέποτε κεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ "ὧδε" τοπικόν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ οὕτως. ^[5]
- 182 DE 2 ΗΜ α QVY. νῦν δ ' ὧδ ε: ἦτοι οὕτως ὡς ὀρᾷς, ὡς ἰδιώτης, οὐχ ὡς ἐπέβαλε βασιλεῖ. Η 1 ΗΜ α Q. ξύ ν] σύν. Ρ. κατήλυθο ν] κατήλθον. Μ α . ἡ δ'] καί. ΡΥ. ἐτάροις ι] καὶ φίλοις. Υ. πλέω ν] πορευόμενος. ^[5]
- 183 Μ α . ἐπ ί] οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν "ἐπί". Η Κ Μ α Q. οἶνοπα πόντο ν: μέλανα πόντον. E 2 Μ α VY. πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντο ν: τὸ ὕδωρ ἀχρωμάτιστόν ἐστιν· ἔνθα γοῦν ἐστὶ βάθος, φαίνεται οἶνοειδές· ἔνθα δὲ ὀλίγον, φαίνεται λευκόν. DE 2 J. ἐ π'] ἐς. Κ. —γρ' "ἐς ἄλλοθρόου". Η.

ἄλλοθρόους; ἄλλοδαπούς. DE 2 H 1 M a V Yi. ξένους, βαρβάρους. M a V Yi. τὸ δὲ "ἄλλοθρόους" ἀντὶ τοῦ ἀλλογλώσσους, ἐπεὶ οὐκ ἦν "ὁμός θρόος οὐδ' ἴα γῆρυς" [Δ 437]. D H M a Q. ἄλλοφύλους. k. Τεμέση ν: Τεμέση πόλις Κύπρου, κατὰ δέ τινας Ἰταλίας, ἦν νῦν Βρεντέσιον καλοῦσιν. [5]

184 H M 1 T V Y. ἐς Τεμέση ν: πόλις ἐν Οἰνωτροῖς ἢ νῦν Τέμψα καλουμένη, ἢ Βρεντέσιον. H Q. κάλλιον δὲ πόλιν λέγειν Ἰταλίας τὸ νῦν καλούμενον Βρεντέσιον, ὅπου καὶ ὁ χαλκὸς γίνεται ὁ καλὸς καὶ ἐπαινετός. H. —Τεμέσιος χαλκὸς ὁ λευκός. E 2 . μετὰ χαλκό ν: διὰ χαλκόν. V. ἄγ ω: κομίζω. M a PV. ἀντὶ τοῦ διακομίζω. H. αἴθων α: μέλανα, ἀντὶ τοῦ ἀνέργαστον· ἢ λαμπρόν, ἀπὸ τοῦ αἴθοντος πυρός. DE 2 HM 1 V. "αἴθωνα" δὲ "σίδηρον" ἢ λαμπρόν, ἀπὸ τοῦ αἴθοντος πυρός. DE 2 HM 1 V. "αἴθωνα" δὲ "σίδηρον" ἢ τῇ φύσει λαμπρόν, ἀπὸ τοῦ πυρός τοῦ αἴθοντος· ἢ μέλανα, διὰ τὸ ἀκατέργαστον. HQ. et 186 [ἀθετοῦνται. [5]

185] προηθετοῦντο δὲ ὑπὸ Ἀριστοφάνους· κατ' ἔνια δὲ τῶν ἀντιγράφων οὐδ' ἐφέροντο. HM a QR. νηϋ ς: ναῦς. DM a P 1 V. μο ι] μου. M a Y. νηϋς δέ μοι ἢ δ' ἔστηκε ν: τὸ "ἦδε" ἀναφορικῶς εἴρηκεν ἀντὶ τοῦ δεικτικῶς. HM 1 RV. ἦδ ε: αὕτη. HV. —[προ]περισπαστέον δὲ τὸ "ἦδε". ἔστι γὰρ ἀντωνυμία ἀναφορική. HM a QR. τὸ η ἄρθρον ἐστί, καὶ ἡ ναῦς. Y. ἐ π' ἄγρο υ] ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ. M a . νόσφ ι] πόρρω. Y. ἔξωθεν. M a . — νηϋς δέ μοι ἢ δ' ἔστηκ ε: προφασίζεται νόσφιν εἶναι τὴν ναῦν, πρὸς τὸ μὴ καὶ τοὺς ἐταίρους ἐθέλειν ξενίσαι· τὸν δὲ πλοῦν μακρόν τε καὶ ἀναγκαῖον εἶναι, πρὸς τὸ μὴ κατασχεθῆναι παρ' αὐτοῦ. DE 2 HJM a QR. πόλῃ ς] Ἰθάκης. Y. ἐν λιμένι ῥεῖθρ ω: ὄνομα κύριον τοῦ ἐν Ἰθάκῃ λιμένος τὸ ῥεῖθρον, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος, ἐπειδὴ ἔκρουν ἔχει. [10]

186 ἢ ἀπὸ τοῦ συρρεῖν εἰς αὐτὸν χειμάρρους πολλοὺς ἀπὸ τοῦ Νηίου ὄρους. DHKM 1 M a TVY. ῥεῖθρον ἐκαλεῖτο ὁ λιμὴν τῆς Ἰθάκης. HQ. τόπος. Y. τῷ λεγομένῳ. M a . οὕτω καλουμένῳ ῥεῖθρῳ καταρρεομένῳ ὑπὸ πολλῶν ὑδάτων. HT. παρὰ τὸ πολλοὺς χειμάρρους ῥεῖν εἰς αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Νηρίτου. H 1 HT. "Νήριτον" γὰρ τὸ "Νήιον" τινὲς λέγουσιν· οἱ δὲ φασιν ἕτερον εἶναι τὸ Νήιον τοῦ Νηρίτου. Ἀρίσταρχος δὲ φησι Νήιον παρακεῖσθαι τῷ ῥεῖθρῳ, ἄφ' οὗ ἐξῆπτον τὰ πρυμνήσια. HM a T. Πορφυρίου· ὑπὸ Νηίῳ ὑλήεντ ι: διαφέρει Νήριτον καὶ Νήιον. δύο δὲ ἐστὶν ὅρη τῆς Ἰθάκης· "τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν ὄρος καταειμένον ὕλῃ" [ν 351] καὶ "ἡμεῖς δ' ἐξ Ἰθάκης ὑπὸ Νηίου εἰλήλουθμεν" [γ 81]. ὅπερ κάθυγρον ὃν εἰς τὸν ὑποκείμενον λιμένα πλεῖστον ῥεῦμα ἐνδίδωσιν· ὅθεν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ῥεῖθρον προσηγόρευσε τὸν λιμένα· "νηϋς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἄγροῦ νόσφι πόλῃ ς ἐν λιμένι ῥεῖθρῳ ὑπὸ Νηίῳ ὑλήεντι". τὸ γὰρ "ἐν λιμένι ῥεῖθρῳ" (δηλοῖ ἐν καλῷ λιμένι ῥεῖθρῳ) ὡς εἴ τις ἔλεγεν ἐν καλῷ λιμένι τῷ ῥεῖθρῳ. τὸ δὲ Νήρικον πόλισμά ἐστι τῆς κατ' ἀντικρὺ Ἡπείρου· "ὥς ὅτε Νήρικον εἶλον ἐυκτίμενον πτολίεθρον, ἀκτὴν Ἡπείριοιο" [ω 377]. DD * E 2 HJKM a QT. Νηί ω: τῷ πρὸς ὑποδοχὴν νεῶν εὐθέτῳ ὄρει τῆς Ἰθάκης. DHM a QVY. ὄνομα ὄρους. M a ὑλήεντ ι: ὑλώδει. E 2 H 1 M a VY. δασεῖ. M c . ξεῖνο ι] φίλοι. [15]

187 PY. πατρώιο ι] οὐχὶ νέοι, ἀλλὰ πατρικοί. M a . ἥγουν ἐκ πατέρων. DE 2 . εὐχόμε θ'] καυχώμεθα. HQ. λεγόμεθα. P. —ἡμεῖς, ἥγουν ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ σου. Y. εἶνα ι] ὑπάρχειν. M a . εἴ πέρ τε γέρον τ': διχῶς αἰ Ἀριστάρχου, "εἴ πέρ τε" καὶ "εἴ πέρ τι".

188 M a . — τ ε] καὶ M c . γέρον τ'] ὁ Λαέρτης ἦν πατήρ τοῦ Ὀδυσσέως. Y. εἴρηα ι: ἐρωτήσεως. QV. ἐπερωτήσεως. D. ἐρωτήσεις. E 2 HM a PY. ἐρωτήσης. k. μαθήση. E 2 . — εἴ πέρ τε γέρον τ' εἴρηα ι: εἰς ἀξίόχρεων μάρτυρα τὴν πίστιν ἀναφέρει. DE 2 HH * M a Q. ἐπελθῶ ν] πορευθεῖς. M a . Λαέρτη ν] τὸν τοῦ Ὀδυσσέως πατέρα. [5]

189 HM a P. τό ν] ὄντινα. PY. —ἥγουν τὸν Λαέρτην. DE 2 . πόλιν δ ε] εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν τὴν Ἰθάκην. HM a Q. ἔρχεσ θ'] παραγίνεσθαι.

- 190 M a . ἀλ λ'] ἀλλὰ φασί. Y. ἀπάνευθε ν: ἄποθεν, μακράν. V. πόρρωθεν. M a P 1 Q. πόρρω. Y. πήματ
α: κακά. DE 2 V. βλάβας. M a P 1 Y. πάσχει ν] ὑπομένειν. M a . —διὰ τὴν ἀποδημίαν τοῦ
Ὀδυσσέως. Y. γρη ί: γραΐ. ^[5]
- 191 V. —τῇ Ἀντικλείᾳ. M 1 . ἀμφιπόλ ω] τῇ δούλῃ. HQY. δουλίδι. M a . σθλάβᾳ. P 1 . —ἀμφίπολος ἡ
δούλη, παρὰ τὸ περιπολεῖσθαι τῇ ἐαυτῆς κυρίᾳ. P. — γρηι σὺν ἀμφιπόλ ω: δευτέραν πίστιν τῆς
καθαρᾶς φιλίας ποιεῖται τὴν ἀκριβολογίαν τῆς κακοδουλείας. DE 2 HM a Q. ἥ] γραῦς. PY. ο ι]
αὐτῷ. HM a Y. —τῷ Λαέρτῃ. HM a . βρῶσι ν: τροφήν. M a V. τ ε] καί. Y. πόσι ν: ποτόν. M a V.
παρτίθε ι: παρατίθει. ^[5]
- 192 V. παρασκευάζει. M a . ἐτοιμάζει. Y. —τὸ "παρτιθεῖ" ἐνεστώς ἐστίν, ἀπὸ τοῦ τιθῶ· διὸ
περισπᾶται. H 1 HM a P 1 Q. εὔ τ ' ἄν μι ν: ὁπότ' ἂν αὐτόν. V. κάματο ς] κόπος. M a Y. κατὰ γυῖ α]
κατὰ τὰ μέλη. Y. ἐρπύζοντ α: μετὰ ὀδύνης καὶ ἀνίας ἡρέμα βαδίζοντα διὰ τὸ γῆρας. ^[5]
- 193 M 1 VY. "ἐρπύζοντα" ἐσήμανε τὸν ὑπὸ τοῦ γήρωσ μετὰ ὀδύνης καὶ ἀνίας ἡρέμα καὶ βαρέως
βαδίζοντα. DE 2 HJM a Q. κεκυφότα. M a . συρόμενον. Y. γουνό ν: τὸ γονιμώτατον καὶ
κάλλιστον. VY. εἰς τὸν γονιμώτατον τόπον. HM a Q. τὸν γόνιμον τόπον. DT. τὸν ὑψηλὸν τόπον
ἢ τὸν τραχύν. k. ἀλωῇ ς: ἀμπελοφύτου γῆς. DM a V. — ἀνὰ γουνὸν ἀλωῇ ς: ἀλωὴν καὶ τὴν
πολύδενδρον γῆν φησιν—"ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπος ἀλωή" [η 122]—καὶ τὴν ἀμπελόφυτον
—"σταφυλῆσι μέγα βρίθουσιν ἀλωήν" [Σ 561]— ὁμοίως καὶ τὴν σιτοφόρον γῆν. H 1 HM a P 1
Q. ἀλωή σημαίνει τρία· τὴν ὑπόδενδρον καὶ δασεῖαν γῆν, τὴν ἀμπελόφυτον καὶ τὴν σιτοφόρον.
DE 2 . ἀλωή καὶ ὁ σύνδενδρος τόπος καὶ ὁ καρποφόρος καὶ τὸ ἀμπελόφυτον. K. ἀλωή λέγεται
καὶ ἡ πολὺδενδρος γῆ καὶ ἡ ἀμπελόφυτος καὶ ἡ σιτοφόρος καὶ ἡ δασεῖα. B. οἰνοπέδοι ο:
οἰνοφόρου. HM a P Q T V Y. τὸ δὲ ἐξῆς, ἔφαντο γὰρ δὴ αὐτὸν τὸν σὸν πατέρα ὥστε ἐπιδήμιον
εἶναι. ^[10]
- 194 λείπει δὲ τὸ "ὥστε". HM a Y. δῆν] ἐπὶ πολὺ. E 2 . ἔφαντ ο: εἶπον. VY. ἔλεγον. DE 2 . ὥμην. D.
λέγουσιν. M a . ἐπιδήμιο ν: ἐπιδημοῦντα. M a V. καὶ ζῶντα. M a . προσήλυτον. Y. ἤγουν ἐν
Ἰθάκῃ ἀφικέσθαι. DE 2 . εἶνα ι] ὑπάρχειν. M a . ν υ] ὡς ἔοικε. ^[5]
- 195 M 1 . καὶ ἀτελείωτον. P. ἀλλά νυ τόνγε θεο ί: τοὺς καιροὺς καὶ τὰ στοιχεῖα λέγει νῦν· ἢ τὸν
Κύκλωπα καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. Y. τὸ θεός ὄνομα σημαίνει ε'· θεοὶ οἱ σοφοί, θεοὶ οἱ βασιλεῖς, θεοὶ
τὰ στοιχεῖα, αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις καὶ τὰ πάθη, καὶ οἱ ἀστέρες καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν εἰμαρμένη. M a .
βλάπτουσι ν: ἐμποδίζουσιν. DE 2 H 1 M a P V. κωλύουσι. HM a Q. κελεύθο υ] τῆς ὁδοῦ. HM a Q T.
—ἔνεκεν. M 1 . εἰς. Y. οὐ γάρ πω τέθνηκε ν: οἶδα, φησίν, ὅτι οὐ τέθνηκεν· ὥοιμην δὲ αὐτὸν καὶ
ἐπανεληλυθέναι. ^[5]
- 196 HM a P 1 QY. ἐπ ι] ἐν. M c . ἀλ λ ' ἔτι που ζωὸς κατερύκετα ι: διὰ τούτων εὐέλπιν ποιεῖται τὸν
νέον.
- 197 DE 2 HJM a P 1 Y. ἔτ ι] μέχρι τοῦ νῦν. M a . ζωό ς: ζῶν. M 1 V. ὑγιῆς. Y. κατερύκετα ι: κατέχεται.
DE 2 H 1 M a QV. κρατεῖται. Y. κωλύεται. M a VY. εὐρέ ι: πλατεῖ. M a VY. μεγάλω. M a V. νήσ ω]
ἐν ἣ ἐστίν ἡ Καλυψώ. ^[5]
- 198 HM a Q. ἐν ἀμφιρύτ η: τῇ ὑπὸ θαλάσσης περιρρεομένη. D E 2 M a V Y. —διὰ (δὲ) τοῦ εἰπεῖν
"νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ" δυσχερὲς αὐτῷ τὸ ἐκφυγεῖν ὑπεσήμανεν ὡς ἐν νήσῳ ὄντι· οἱ γὰρ ἐν γῇ
εὐχερῶς δραπετεύουσιν. D E 2 H J M a Q. χαλεπο ι] ἄγριοι. M 1 . —"χαλεποὶ ἄνδρες", ἤγουν ὁ
Κύκλωψ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ἀρπάσαντος γὰρ Ὀδυσσέως τὴν θυγατέρα τοῦ Κύκλωπος, ἦν ὡς
ὀφθαλμὸν εἶχεν, οὗτος μετὰ πολλῆς ἰσχύος νῆας ποιήσας κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἐφέρετο, καὶ
οὕτως οὐκ εἶα αὐτὸν πρὸς τὴν οἰκείαν ἐπιστρέψαι πατρίδα. P 1 Y. μι ν] αὐτόν. Y. ἄνδρε ς]
Κερκυραῖοι. M a . ἔχουσι ν] ἐμποδίζουσιν. HQ. κωλύουσιν. M 1 . κρατοῦσι. Y. ἄγριο ι] ἀνήμεροι.
^[10]

- 199 M a . —οἷος ὁ Κύκλωψ καὶ ἡ Καλυψώ. M a . κεῖνο ν] ἀφαίρεσις. Y. ἐρυκανόωσ ι: ἐπέχουσι. D E 2 H 1 V. κατέχουσι. k 2 . κωλύουσιν. H M 1 P V Y. —ἐπανελθεῖν οἴκαδε. H M a . ἀέκοντ α: ἄκοντα καὶ μὴ βουλόμενον. M a V. το ι] σοί. ^[5]
- 200 M c . ὡς] ὅτι. H 1 P. καθώς. M a Y. θυμ ῶ] τῇ ψυχῇ μου. M a . ἀθάνατο ι] ἡ εἰμαρμένη.
- 201 M 1 . οἱ αἰεῖ ὄντες θεοί. M a . βάλλουσ ι] ἐμβάλλουσι. M a . —ἐμοί. H 1 Q. γνῶσιν. H M a Q. —ὡς αἱ ψυχικαὶ μοι δυνάμεις ὑποτιθέασιν. D E 2 . ἤγουν ὡς οἱ φρόνιμοι ἐνθυμοῦνται. Y. ὡς] οὕτως. P Y. τελέεσθα ι] πληρωθῆναι. H M a Q. —γράφεται "τετελέσθαι". M c . οἷ ω] ἐλπίζω. M a . ὑπολαμβάνω. Y. οὐτέ τ ι: οὐδαμῶς. ^[5]
- 202 M a V. τ ι] καὶ κατὰ τί. Y. οὐτέ τι μάντις ἐώ ν: ἡρέμα παρεδήλωσεν ἡ Ἀθηνᾶ ἣτις ἦν· οἱ γὰρ ἄνθρωποι καὶ μάντις καὶ τῶν οἰωνῶν δεόμενοι, τὸ δὲ θεῖον ἐξ αὐτοῦ προγινώσκει τὸ μέλλον. D E 2 H J M a Q. ἐώ ν] ὑπάρχων. H M a Q. οἰωνῶν σάφα εἰδώς : ὀρνεοσκοπίας ἔμπειρος. D H M a Q V. ἐπιστήμων ὦν ὀρνεοσκοπίας. T. μαντευμάτων. Y. ἡ οἰωνιστῆς ὦν. M a V. εἶδισιν ἔχων. H M c . οὗ το ι] οὐδαμῶς. ^[5]
- 203 M a P. δηρὸ ν] ἐπὶ πολὺ. H P Y. ἐπὶ πολὺν χρόνον. M a . τοῦ λοιποῦ. D. ἄπ ο] πόρρω. M a Y. —οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν ἅ πο . H M a Q. πατρίδο ς] τῆς πατρικῆς. M a . ἔσσετα ι] ἤγουν ὁ Ὀδυσσεύς.
- 204 Y. εἴ πέρ τε κᾶν. Y. δέσματ α: δεσμοί. D H V Y. —δέσμα τ' ἔχῃσ ι: ἀντὶ τοῦ δεσμοί, Ἀττικῶς· τὰ γὰρ ἄρσενικὰ οὐδετέρως λέγουσιν. D E 2 J. ἔθος δὲ Ἀττικοῖς τὰ ἄρσενικὰ οὐδετέρως λέγειν. H Q V Y. Ἀττικὸν δὲ ἐστὶ τὸ τοῖς οὐδετέροις ἀντὶ ἄρσενικῶν χρῆσθαι. H 1 M a . —"δέσματα" ὡς γράμματα. H 1 H M a . [γρ' δὲ οὐκ εὔ] "ἀλλ' εἴ πέρ τε σιδήρεα δέσμ' ἅ τ' ἔχῃσι, φράσσεται ὡς κε νέηται", κᾶν ἔχῃ ἔμφασιν ἢ γραφή. H M a . —ἐκτέταται ὡς τὸ ὀνειράτα, προσώπατα. D E 2 H 1 J M a . — γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ δέω δέσματα, ὡς ἀπὸ τοῦ ξέω ξέσματα. D E 2 H H * J M a Q V. ἔχῃσ ι: κατέχη, φυλάσσει. G c V. —ἀπὸ σιδηρῶν δεσμῶν κατέχεται, φυλάσσεται. M a . φράσσεται ι: διανοηθήσεται. ^[5]
- 205 H 1 P Q V. διανοηθῇ. H M a . ἐπιβουλευθῇ καὶ ἐνθυμηθῇ. Y. διανοηθείη. K. σκέψεται. D E 2 H M a . σκοπήσει. D. βουλευέσεται. D E 2 M a . ὡς] καὶ ἴνα. Y. —ὅπως ἐνταῦθα ἔλθῃ. D E 2 . κ ε] ἄν. M c . νέητα ι: ἀνακομίζεται. M a V. ἐπανεῖλθῃ. H K M a . ἔλθῃ. Y. πολυμήχανο ς: πολύβουλος. M a V. συνετός. H M a V. ἄγ ε] φέρε. ^[5]
- 206 M a . εἰπέ] σύ, ὦ Τηλέμαχε. H M a . ἀτρεκέω ς] καὶ ἀληθῶς. Y. κατάλεξο ν] διασάφησον. M a . ε ι] ἔάν.
- 207 Y. — εἰ δὲ ἐξ αὐτοῦ τόσο ς: πειραστικῶς πυνθάνεται, πῶς Ὀδυσσεύς ὦν οὐκ ἀνδρίζεται. λείπει δὲ εἰς τὸ "τόσσοσ" τὸ ὦν, ἵν' ἢ τηλικούτος ὦν. D E 2 H J M a Q. ἐξ αὐτοῖ ο: ἐξ αὐτοῦ. M a V. τόσο ς] τηλικούτος. H K Q Y. ἤγουν τοσοῦτος. H. σὺ ὁ τοιοῦτος, ὁ τηλικούτος. M a . εἰς τοῦτο ἀκμῆς καὶ ἡλικίας. k. —τὸ "τόσσοσ" ἐπὶ ποσότητος. M a . θαυμαστικόν. E 2 Y. εἰ ς] ὑπάρχεις. H M a Y. (πονῶ πονήσω ἐν ψυχῇ, πονῶ δὲ πονέσω ἐπὶ σώματος. E 2 .) αἰνῶ ς: νῦν ἀντὶ τοῦ λίαν. ^[5]
- 208 H 1 V. δεινῶς. k. ἀπαραλλάκτως. E 2 . αἰνῶς γὰρ κεφαλὴν τ ε: Ἀριστοφάνης καὶ Ἀρίσταρχος "αἰνῶς μέν" (ἔχει)· καὶ ἔχει τι εἶδος ἢ γραφὴ αὕτη. H K M a Q R. κεφαλὴν τ ε] εἷς τε τήν. M a . κατὰ τήν. Y. καὶ ὁμματ α] καὶ κατὰ τά. Y. —διὰ μὲν τῆς κεφαλῆς νοήσαις τὴν φρόνησιν, διὰ δὲ τῶν ὁμμάτων τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν εὐμορφίαν· τούτοις γὰρ τοῖς κοσμήμασι καλλωπίζεται ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνή. Y. ἔοικα ς: ὅμοιος εἶ. H M a Q V Y. κείν ω] τῷ Ὀδυσσεῖ. ^[5]
- 209 H M a Y. ἐπεῖ ι] ἐπειδὴ. M a . διότι. Y. θαμὰ τοῖο ν: συχνῶς οὕτως, ὡς καὶ νῦν ἡμεῖς. E 2 H 1 M 1 Q V Y. τὸ δὲ "τοῖον ἐμισγόμεθα" ἀντὶ τοῦ τοίως, ὡς νῦν καὶ ἡμεῖς, ἐγὼ καὶ σύ. H K M a Q. ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθα: οὕτως ὡς ἡμεῖς ἐμίχθημεν σήμερον, καὶ μετὰ τοῦ σοῦ πατρὸς

ἐμισγόμεθα. HM a Q. —ἀντὶ τοῦ τόσο. Y. —θαυμαστικόν. PY. ἐμισγόμεθ α: ἐμὶγνύμεθα. M a V.
—ἐγὼ τε καὶ ὁ σὸς πατήρ. HM a . πρί ν] πρὸ τοῦ. ^[5]

210 E 2 . τό ν] ἐκεῖνον. Y. ἀναβήμενα ι] ἀνελθεῖν. H M a Q Y. Ἀργείω ν] Ἑλλήνων.

211 M a . ἔβα ν] ἐπορεύθησαν. P Y. ἦλθον. HM a Q. —εἰς Τροίαν. HM a . ἐπ ι] σύν. M a . ἐκ τοῦδ ε:
ἔκτοτε.

212 H 1 V. ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου. H M 1 P Q V Y. οὗ τ ' ἐμὲ κεῖνο ς: πλήρης ἡ "ἐμέ" ἀντωνυμία· πρὸς
γὰρ ἀντιδιαστολὴν παρείληπται. HM a . —ἴδεν. Y. τή ν] τὴν Ἀθηνᾶν.

213 HM a . πεπνυμένος ς: σεσοφισμένος, πεπαιδευμένος, συνετός. V. — πεπνυμένος ς: πινυτός, ὁ
φρόνιμος. πνέω ἐστὶ ῥῆμα καὶ πνύω παραγωγὸν καὶ πνυτός καὶ πλεονασμῶ τοῦ ι πινυτός. καὶ
γὰρ καὶ τὸ ἦτορ παρὰ τὸ ἄω τὸ πνέω ἀἦτορ καὶ ἀποβολῇ τοῦ α ἦτορ. M a . ηῦδ α] ἔλεγεν. HM a .
τοιγὰρ ἐγὼ το ι: τὸ πρῶτον τοί οὐκ ἔστιν ἀντωνυμία· οὐδέποτε γὰρ ἀρκτικὸν τὸ τοί· ἀλλ' ἔστιν
ἀντὶ τοῦ δή. ^[5]

214 BDH 1 M a T. —λοιπόν. M a . —ἡγουν ὅτι ἠρώτησάς με. Y. το ι] σοί. H Y. ἀτρεκέω ς: ἀπὸ τοῦ α
στερητικοῦ μορίου καὶ τοῦ τρέχω, ὁ μὴ παρατρέχων τὴν ἀλήθειαν. ἡ ἀπὸ τοῦ α καὶ τοῦ τρῶ τὸ
φοβοῦμαι· ὁ γὰρ τὴν ἀλήθειαν λέγων οὐ δέδιεν· γίνεται οὖν ἀτρεῆς καὶ ἀτρεκής. DE 2 . εἴθ'
οὕτως καὶ τὸ ἐπίρρημα. D. —ἀληθῶς. Y. καταλέξ ω] γρ' "ἀγορεύσω". H 1 . μήτη ρ] ἐμή. ^[5]

215 H. ἡ δὲ μήτηρ μου. M a . μήτηρ μέν τ ' ἐμέ φησ ι] γρ' "μήτηρ (ἐμή) μέν τέ μέ φησι". M a Q. —
μήτηρ μέν τέ με ι: ἡ μὲν "μέ" ἀπόλυτος, ἡ δὲ "ἐγὼ" ἀντιδιαστολὴν ἔχει πρὸς τὴν μητέρα. HM a .
φησ ι] λέγει μοι. M a . το ὦ] τούτου τοῦ Ὀδυσσέως. H Y. ἐκείνου. M a . ἔμμενα ι] ὑπάρχειν με
υῖόν. HM a . αὐτὰρ ἔγωγε] ἐγὼ δὲ ἀκριβῶς. M a . μήτηρ μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμενα ι: εἰ μηδεὶς
τῶν γεννωμένων δύναται γινῶναι τὸν πατέρα, πόθεν ἡ γινῶσις τοῖς παισὶ τοῦ πατρὸς; τὸ γὰρ
"μήτηρ μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμενα ι, αὐτὰρ ἔγωγε οὐκ οἶδα" ὀρθῶς μὲν ἔχει ἐπὶ τοῦ Τηλεμάχου·
ὅτε γὰρ ἀπεδήμει [ὁ πατήρ], παῖς ἦν μαζῶ, διὸ μόνου τοῦ ὀνόματος παρὰ τῆς μητρὸς γίνεται
ἀκροατῆς ἀκούων ὅτι τοῦ Ὀδυσσέως ἐστὶ παῖς· εἰ δὲ καθόλου "οὐ γὰρ πῶ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς
ἀνέγνω", πόθεν ἡ γινῶσις; ἔδει γὰρ φάναι, ἐγὼ γὰρ οὐκ εἶδον τὸν γεγεννηκότα, ἀλλὰ μὴ
καθόλου ποιεῖσθαι τὴν ἀπόφασιν ὡς μηδενὸς εἰδότος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα. ὀρθῶς οὖν ὁ
Σέλευκος εἴρηκεν ὅτι δεῖ λαβεῖν τὸ "εἰ μὴ μήτηρ φαίη τοῦ ἔμμενα ι". κἂν γὰρ ἀπῇ ἡ τεθνήκη
ἅμα τῷ γενέσθαι τὸν παῖδα, ἡ μήτηρ διδάσκει τοῦ πατρὸς τοῦνομα· κἂν περιῇ καὶ παρῇ, ἡ μήτηρ
δείκνυσιν ὅτι τούτου ἐστὶ παῖς ὥστε τὸ "οὐ γὰρ πῶ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω"
προσλαβόντας δεῖ τὸ "εἰ μὴ μήτηρ φαίη τοῦ ἔμμενα ι" δοκιμάζειν, εἰ μὴ ὀρθῶς εἴρηται. ἀλλὰ
καὶ οὕτως ζητοῦσι τίς ὁ νοῦς τοῦ μὲν ξένου ἐρωτήσαντος "ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως
κατάλεξον, εἰ δὴ ἐξ αὐτοῦ τόσος πάϊς εἰς Ὀδυσῆος αἰνῶς γὰρ κεφαλὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ
ἔοικας κείνῳ". τοῦ δὲ ἀποκρινομένου "τοὶ γὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω· μήτηρ
μέν τέ μέ φησι τοῦ ἔμμενα ι, αὐτὰρ ἔγωγε οὐκ οἶδα· οὐ γὰρ πῶ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω". τίς
γὰρ ἡ διάνοια τοῦ λέγοντος, οὐδεὶς τὸν πατέρα ἀνεγνώρισεν; οὐ γὰρ αὕτη ἡ ἀκολουθία, ὅτι μὴ
περὶ παρόντος ἐστὶν ὁ λόγος εἰ γνωρίζεις τοῦτον, ἀλλὰ περὶ ἀπόντος, περὶ οὗ οὐκ, εἰ μὴ
γνωρίζεις, ἐχρῆν λέγειν, ἀλλ', εἰ μὴ πεπίστευκεν. ὁ γὰρ λόγος, εἰπέ μοι εἰ τοῦ Ὀδυσσέως εἶ παῖς,
ὁ δὲ φησιν, οὐκ οἶδα· παρὰ γὰρ τῆς μητρὸς ἀκήκοα Ὀδυσσέως εἶναι· οὐ γὰρ αὐτὸς ἐώρακα. πρὸς
δὲ τὸ "παρὰ μητρὸς ἤκουσα" οὐκ ἔχει λόγον τὸ "οὐ γὰρ τις δι' ἑαυτοῦ τὸν πατέρα ἐγνώρισεν".
ἔσται οὖν τὸ ἀνέγνω ὡς πρὸς τὴν ἀκοὴν ἐπίστευσε. κἂν οὕτω δὲ λαμβάνηται, ἔσται ὁ λόγος, ἡ
μήτηρ μέν με ἔφη ἐκείνου εἶναι, ἐγὼ δ' οὐκ οἶδα· οὐ γὰρ τις δι' ἑαυτοῦ περὶ τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς
τὴν πίστιν ἔσχεν. ἐνθάδε δεῖ πάλιν ἀκοῦσαι, εἰ μὴ παρὰ μητρὸς πύθοιτο καὶ σεβαστικῶς
ἐκδέχαιτο [τὸν] λόγον· οὐδεὶς γὰρ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἀνεζήτησε καὶ ἀνηρεύνησεν, εἰ ὄντως εἴη
ὁ λεγόμενος, λεγούση δὲ τῇ μητρὶ πᾶς πεπίστευκεν ἄνευ ζητήσεως διὰ τὸ σέβας τὸ πρὸς τοὺς

τεκόντας. HM a QR. μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι: καὶ ἀλλαχοῦ "τὸν δέ τ' ἐμὸν πατέρα φάς' ἔμμεναι" [δ 387]. ὁμοίως Εὐριπίδης [fr. 1004 Nauck] "μήτηρ φιλότεκνος μᾶλλον πατρός· ἢ μὲν γὰρ αὐτῆς οἶδεν ὄνθ', ὁ δ' οἶται". καὶ Μένανδρος [fr. 261 Kock] "αὐτὸν γὰρ οὐδεὶς οἶδε τοῦ ποτ' ἐγένετο, ἀλλ' ὑπονοοῦμεν πάντες ἢ πιστεύομεν". τινὲς δὲ ταῦτα τὸν Τηλέμαχόν φασι λέγειν ἐπεὶ μικρὸς καταλέλειπται. (Πορφυρίου εἰς τὸ αὐτό.) καὶ τὸ "οὐκ οἶδα" οὐκ ἀπιστοῦντός ἐστιν, ἀλλ' αὐτὸν τὸν Ὀδυσσεά φησὶν ἀγνοεῖν οὐχ ἑωρακώς. οὐδὲ γὰρ ἂν δύναιτό τις τοὺς γονέας ἐξ αὐτοῦ γινῶναι. DE 2 HM a . οὐ κ] οὐδαμῶς. ^[35]

216 M a . ἐό ν] τὸν οἰκεῖον. E 2 . ἴδιον. Y. γόνον ν: τὸν πατέρα. H * M a Y. τὸν γονέα. T. τὸν σπορέα. BHM a T. τὸν γεννήτορα. BE 2 HH * M a QV. τὴν ἑαυτοῦ γένεσιν. k. ἢ υἱόν. Y. αὐτό ς] μόνος. E 2 . ἀφ' ἑαυτοῦ. E 2 M a . ἀνέγν ω: ἐπέγνω. M a V. ἐνόησε. HM a . λείπει (ἢ) εἰ μὴ μήτηρ φαίη. H. ὦ ς] ἀντὶ τοῦ εἶθε. ^[5]

217 E 2 M a PY. ὄφελον ν: ὠφειλον. HV. —τὸ "ὄφελον" ἀντὶ τοῦ εἶθε. HQ. —δύο σημαίνει τὸ "ὄφελον", τὸ εἶθε καὶ τὸ ἔμελλον. Y. ὡς δὴ ἔγω γ' ὄφελον ν: ἡσχόμεν ἐγὼ εἶναί τινας υἱὸς μάκαρος ἀνδρός, ὃν ὁ θάνατος κατέλαβεν ἐν τοῖς ἰδίοις κτήμασι καὶ μὴ ἐν πλάνῃ καὶ ξένοις τόποις. HM a Q. —ὡς κρεῖττόν μοι ἦν. M a . μάκαρο ς] γεωργοῦ. E 2 M a P. νύ τε υ: δὴ τινας. E 2 H 1 M 1 PQVYk. ἄλλου. M a . ἔμμενα ι] ὑπάρχειν. M a Y. —με υἱόν. M a . κτεάτεσσιν ν: κτήμασιν. ^[5]

218 E 2 HM a QVk. χρήμασι. Y. ἐοῖς ἔπ ι: ἐπὶ τοῖς ἰδίοις. M a Vk. τοῖς ἑαυτοῦ. HQ. —ἐπὶ γῆρα ς: οὐκ ἀναστρεπτέον τὴν "ἐπί" πρόθεσιν. ὑπὸ νεότητος δὲ εἰς μεираκιώδη προνέενυκεν ἀφέλειαν, εὐδαίμονα λέγων τὸν ἐν τοῖς ἰδίοις οἴκοις τελευτῶντα. BDE 2 HM a T. γῆρα ς] τό. P. ἔτετμ ε: κατέλαβε. E 2 HM 1 QTVY. ὅ ς] ὅστις. ^[5]

219 P. —ὁ Ὀδυσσεύς. E 2 M a . ἀποτμότατο ς: δυστυχεστάτος. HM c PQVYk. κακοθάνατος. HM 1 . ἀποτετμημένος. HM a Q. κακοτυχεστάτος. E 2 . το υ] ἐκ τούτου.

220 E 2 HM a . ἐξ ἐκείνου. P. —ἐκ τούτου γεγενῆσθαι ἐμέ φασιν. H. ἐρεεῖναι ς: ἐρωτᾷς. M a PV. πυνθάνη. M a V. γλαυκῶπι ς] γίνεται μὲν καὶ ἀπ' ἄλλων, γίνεται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ γλαύσσω, τὸ βλέπω.

221 B. οὐ μέ ν] οὐδαμῶς δῆ.

222 M a . το ι] σοι. P. σου. M a . γενεή ν] κατά. Y. θεο ι] οἱ. P. νώνυμνο ν: ἀνώνυμον. H 1 VY. ἄδοξον. E 2 H 1 M 1 PVY. ἀνονόμαστον. M a . —ἦγουν τὴν πρώτην. Y. ὀπίσσω] μετὰ ταῦτα. HM 1 . εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον. H. εἰς τὸ μέλλον. E 2 M a . θῆκα ν] ἐποίησαν. ^[5]

223 Y. —τοῦ Ὀδυσσέως αὐτοῦ. HKM a Q. αὐτὸν τὸν Ὀδυσσεά. Y. τοῖο ν: τοιοῦτον. M a PV. μέγαν. E 2 . θαυμαστόν. M a . Πηνελόπει α] ἢ τοῦ Ὀδυσσέως γυνή. HM a Q. —Ἰωνικόν. E 2 . ἀτρεκέω ς] ἀληθῶς.

224 Y. —ἀπὸ τοῦ α τοῦ σημαίνοντος τὸ ὁμοῦ καὶ τοῦ τρέχω· τρέχει γὰρ ἡ ἀλήθεια ὁμοῦ τῷ πράγματι. M a . κατάλεξο ν] διασάφισον. M a . δαί ς: εὐωχία.

225 M a P 1 QVY. συμπόσιον. k. —τῶν ὀρωμένων τούτων μνηστήρων. HM a Q. —ἐστίν. M a P. ὄμιλο ς: ἄθροισμα. E 2 H 1 M a V. πλῆθος. E 2 M a Vk. —ὄμιλος ἐπὶ στρατιᾷς ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ καὶ τοῦ ἴλη, ὄμιλος δὲ ἐπὶ πλῆθους ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ εἰλεῖσθαι. DE 2 J. —ὄμιλος τὸ μι μακρόν. H. ὅ δ'] αὕτη. M a . ἔπλετο: ὑπάρχει. HM 1 PVk. ἐγένετο. HM a . ἀντὶ τοῦ ἔστι. Y. τίπτε δέ σε χρεώ] τί ποτέ σοι. P. τίνος σοι χρεία. M 1 . καὶ τίς τούτων ἢ χρεία σου. M a . —ἀντίπτωσις. M 1 . —τί σε ἀναγκαῖον ἔχει; HP 1 . τί χρεῖῶδες ἔχει σε; Y. —γρ' "τίς δέ σε χρεία". k. χρεώ: χρεία. H 1 HQV. "εἰλαπίνη ἢ γάμοσ" διηρημένως τοῦ "χρεώ" νόει, πρῶτον χρεώ καὶ μετέπειτα εἰλαπίνη. ^[10]

226

- Υ γ . εἰλαπίν η: ἡ μεγάλη εὐωχία, ἐν ᾗ κατὰ εἵλας καὶ συστροφὰς εὐωχοῦνται. D E 2 H J M a T V Y. εἰλαπίνη εὐωχία κοινή διὰ θυσιῶν γινομένη. M a . —ἐστί. Υ. συνίζησίν ἐστι· τοὺς δύο μακροὺς εἰς ἓν. Υ. ἦε γάμο ς: [προ]περισπαστέον τὸν "ἦε". διαπορητικὸς γάρ ἐστι σύνδεσμος. H M a Q. καὶ ἄλλως. ὀρθοτονητέον τὸν "ἦε" σύνδεσμον. H. —κατ' ἐρώτησιν· εἰλαπίνη ἐστὶν ἡ γάμος; Υ. ἐπεὶ οὐκ ἔρανο ς: ὡς τοῦ ἐράνου κοσμιωτέρου καὶ ἐκτελεστέρου ὄντος. καὶ εἰκότως· ὁ μὲν γὰρ γάμος καὶ αἱ λοιπαὶ εὐωχίαι φιλία τινὶ γίνονται. ὁ δὲ ἔρανος ὡς ἕκαστός τι κομίσειεν. DE 2 H J M a T V Y. — ἔρανο ς: τὸ ἀπὸ συμβολῆς δεῖπνον. DE 2 H J M 1 M a M b Q V Y. συνεισφορά. k. "εἰλαπίνη" ἡ πολλῶν ἀνδρῶν εὐωχία, ἐν ᾗ κατὰ εἵλας πίνουσιν· "ἔρανος" ἡ ἐκ κοινοῦ εὐωχία. 'Ἡσίοδος [OD. 723] "ἐκ κοινοῦ, πλείστη τε χάρις", τὸ κόσμιον τῶν ἐράνων δηλῶν. B H 1 M a P 1 Q T. —εἰ γὰρ ἦν, φησιν, ἔρανος, φειδωλῶς ἦσθιον ἂν ὡς ἴδια ἐσθίοντες. B D H 1 J M a P 1 Q T. ὡς τέ μο ι: τὸ "ὦσ" ἀντὶ τοῦ ὅτι. ^[10]
- 227 τὸ δὲ ἐξῆς, ὅτι μοι δοκοῦσιν ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως. H Q T. ὑβρίζοντε ς] ὑβριστικῶς φερόμενοι. E 2 . ἀδικοῦντες. k. ἀτιμάζοντές σε. Υ. —οἱ μνηστῆρες. H M a . —τὸν Ὀδυσσεά. M a . ὑπερφιάλω ς] ἀναιδῶς. H Q κενოდόξως. M a . μεθυστικῶς. M 1 . ἀλαζονικῶς. Υ. ὑπηρεμένως. k. ὑπερηφάνως. T k. δοκέουσ ι: δοκοῦσι. V. φαίνονται. E 2 M a V Y. δαίνυσθα ι] γεύεσθαι. ^[5]
- 228 P. εὐωχεῖσθαι. Υ. δῶμ α] τὸ σόν. M a . νεμεσσήσαιτ ο: μεμπτὸν ἡγήσαιτο. H 1 V Y. νεμεσητὸν ἡγήσαιτο. E 2 . καταμέμψαιτο. k. νεμεσσήσαιτό κεν ἀνή ρ: τὸ συναθροισθῆναι τοὺς μνηστῆρας οὕτως ὡς ἔτυχε καὶ εὐωχεῖσθαι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ὀδυσσεῶς μέμψαιτο ἂν τις ἀνὴρ συνετός. H Q. μέμψαιτο ἂν αὐτοὺς τις ἀνὴρ. M a . αἴσχε α: αἰσχύνας. ^[5]
- 229 H M a V. πόλ λ'] πολλὰς. M a . ὁρώ ν] καὶ ὕβρεις θεωρῶν. M a . πινυτό ς: σώφρων. E 2 H 1 M a Q V. συνετός. H 1 M a Q V k. φρόνιμος. P T Y k. —πεπνυμένος. "πινυτὸς" ὁ φρόνιμος. πνέω ἐστὶ ῥῆμα καὶ πνύω παραγωγὸν καὶ πνυτός καὶ πλεονασμῷ τοῦ ἰῶτα πινυτός· καὶ γὰρ τὸ ἦτορ παρὰ τὸ ἄω τὸ πνέω ἀῆτορ καὶ ἀποβολῇ τοῦ α ἦτορ. M 1 . —ὦν. M a . μετέλθο ι: ἐπέλθοι. M a V. ἴδοι. E 2 . ἐξετάζοι τοῦτο. P. —ἐπ' αὐτοῦ. M a . πεπνυμένο ς] ὁ συνετός. ^[5]
- 230 M c Υ. ἀντίο ν] ἐξ ἐναντίας καθήμενος. M a . ξεῖ ν'] ὦ.
- 231 M a Υ. —φίλε. Υ. ἐπε ι] ἐπειδήπερ. M a . καὶ ἀφ' οὔ. Ψ . ταῦτ α] διὰ τούτων. M a . ἀνείρεα ι: ἀνερωτᾶς. V. ἐρωτᾶς. E 2 M a P Y k. ἡδ ἐ] καί. Υ. μεταλλᾶ ς: ἐπιζητεῖς. M a V. μετὰ ἀκριβείας ἐπιζητεῖς. E 2 . ζητεῖς. P 1 . ἐρευνᾶς. H Q k. ἀνερεινᾶς. Υ. πολυπραγμονεῖς. B H M 1 Q. —ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν μέταλλα ψηλαφόντων. B P 1 . καὶ μεταλλείας ἔργον. M 1 . μέλλε ν: αὕτη ἡ λέξις οὐδέποτε κεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ χρονικῶς, ἀλλ' ἐκάστοτε ἀντὶ τοῦ ἐώκει. ^[5]
- 232 DE 2 H J M a Q T V Y. ἐφαίνετο. H K M a P Q Y n. ἐδόκει. H 1 K M a Q. μέλλε ν: ὀφείλεν. V. ἀφνειό ς] πλούσιος. M c . ἀμύμω ν] ἄψογος. M a P Y. ἔμμενα ι] εἶναι. ^[5]
- 233 M c . καὶ ὑπάρχειν. Υ. ὄφ ρ'] ἔως. H M 1 Q. μέχρις οὔ. Υ. ὁπότε. P. κεῖνο ς] ὁ Ὀδυσσεύς. H. ἐπιδήμιο ς: ἐπιδημῶν. E 2 H M a Q V k. παρών. E 2 M a V k. ἐφέστιος. Υ. ἦε ν] ὑπῆρχεν. H M a Y k. ἐτέρω ς: ἄλλως. ^[5]
- 234 M a V. πῶς. M a . ἐβόλοντ ο: ἡβούλοντο, ἤθελον. V. νῦν δ' ἐτέρως ἐβόλοντ ο: ἤγουν ἐβουλεύσαντο. τινὲς δὲ γράφουσιν "ἐβάλλοντο θεοί", ἀντὶ τοῦ μετέβαλον. ἔχει μέντοι λόγον καὶ τὸ "ἐβόλοντο" (ἥτοι ἐβουλεύσαντο), ὡς τὸ "Τρωσὶ δ' ἐβούλετο νίκην" [H 21]. DE 2 H M a Q T. Ἰωνικὴ συστολή. τινὲς ἀντὶ τοῦ οἱ θεοὶ κακὰ ἔβαλον. P 1 . —γρ' καὶ "ἐβάλλοντο". D. "βούλοντο". T. ἐτέρως βούλοντ ο] γρ' "ἐτέρωσε βάλλοντο". K. θεο ι] ἤγουν ἡ εἰμαρμένη. Υ. —θεοὺς νοήσαις ἐντεῦθεν τοὺς καιρούς. ἢ τοὺς κακοὺς ἀνέρας ἐκείνους, ἤγουν τὸν Κύκλωπα καὶ τοὺς περὶ αὐτόν. ἢ τὴν εἰμαρμένην. Υ. κακ ᾱ] κακῶς. M a . μητιόωντε ς: βουλευόμενοι. H Q V. βουλευσάμενοι. M a k. βουλευόντες. Υ. ο ι] οἵτινες. ^[10]

- 235 M a . —θεοί. Y. κεῖνο ν] τὸν Ὀδυσσέα. HM a Y. ἄιστο ν: ἀνιστόρητον. E 2 H 1 M a VY.
ἀνεπίστροφον. K. ἀφανῆ. E 2 HKM a PQTYk. ἄδηλον. M a . καὶ ἄγνωστον. k. πέρ ι] περισσῶς.
HM a Q. περισσότερον. P. ἐπέκεινα. M c Y. πάντω ν] ἀπὸ πάντων. HM a Q. ἐπε ί] ἀφ' οὔ. ^[5]
- 236 M 1. διότι. Y. ο ὕ] οὐδαμῶς. M a . κ ε] ἄν. M c . θανόντ ι] θανόντος αὐτοῦ M a . —αὐτῷ. Y. ἐπεὶ
οὐ κε θανόντ ι: ἐπεὶ, ἐὰν ὁ Ὀδυσσεὺς μετὰ τῶν ἰδίων φίλων ἐδαμάσθη, ἦτοι ἀπέθανεν ἐν τῷ
Τρωικῷ πολέμῳ, οὐκ ἂν ἀκαχοίμην, ἦτοι ἐλυπούμην. HM a Q. ὁ νοῦς: ἐὰν ἐν τῇ Τροίᾳ μετὰ τῶν
αὐτοῦ ἐταίρων ἀπώλετο πολέμων ἢ εἰ κατεργασάμενος τὸν πόλεμον καὶ ἐπανελθὼν ἐν ταῖς
χερσὶ τῶν οἰκείων ἐτελεύτησεν, οὐκ ἂν ἀκαχοίμην. H. ἀναγκαῖον μὲν γὰρ ἡ λύπη τοῦ πατρός,
τῆς δὲ λύπης τὸ δεινὸν ὁ τῆς ἀπωλείας προξενεῖ τρόπος. M a M b T. ὦ δ'] καὶ οὕτως. PY.
ἀκαχοίμη ν: λυποίμην. E 2 HPQVK. οὐ δεινῶς ἐλυπούμην. P 1 Y. ε ι] ἔάν. ^[10]
- 237 Y. —ἦγουν εἰ ἐνταῦθα καὶ ἀπέθνησκεν. Y. —ἦ] γρ' "εἰ". P. μετ' α] ἐν. M c . σύν. E 2 M c . ἐτάροις ι]
φίλοις. Y. δάμ η: ἐδαμάσθη. H 1 M a QV. ἀνῆρέθη. E 2 M a PV. ἡ ἐ] καὶ M a .
- 238 —ἦ ἀπὸ νόσου. M a . ἡ ἐ φίλω ν: τοὺς ἐταίρους ἀπὸ τῶν φίλων διαιρεῖ ὁ ποιητής. οἱ μὲν γὰρ
ἐταῖροι οἱ προσοικειωθέντες κατὰ φιλίαν, οἱ δὲ φίλοι οἱ οἰκεῖοι καὶ κατὰ γένος προσήκοντες,
ὥσπερ καὶ ὁ ἔτης καὶ ὁ γείτων· ἔται μὲν γὰρ (καὶ) οἱ συνέστιοι, γείτονες δὲ οἱ πλησίον μένοντες
"γείτονες ἡδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο" [δ 16]. καὶ ὅτι ἐταίρους τοὺς συνδιαίτους καὶ
ἡγαπημένους οἶδε, φησὶν "ἐπεὶ οἱ ἐταῖρος ἔην [φίλος] εἰλαπιναστήσ" [P 577]· καὶ "ἐρίηρας
ἐταῖρουσ" [Π 363] τοὺς διὰ τὰς χρεῖας φίλους· καὶ "Ἐκτορι δ' ἦεν ἐταῖρος" [Σ 251], παραλιπὼν
ἐνταῦθα τὸ εἶδος, ὁμοίως δ' αὖ "σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἦν σὺ μενοιναῖς· τοῖος γὰρ
τοὶ ἐταῖρος ἐγὼ πατρῴος εἰμι, ὅς τοι νῆα θοὴν στελέω καὶ ἄμ' ἔψομαι αὐτόσ" [β 285 sq.] καὶ
"ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἐταίρους αἴψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι" [β 291 sq.]. καὶ μεταφέρων ἐκ τοῦ
"ἐυκνήμιδας Ἀχαιοῦσ" [Γ 156] λέγει "Τηλέμαχ', ἥδη μὲν τοὶ ἐυκνήμιδες ἐταῖροι" [β 402], καὶ ἐκ
τοῦ "[καρῆ]κομῶντες Ἀχαιοί" [B 323] "εὐδρον ἔπειτ' ἐπὶ θινὶ καρῆκομῶντας ἐταῖρους" [β
408]. φίλος δὲ υἱὸς [B 564] καὶ φίλη μήτηρ [Σ 189] καὶ φίλα γυῖα [N 85] καὶ φίλαι χεῖρες [H 130].
καὶ διακρίνων φησὶν "εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δῆμῳ ἡ ἐ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ
πόλεμον τολύπευσεν" [α 237 sq.]. οὐκ ἂν, φησιν, ἐλυπήθην, εἰ ἐν τῇ Τροίᾳ μετὰ τῶν ἐταίρων
αὐτοῦ ἀπώλετο πολέμων ἢ εἰ κατεργασάμενος τὸν πόλεμον καὶ ἐπανελθὼν ἐν ταῖς χερσὶ τῶν
οἰκείων ἐτελεύτησε. καταχρώμενος δὲ καὶ τοῦ φόβου τὴν φύζαν ἐταῖραν λέγει, "φύζα φόβου
κρυόεντος ἐταῖρη" [I 2], καὶ ἄνεμον, "ἴκμενον οὖρον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον" [λ 7]. καὶ
πάλιν ὅλην τὴν οἰκειότητα δηλῶν φησιν "ὄφρα ἴδῃ πρότερόν τε πόσιν πηοὺς τε φίλους τε" [Γ
163], τὸν ἄνδρα, τοὺς συγγενεῖς, τοὺς οἰκειοὺς· διὸ ἐπιζητεῖ ἡ Ἑλένη τοὺς ἀδελφούς [Γ 237]. D E
2 H J M a Q T. τῶν οἰκείων. M a . ἐν χερσὶ ν] δάμη. Y. ἐπε ι] ἀφ' οὔ. E 2 M a P. πόλεμο ν] εἰς τόν.
M a . τολύπευσε ν: κατειργάσατο, μεταφορικῶς (τολύπη γὰρ εἶδος βοτάνης θανασίμου.) καὶ γὰρ
τὴν τῶν ἐρίων τῶν ἥδη κατειργασμένων εἴλησιν τολύπην λέγομεν. E 2 H T V Y. τολύπευσε ν:
ἐκακοπάθησεν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς θανασίμου τοὶ λύπης. M a . εἰργάσατο. Q. ἀπειργάσατο. M 1 .
ἐτελείωσεν. M 1 T. ἐτελεύτησεν. P. ἐπλήρωσε. E 2 . τ ὦ] οὕτως. ^[25]
- 239 M c . διό. E 2 H M a P 1 . ἦ διὰ τοῦτο, ἦτοι τὸ εἰς τὸν πόλεμον ἐκεῖνον θανεῖν. M a . κέ ν] ἄν. E 2
H M a M c P Y. ο ι] αὐτῷ. H M a P 1 Y. τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησα ν: διὸ ἂν αὐτῷ ἐποίησαν
τύμβον, διὰ τὸ ἀποθανεῖν αὐτὸν ἐν τῷ πολέμῳ. πρὸς τὸ πρῶτον δὲ ὑπῆντησεν. B M a T. τύμβο
ν: τάφον. V. ἐποίησα ν] ἐποίησαντο. P. Παναχαιο ι] ἦγουν πάντες οἱ Ἀχαιοί. Y. πάντες οἱ
Ἕλληνες. E 2 M a . ἡ δ ἐ] πρὸς τούτῳ. ^[5]
- 240 M 1 . — ἦ δ ἐ] καὶ αὕτη. P. κ ε] ἄν. E 2 M c . ὦ: ἰδίῳ. M c P V. ἦρατ ο: περιεποίησεν. H K M a Q V Y.
ἀπηνέγκατο. M 1 V Y. ὀπίσσω ι] εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον. H. μετὰ ταῦτα. M a . ὕστερον. P Y.
ἀκλειῶ ς: ἀδόξως. ^[5]

- 241 E 2 H 1 M a V Y. Ἄρπυια ι: δαίμονες, ἢ ἄνεμοι ἀρπακτικοί. H M 1 Q T V Y. ἢ ὄρνεα ἀρπακτικά. M 1 T V. Ἄρπυια ι: νῦν τοὺς ἀνέμους τοὺς ἀρπακτικούς. ἢ τὰ ἀρπακτικά ὄρνεα. E 2 . αἱ τῶν ἀνέμων συστροφαί. B. ἢ αἱ τιμωρητικαὶ θεαί. B E 2 . ἀνηρεΐψαντ ο: ἀνήρπασαν. E 2 T V. ἥρπασαν. M a . ἥρπαξαν. P 1 Y. κατέβαλον. D. —ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ ἱερεῖα κατεργαζομένων. P 1 . —καὶ ναῦς γὰρ ὅλας ἀναρπάζουσιν. M a T. οἶχε τ'] ἐπορεύθη. ^[5]
- 242 M a . πορεύεται. P 1 Y. ἄιστο ς , ἄπυστο ς: ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς τὸ "οἶχετ' ἄιστος, ἄπυστος" κατὰ ἀναφώνησιν. B M a T. ἄιστο ς: ἀνιστόρητος. H T V. ἀφανής. D H M a P 1 P Q T V Y. ἄπυστο ς: ἀνήκουστος. E 2 H 1 M 1 P 1 P Q T V. ἀνήκοος. K. ἄκουστος. Y. μὴ γινωσκόμενος. M b . ὀδύνα ς: λύπας. M a V. γόου ς: θρήνους. M a P 1 Q V. κάλλιπε ν: κατέλιπεν. ^[5]
- 243 M a Q Vk. —συγκοπή Αἰολική. M 1 . οὐδ' ἐ] οὐδαμῶς. M a . τι κεῖνο ν] δι' ἐκεῖνον. E 2 . ὀδυρόμενο ς] θρηνῶν. k. στεναχίζω: στενάζω. M a Vk. οἶο ν] καὶ μόνον. ^[5]
- 244 M a P Yk. ἐπεὶ νύ μο ι: ἐπειδὴ μοι. M a V. κήδ ε'] λύπας. M a P. ἔτευξα ν: κατεσκεύασαν. E 2 M a P 1 V Y. ὅσοι γὰρ νήσοισι ν: διὰ τούτου ἀπολογίαν τοῦ μὴ ἐπιχειρεῖν ἐμφαίνει τὸ πλῆθος ἐξαριθμούμενος.
- 245 διὰ δὲ τοῦ "ἄριστοι" δηλοῖ ὅτι οὐ πρὸς ιδιώτας, ἀλλὰ πρὸς πόλεις ὅλας ἐστὶν αὐτῷ ὁ ἀγών· ὅπερ ἐπισημαίνεται καὶ διὰ τοῦ "Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν", ὥστε εἰκότως κρατεῖται. D E 2 M a T. νήσοισι ν] ἐν ταῖς νήσοις. M a . ἐπικρατέουσι ν: κρατοῦσιν. V. ἄρχουσιν. E 2 M a V. Δουλιχί ω: νήσῳ κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν. ^[5]
- 246 H M a P V Yi. Σάμ η: τὴν Σάμον Σάμην εἶπεν. B M a T V. —ἔστι δὲ αὕτη κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν. V Yi. τρεῖς δὲ Σάμοι: Ἰωνική, Κεφαλληνιακή, Θρακική. B M a Tk. Σάμ ω] γρ' "Σάμη". Yik 3 . καὶ ὑλήεντι Ζακύνθ ω] καὶ τῷ Ζακύνθῳ τῷ ὕλην ἔχοντι. M a . ὑλώδει. P 1 . βορβορώδει. M a . Ζακύνθ ω: νήσῳ καὶ αὐτῇ τῆς Κεφαλληνίας. V. ὄνομα νήσου πλησίον Ἰθάκης καὶ Κεφαλληνίας. P. —ὁ Ζάκυνθος καὶ τὸ Ζάκυνθον· καὶ θηλυκῶς δὲ παρ' Ὀμήρῳ [ι 24] ἢ Ζάκυνθος. H. ἢ δ'] καί. ^[5]
- 247 Y. κραναή ν: τραχεῖαν. E 2 H 1 M 1 Q V Yk. ξηράν. H Y. κατάξηρον. Pk. —ἢ ἀπὸ τοῦ κρανίου διὰ τὸ τὸ μέρος αὐτὸ εἶναι ὀστωδέστερον· ἢ ἀπὸ τοῦ μὴ κραίνειν τοὺς καρπούς. H. κάτ α] ἢ "κατὰ" πρὸς τὸ "κοιρανέουσιν". M a . κοιρανέουσ ι: βασιλεύουσιν. M a V. τόσσο ι] τοσοῦτοι P. ^[5]
- 248 οὔτοι πάντες. M a . —ὧν μὲν ἀριθμὸς ρη'. M x . μῶντα ι: μνηστεύονται. E 2 H M a P Q V Yk. βούλονται γὰρ γυναῖκα λαβεῖν. εἰς γάμον ἔλκουσιν. M a . τρύχους ι: καταδαπανῶσιν. E 2 H M a V. δαπανῶσι. P. ἀφανίζουσι. Y. φθείρουσιν, ἀναλίσκουσιν. k. ἢ] αὕτη ἡ μήτηρ μου. ^[5]
- 249 Y. στυγερὸν γάμο ν: αὐτῇ στυγερὸν διὰ τὴν πρὸς τὸν Ὀδυσσεά πίστιν. ἢ Τηλεμάχῳ οὐ γὰρ βούλοιο ἰδεῖν ἄλλῳ συνοῦσαν τὴν μητέρα. D E 2 H M a T. στυγερὸ ν: μισητόν. M a P V. k. φοβερόν. M a V. ἢ δ' οὐ τ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμο ν: ἢ ἐμή, φησι, μήτηρ οὔτε ἀπαρνεῖται τὸν στυγερὸν τῶν μνηστήρων γάμον τῶν βιαζόντων αὐτήν, οὔτε τέλος αὐτῷ δίδωσι, τὸν ἰστόν, ὃν ὡς ἐγγυητὴν ἐκείνοις δέδωκε, παρ' ὅλην μὲν ἡμέραν ὑφαίνουσα, παρὰ δὲ τὴν τῆς ἡμέρας τελευτὴν ἐκλύουσα καὶ ἀφανίζουσα, ὥς μὴ πέρας λάβῃ τὸ ἔργον τὸ τοῖς μνηστήρσιν αὐτοῖς καταθύμιον. H M a Q. τελευτή ν: τέλος, τελείωσιν. V. συμπλήρωσιν. M 1 . ἐκπλήρωσιν. E 2 . —τοῦ πράγματος. E 2 . τοῦ γάμου. Y. δύνατα ι] ἀντὶ τοῦ θέλει. ^[10]
- 250 H. το ἰ] οὔτοι. M a k. φθινύθους ι: φθείρουσιν. M a P V Y. ἐλαττοῦσιν. E 2 M a P V Yk. ἔδοντε ς: ἐσθίοντες. H M a V. — ἕκαστο ς] γρ' "ἔδοντες". Y. τάχα δὴ μ ε: ἀγαπητόν οὖν αὐτῷ τὸ ζῆν, οὐχ ὅτι γε καὶ ἐπιχειρεῖν αὐτοῖς ἐνδεχόμενον.
- 251 H M a . τάχ α: αὕτη ἡ λέξις οὐ τίθεται παρὰ τῷ ποιητῇ διστακτικῶς ὥς ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἀλλ' ἐκάστοτε ἀντὶ τοῦ ταχέως. D E 2 H M a T V Y. δ ἡ] δέ. M a . διαρραίσουσ ι: διαφθείρουσιν. H 1 K

M a V Yk. ἀπολέσουσιν. k. αὐτό ν] καὶ ἐμέ. M a Y. ἐπαλαστήσας α: ἐπὶ τοῖς λεχθεῖσιν ὡς ἀλάστοις καὶ δεινοῖς οὔσι δεινοπαθήσασα. ^[5]

252 ἐὰν δὲ ἢ χωρὶς τοῦ ε "παλαστήσασα", ἔσται τῷ παλαιστῇ, ὃ ἐστὶ τῷ ἀγκῶνι τῆς χειρός, νύξασα, E 2 H a H b M 1 M a Q T V Y. στενάξασα. M a Y. ἀναστενάξασα, δεινοπαθήσασα. ἢ μετὰ τῶν παλαμῶν τύψασα αὐτόν. P 1 Y. κακῶς δυσχεραίνουσα ἀντημείβετο. k. Παλλάς ς: ἐπιθετικῶς ἢ Ἀθηνᾶ, ἀπὸ τοῦ πάλλιν τὸ δόρυ. ἢ ὅτι Πάλλαντα ἀνείλεν, ἕνα τῶν Γιγάντων. D E 2 H J M 1 V Y. ὦ πόπο ι] καὶ φεῦ. ^[5]

253 Y. φεῦ φεῦ. E 2 . ἢ δ ἡ: ἀληθῶς δῆ. V. ὄντως δῆ. H 1 M a P Yk. πολλὸν ἀποικομένο υ: ἐπὶ πολὺ ἀποδημοῦντος. D E 2 H K Ma V. ἢ πολλὸν δεύει, ἐπὶ πολὺ λείπει τούτους τιμωρίαν ὑποσχεῖν. H K M a V. ἀποικομένο υ] τοῦ ἀπελθόντος. M a. δεύει ι: ἐν τῇ κατὰ Ἀριστοφάνην ἐγγράπτῳ "δεύη", ἴν' ἢ πρὸς τὸν Τηλέμαχον ὁ λόγος, ἀλλὰ μὴ πολλοῦ δεῖ, καὶ τὸ "πολλόν" συνάπτηται τῷ "δεύη". ^[5]

254 μήποτε δὲ ἄμεινον ἢ διὰ τοῦ εἰ γράφειν. καὶ ἔστιν οἶον τῆς ἀρχαίας γραμματικῆς ἓν τι καὶ τοῦτο τῶν ὑπολελειμμένων. H M a Q R. — δεύει ι: ἐνδεῖ, λείπει. ὅτε δὲ βρέχει. M a V. ἐλλείπει. ἢ χρειᾶς ἔχεις, ἐνδεέστερος εἶ. M a . ἀπολιμπάνη. E 2 k. στερίσκη. E 2 M 1 P Y. ὃ κ ε: ὅστις δῆ. H 1 Q V. ὅστις ἄν. M a V. καὶ οὔτος. Y. ὁ Ὀδυσσεύς. E 2 Y. ἐφεί η: ἐπιβάλλη. E 2 M 1 PV. ἐπαγάγοι. M c . ἐπιθεῖτο. k. ἔπεμψεν. D. εἰ γὰρ νῦν ἐλθῶ ν: τὰ ἔπη ταῦτα ὄντινα ἔχει λόγον ζητοῦμεν, τὸ "εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι σταίη ἔχων πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε τοῖος ἐὼν οἶόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε", εἶτα μετ' ὀλίγον "τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς". ^[5]

255 ἄτοπος ἡ εὐχή τῆς Ἀθηνᾶς εὐχομένης, εἰ ἔλθῃ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ στῇ ἐν τοῖς μνηστῆρσι τερπόμενος, ἅπαντας ὠκυμόρους γενέσθαι. πῶς γὰρ ἂν ἦν φοβερός ὁ εἰς ποτὰ καὶ τέρψιν δειπνῶν τρέψας τὴν διάνοιαν; πῶς δὲ οὐκ ἄτοπον τῷ Μέντῃ μὲν ὠμοιωμένην τὴν Ἀθηνᾶν, τῷ Ἀγχιάλου παιδί, λεληθότως ἀσεβείας κατηγορεῖν τοῦ πατρός; εἰ γὰρ ὁ Ἴλος θεοὺς σεβόμενος τὸ θανάσιμον φάρμακον οὐκ ἔδωκεν, ὁ δούς Ἀγχιάλος ὁμολογουμένως ἂν εἴη ἀσεβής. τὸ μὲν πρῶτον ζήτημα οὕτως ἂν λυθείη. εὐχεται γὰρ αὐτὸν ἰδεῖν ἐν τοῖς μνηστῆρσιν ἔχοντα πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε, τῇ ἡλικίᾳ καὶ τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ τοῖον ἐόντα, οἶον τὰ πρῶτα ἐνόησα παρὰ τῷ Ἀγχιάλῳ ξενιζόμενον. τὸ δὲ λέγειν "πίνοντά τε τερπόμενόν τε" οὐ τῆς εὐχῆς ἐστὶ μέρος, τῆς δὲ πρὸς τὸν Ὀδυσσεῆα πατρικῆς ξενίας ὑπόμνησις. ἐπεὶ γὰρ ὠμοίωται Μέντῃ καὶ ἡρώτῃται ὑπὸ Τηλεμάχου "ἡὲ νέον μεθέπεις ἢ καὶ πατρώϊός ἐσσι ξένος" [175], καθόλου δὲ λέγει "ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώιοι εὐχόμεθ' εἶναι" [187]. κατὰ μέρος δὲ ἐξηγεῖται, ὅτι ἐν οἴκῳ ἡμετέρῳ πολλάκις αὐτὸν εἶδον πίνοντά τε τερπόμενόν τε. τὸ οὖν "τοῖος ἐὼν οἶόν μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ" οὐκ ἔχει ἀναφορὰν πρὸς τὸ "πίνοντά τε τερπόμενόν τε", ἀλλὰ πρὸς τὸ τῆς ἡλικίας ῥωμαλέον, οἷος ὥφθη ἐλθὼν τότε. καὶ ἔστι τὸ ἐξῆς, εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν δόμου ἐν πρώτῃσι θύρῃσι τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς, ἔχων πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε, πάντες κ' ὠκύμοροι γενοίαιτο πικρόγαμοί τε. ἐνθάδε μὲν οὖν τοιοῦτου (τοῦ Ὀδυσσεῶς ἀνδρείου καὶ μετὰ ὅπλων) ὀφθησομένου χρειᾶ· ἐγὼ δ' ἐν οἴκῳ τῷ ἡμετέρῳ ἐνόησα πίνοντά τε τερπόμενόν τε. D E 2 H M a Q. — εἰ γὰ ρ: εἴθε γάρ. E 2 H 1 M a P V Yk. — αἶ γὰ ρ] γρ' καὶ "εἰ γάρ". M a . νῦ ν] ἀρτίως. M a . ἐλθῶ ν] ποθέν. ὁ Ὀδυσσεύς. M a . δόμο υ: οἴκου. H 1 M a V. ἐν πρώτῃσι θύρῃσι ι: ἐν αὐταῖς ταῖς πρώταις θύραις. H 1 M a V. ταῖς ἀυλείαις θύραις. E 2 M 1 . —προοικονομεῖ πόθεν ἔσται ἡ μνηστηροκτονία. H M a . σταί η: στῇ. ^[25]

256 H 1 V. σταθῇ. M a k. ἔχω ν] φέρων. M a . φορῶν. E 2 . πῆληκα α: περικεφαλαίαν. E 2 H 1 M a P 1 Q V Yik. ἀσπίδ α] κρατοῦντα. M a . δοῦρ ε: δόρατα. H 1 M a V. —δυϊκῶς. M a V. τοῖο ς] τοιοῦτος. ^[5]

257

E 2 M a . —κατὰ τὴν ἔξιν τοῦ σώματος. E 2 H 1 M a T. μι ν] αὐτόν. M c . τὰ πρῶτ α] κατ' ἀρχάς. Q. νόησ α: ἐθεασάμην. E 2 P V. εἶδον. E 2 M 1 . οἴκω ἐν ἡμετέρῳ πίνοντ α: τὸν ἀγαθὸν πᾶς δείκνυσι καιρός, οἷος ἂν ᾦ ἐν τοῖς ἔργοις.

258 D E 2 H M a V. τερπόμενο ν] εὐφραϊνόμενον. M a . Ἐφύρη ς: πόλεως Θεσπρωτίας.

259 Ἐφυραι δὲ τρεῖς εἰσιν, ἥ τε Θεσπρωτικὴ καὶ ἡ νῦν Κόρινθος καὶ ἡ τρίτη Ἥλιδος. H M a TV. ἐξ Ἐφύρη ς: πόλις Θεσπρωτίας. τέσσαρες δὲ εἰσιν, ἥ τε Θεσπρωτικὴ, ἡ νῦν καλουμένη Κόρινθος, ἡ τῆς Ἥλιδος καὶ ἡ κατὰ τὴν Ἥπειρον. D E 2 . Κορίνθου. B E 2 M 1 . ἔστι καὶ ἑτέρα πόλις Ἐφύρη ἡ λεγομένη Βαγνετία. B. ἡγουν τῆς Κορίνθου καὶ τῆς Κερκύρας. n. ἀνιόντ α: ἀνερχόμενον. P V. ἀνελθόντα. M a . πα ρ'] ἀπό. E 2 M 1 . πα ρ' Ἴλο υ: τινὲς "Ἴρου" γράφουσιν, ἐπεὶ καὶ Πρόξενος ἐν Ἠπειρωτικοῖς [fr. 3 Müller] Ἰρόν φησι Μερμέρου παῖδα. H M a . γρ' "Ἴλλου". k 3 . — πα ρ' Ἴλο υ: ἀνωτέρω μὲν γράψαντες λελύκαμεν τὸ πρῶτον ζήτημα τοῦ "σταίη ἔχων πῆληκα καὶ δύο δοῦρε" [256], νῦν δὲ σκοπήσωμέν πως καὶ τὸ δεύτερον τοῦ "παρ' Ἴλου Μερμερίδαο". καὶ φαμεν οὕτως λύνοντες, ὅτι ἀμφοτέροι, εἶχον τὸ θανάσιμον φάρμακον, ὃ τε Ἴλος καὶ ὁ Ἀγχιάλος καὶ εἰ ἦν ἀσεβὲς τὸ διδόναι, ἀσεβὲς ἦν καὶ τὸ κεκτῆσθαι· εἰ δ' οὐ τοῦτο, οὐδ' ἀσεβὲς τὸ διδόναι. ἀλλ' ὁ μὲν Ἴλος οὐκ ἔδωκε, τοὺς θεοὺς φάμενος εὐλαβεῖσθαι, ὁ δὲ Ἀγχιάλος δέδωκεν, οὐδὲ εὐλαβηθεὶς πρὸς τὴν δόσιν, ὅτι οὐδὲ τὴν κτῆσιν. οὗτ' οὖν αὐτὸς οὔτε ὁ Ἴλος τοὺς θεοὺς εὐλαβήθησαν, ἀλλ' ὁ μὲν εἰς τὰς ἑαυτοῦ ἀνάγκας οὐκ ᾤετο εἰ ἐκέκτητο ἀσεβεῖν, τὸ δὲ ἄλλοις διδόναι πλημμέλειαν ἔχειν· ὁ δ' Ἀγχιάλος τὸ δοῦναι Ὀδυσσεὶ φίλῳ ὄντι, ὃν ἴσον ἑαυτῷ τιμᾶν τις ἐχρῆν, οὐκ ᾤετο πλημμελὲς εἶναι. ὦν οὖν ἡ κτῆσις οὐκ ἄδικος, οὐδὲ ἡ τούτων μετὰδοσις πλημμελής, εἰ φίλοι εἶεν οἱ λαμβάνοντες· καὶ ὦν ἡ κτῆσις εἰς τὰς ἀνάγκας οὐκ ἀσεβής, τούτων ἡ μετὰδοσις τοῖς ἄγαν φίλοις οὐ νεμεσητή. διὸ τῷ μὲν Ἴλῳ οὐ μεταδιδόντι ἀπολογία, ὅτι μὴ ἄγαν αὐτὸν εἶχε φίλον, τῷ δ' Ἀγχιάλῳ μεταδιδόντι οὐδεμία ἀσέβεια· φιλέεσκε γὰρ τὸν Ὀδυσσεά αἰνῶς. H Q. Μερμερίδα ο: Μερμέρου παιδός. H 1 P V. τοῦ υἱοῦ τοῦ Μερμέρου. E 2 M 1 Y. φρονίμου, τοῦ ἐμβάλλοντος μέριμναν τοῖς ἐχθροῖς. E 2 . — Ἴλος ὁ υἱὸς τοῦ Μερμέρου. H. — Μερμερίδα ο: Ἰάσων ἅμα τῇ Μηδεῖᾳ ἐν Ἐφύρᾳ τῆς Θεσπρωτίας παραγενόμενος ἴσχει Φέρητα, οὗ Μέρμερος, οὗ Ἴλος, οἵτινες ἐβασίλευσαν Θεσπρωτίας, ὡς ἱστορεῖ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος· διὸ φαρμάκων ἐστὶν ἔμπειρος. HT. ᾤχετ ο: ἀπῆλθεν. [25]

260 M 1 P V. ἦλθε. k καὶ κεῖσ ε] οὕτως ἐκ πλήρους ὁ "καί" σύνδεσμος. H M a . θοῆ ς: ταχείας. H M a Q V. ἡ "ἐπί" ἀντὶ τῆς μετά. H. διά. M 1 . ἀνδροφόνο ν: ἄνδρας φονεῦον.

261 M a V. διζήμενο ς: ζητῶν. E 2 M a P 1 V Y. ψηλαφῶν. E 2 M a . φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενο ς: διὰ τί οὐδαμοῦ τῆς ποιήσεως χριστοῖς βέλεσιν εἶπε χρῆσθαι τοὺς πολεμίους (εἴτε τοὺς πολεμοῦντας), ἀλλ' οἱ πολλοὶ τῶν τοξευομένων διασώζονται καὶ τῶν Τρώων καὶ τῶν Ἑλλήνων, ὥσπερ Διομήδης μὲν καὶ τὸν πόδα καὶ τὸν ὦμον βληθεὶς, Εὐρύπυλος δὲ τὸν μηρόν, Γλαῦκος δὲ τὴν χεῖρα; καὶ διὰ τί ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι οὐδ' ὅλως τόξῳ χρώμενον ποιεῖ τὸν Ὀδυσσεά, ἀλλ' ὅτε ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν ἐξορμᾷ σὺν Διομήδει "Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδου βιὸν ἠδὲ φαρέτρην" [K 260], ὡς ἂν μηδὲ τόξον ἔχοντι οἰκεῖον, ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσεΐα "φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενον" ἀπελθεῖν πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ εἰς τὴν Ἰλίον αὐτόν φησιν "ὄφρα οἱ εἴη ἰοὺς χρίεσθαι", καὶ τυχεῖν αὐτοῦ παρὰ Ἀγχιάλου, "ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμός"; καὶ οἱ μέντοι [ἐταῖροι] ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ τόξοις χρώμενοι, [ὡς] ποιεῖ ἐν τῷ ἀπολόγῳ· λέγει γὰρ "αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους εἰλόμεθ' ἐκ νηῶν" [ι 156]· αὐτός τε παρὰ τοῖς Φαίαξιν ὑπάρχων αὐχεῖ ἐφ' ἑαυτοῦ λέγων "εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐύροον ἀμφαφάσθαι· πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι" [θ 215] καὶ τὰ ἐξῆς. ῥητέον οὖν ὅτι ταῦτα πάντα πρὸς κατασκευὴν τοῦ μεγίστου ἀγῶνος, τῆς μνηστηροφονίας· αὐτὸς μὲν γυμναζόμενος ἐν τῇ ἐπανόδῳ, ἵνα φανῇ τηρήσας τὴν ἰδίαν ἔξιν, αὐχῶν δὲ πάντων προφερέστατος εἶναι τῶν ἀνθρώπων [θ 221], ἵνα μὴ ἐξαίφνης οἰηθῶμεν τοξότην αὐτὸν ἄριστον ἐν τῇ μνηστηροφονίᾳ γενέσθαι, ἀπιθάνου ὄντος πάντας τοὺς

τιτρωσκομένους εἰς ὅ[τι] δήποτ' οὖν μέρος τοῦ σώματος παραχρῆμα διαφθείρεσθαι, πεφαρμακευμένους προκατασκευάζει τοὺς οἴστους, ἵνα τοῦτο συμβαίνει λέγοντι αὐτῷ "βάλλεο τιτυσκομένος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον" [χ 118]. ὅταν οὖν τὰ βέλη ἐν τῇ Ἰλιάδι κοινῶς τε πικρὰ καὶ πευκεδανὰ λέγῃ καὶ ἔχεπευκῇ, [οὐ] πάντως διὰ τὸ φαρμάκῳ κεχρῖσθαι ἀκουστέον— οὐδαμοῦ γὰρ τοῦτο ἐν τῷ Ἰλιακῷ πολέμῳ ἐπησημῆνατο—, διὰ δὲ τὸ τὰς ἐξ αὐτῶν πληγὰς ἐπωδύνους εἶναι, καθὰ καὶ τὸν πόλεμον πευκεδανὸν ἔφη καταχρηστικῶς, ἐπωδύνον βουλόμενος ἐμφανίσαι, "ἢ ἐποθὶ πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο" [Κ 8]. Τ. ο ἰ: αὐτῷ. Μ α Ρ V Υ. ὄφρα οἱ εἶ η: γρ' "ἦν που ἐφεύροι". Μ α . Ζηνόδοτος "ὄφρα δαεῖη". ἐλέγχεται δὲ ἐκ τοῦ ἐπομένου "ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν". οὐ γὰρ ἔπεται τὸ διδάσκειν τῷ δοῦναι, ἀλλ' ἡ χρῆσις τῇ δόσει παρέπεται. Η Κ Μ α Τ. —ὕπαρχοι δυνατόν. Μ α . ἰοῦ ς: βέλη. ^[25]

262 V Υκ. χρίεσθαι ι] χρίειν. Ε 2 Μ ς . ἀλείφεσθαι. Μ α κ. ἰοὺς χρίεσθαι ι: προπαρεσκεύασεν ἵνα μὴ ζητῶμεν, πῶς ἀπὸ μιᾶς πληγῆς ἀναιροῦνται οἱ μνηστῆρες. Ε 2 Η Μ α Q T V Υ. ἰοὺς χρίεσθαι χαλκήρεα ς: ἐζήτῃται πῶς ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι οὔτε τοὺς ἥρωας φησι χριστοῖς χρῆσθαι βέλεσι τῶν γὰρ τοξευθέντων πολλοὶ σώζονται οὔτε τὸν Ὀδυσσεά τόξῳ χρῆσθαί φησιν. ἀμέλει ἐν τῇ Δολωνείᾳ παρὰ Μηριόνου κίχραται τόξον [Κ 260], καὶ πάλιν "τὸ δ' οὐ ποτε δῖος Ὀδυσσεὺς ἐρχόμενος πόλεμον δὲ ἥρεῖτο" [φ 38]. ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσειᾷ καὶ περὶ τῶν χριστῶν ἰὼν φησι καὶ "αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους εἰλόμεθ' ἐκ νηῶν" [ι 156] καὶ "εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐύζοον ἀμφαφάσθαι" [θ 215]. δῆλον οὖν ὅτι προκατασκευάσματα τῆς μνηστηροκτονίας εἰσὶ καὶ τοῦ λέγειν "ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί, τόφρ' ὅγε μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ βάλλε τιτυσκομένος, τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον" [χ 116]· ἦν γὰρ τὸ βέλος οὐ μόνον διὰ τοῦ σιδήρου, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ φαρμάκου ἀναιροῦν· ὅθεν οὐδὲ δέονται δευτέρας πληγῆς. D E 2 Η Κ Μ α Q. χαλκήρεα ς: χαλκῷ ἡρμοσμένους. Η 1 Μ 1 Q V Υ. χαλκοῦς. κ. —τὸ δὲ "χαλκήρεας" οὐκ ἔστι σύνθετον, ἀλλὰ παράγωγον. Τ. ὁ] ἐκεῖνος. Μ α . οὔτος. Υ. —ὁ Ἴλος. Ε 2 Μ α Υ. οἱ] αὐτῷ. Υ. ἐπε ἰ] διό. ^[15]

263 Ε 2. θεοῦ ς] φιλίαν. Μ α . τὴν παρ' αὐτῶν νέμεσιν. Υ 2 . ἥγουν τοὺς χρηστοὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ φρονίμους ἀνέρας νεμεσίζετο. Υ. νεμεσίζετ ο: ἐσέβετο. Ε 2 Η Μ α V. ἐνετρέπετο. Η Μ α V. ἥδεῖτο. D E 2 Ρ 1 . ἠύλαβεῖτο. D. ἡ νεμεσητὸν ἠγεῖτο. Ε 2 . ἐφοβεῖτο. Υ 2 . ἥσχύνετο. κ. αἰὲν ἐόντα ς: [δ'] δόξαι φέρονται περὶ τοῦ κόσμου, ὧν ἡ μὲν γενητὸν καὶ φθαρτὸν τοῦτον ὑποτίθεται· ἡ δὲ γενητὸν μὲν, ἄφθαρτον δὲ· ἡ δὲ ἀγέννητον μὲν, φθαρτὸν δὲ· ἡ δὲ ἀγέννητον καὶ ἄφθαρτον, ἥς δόξης φαίνεται εἶναι καὶ Ὀμηρος διὸ καὶ τοὺς θεοὺς, ἦτοι τὰ στοιχεῖα, "αἰὲν ἐόντας" λέγει. D E 2 . πατή ρ] ἥγουν ὁ Ἀγκίαλος. ^[5]

264 Ε 2 Ρ 1 Υ. ο ἰ] αὐτῷ. Μ α . Πορφυρίου· ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμό ς: καὶ πῶς αὐτὸς ἐκέκτητο εὐσεβῆς ὢν; φασίν· ἀλλ' ὁ μὲν Ἴλος εἰς τὰς ἰδίας ἀνάγκας οὐκ ᾤετο τὴν κτῆσιν ἀσεβῆ. D E 2 Η Κ Μ α Q T. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀγκίαλος ἀπολογίαν ἔχει· οὐ γὰρ ξένῳ, φησί, παρεῖχεν, ἀλλ' ἰσαδέλφῳ ἀνδρὶ, δηλονότι τὰς χρεῖας οἰκειούμενος τοῦ γνησίου φίλου, καὶ διὰ τὸ ὑπερβάλλον τῆς φιλίας παρέβη τὸ εὐσεβὲς καὶ τὸ ἰδίᾳ συμφέρον. Η Κ Μ α Q T. Πορφυρίου· ἀλλὰ πατήρ οἱ δῶκεν ἐμό ς: πῶς οὐκ ἄτοπον τῷ Μέντῃ μὲν ὁμοιουμένην τὴν Ἀθηνᾶν λεληθότως ἀσεβείας κατηγορεῖν τὸν πατέρα; εἰ γὰρ ὁ Ἴλος θεοὺς σεβόμενος τὸ θανάσιμον οὐκ ἔδωκε φάρμακον, ὁ δούς Ἀγκίαλος ὁμολογουμένως ἂν εἶη ἀσεβῆς. ἀλλ' ἔχει μὲν καὶ οὗτος ἀπολογίαν ὁμοίαν τῷ Ἴλῳ· οὐ γὰρ ξένῳ, φησί, παρεῖχεν, ἀλλ' ἰσαδέλφῳ ἀνδρὶ, δηλονότι τὰς χρεῖας οἰκειούμενος τοῦ γνησίου φίλου· ὢν γὰρ ἡ κτῆσις εἰς τὰς ἀνάγκας οὐκ ἀσεβῆς, τούτων ἡ μετάδοσις τοῖς ἄγαν φίλοις οὐ νεμεσητή. D E 2 . φιλέεσκε γὰρ αἰνῶ ς: καὶ οἶδεν ὅτι κατ' ἐχθρῶν χρήσεται. Ε 2 Η 1 Μ α V. — ἐφίλει. Μ α . αἰνῶ ς] λίαν. D Μ α Υκ. τοῖο ς] ἐπανάληψις. ^[10]

265 Μ α . —εἴθε. Μ ς Ρ. εἰ. Υ. ἐάν. Μ 1 n. ἐώ ν] ὑπάρχων. Μ α . μνηστῆρσι ν] σύν. Ρ. ὁμιλήσειε ν: συναναστραφεῖη. Ε 2 Η Κ Μ α Ρ Vκ. πολεμήσειεν. Υ. κ'] ἄν.

- 266 M c . ὠκύμορο ι] ταχυθάνατοι. E 2 M a k. γενοίαι ο: γένοιιντο. H V. ἐγένοντο. M a . καὶ φύσιν εἶχον γενέσθαι. M c . πικρόγαμο ι: ἐπὶ κακῷ τῷ ἑαυτῶν τὸν γάμον τοῦτον μνηστεύόμενοι. E 2 HM a V. πικρογάμους λέγει γενέσθαι τοὺς μνηστῆρας ὡς βιαζομένους τὴν τοῦ Ὀδυσσέως γυναῖκα πρὸς γάμον καὶ φονευθησομένους. H. ἀλ λ ' ἦτο ι] ἀπόθεσις. ^[5]
- 267 P 1 Y. —ἀλλὰ δὴ. H M a . θεῶν ἐν γούνασι κεῖται ι: ἐν τῇ τῶν θεῶν ἐξουσίᾳ (καὶ γνώμῃ καὶ ἰσχύϊ) ἐστίν. M a V. γούνασι κεῖται ι: ἐν ἰσχύϊ, ἐν δεήσει. T. ἐν τῇ ἰσχύϊ, ἐν τῇ ἐξουσίᾳ. H Q. ἐπιμελείαις. E 2 . ἐν ταῖς διανοαῖς. Y. ταῖς τῶν ἀστέρων κινήσεσιν· ἀπὸ γὰρ τῆς τῶν ἀστέρων κινήσεως γίνονται τοῖς ἀνθρώποις τὰ εἰμαρμένα. P Y. ἥ κεν νοστήσα ς: καλῶς εἰς ἀμφιβολίαν κατέστησε τὸν λόγον ἐπεγείρουσα τὸ μειράκιον. ^[5]
- 268 δῆλον δὲ ἐκ τῆς ἐπιφορᾶς "σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα", δηλονότι μὴ περιμένοντα ἐκεῖνον. D E 2 H M a Q T. —οὐδὲ εἷς η περιπαῖται. H. —ἐὰν ἄρα. M a . νοστήσα ς] ὑποστρέψας. M a . ἀποτίσεται ι: τιμωρίαν (καὶ κόλασιν) εἰσπράζεται. E 2 H P Q V Yk. τιμωρήσεται. M 1 . αὐτοῖς ἀποδῶ. M a . οὐκ ι] οὐδαμῶς. M a . —Ἰωνικόν. E 2 . οἷσιν ἐνὶ μεγάροις ι] οὐ τοῖς ἰδίους ἔλθῃ οἴκοις. ^[5]
- 269 M a . φράζεσθαι ι] βουλευέσθαι. HM a k. σκέπτεσθαι H. ἄνωγα: κελεύω. H 1 V. παρακελεύω. M a . ὅπως ς] ὅπως.
- 270 P 1 . ἵνα. P. πῶς. M a k. κ ε] ἄν. M a . ἀπώσεα ι: ἀπωθήσεις, ἐκβαλεῖς. HM a QV. ἀποδιώξης. k. ὅπως κεν μνηστῆρας ἀπώσεα ι: τὸ τὴν Ἀθηναῖν παροτρύνειν τὸν Τηλέμαχον εἰς ἀποσώβησιν τῶν μνηστῆρων οὐκ ἄλλο αἰνίττεται ἢ ὅτι Ἀθηναῖα λέγεται ἡ φρόνησις, ὑπὸ δὲ τῆς οἰκείας φρονήσεως ὁ Τηλέμαχος παρωτρύνθη τοὺς μνηστῆρας ἀποσοβῆσαι. D E 2 . μεγάροι ο: τοῦ οἴκου, τῆς οἰκίας (σου). M a V. εἰ δ ' ἄγε νῦν ξυνίε ι] εἰ δὲ βούλει, ἄγε νόει· λείπει γὰρ τὸ βούλει κατὰ Ἀττικῶν συνήθειαν. ^[5]
- 271 H. εἰ δὲ θέλεις καὶ βούλει. M a . ἀντὶ τοῦ εἶα. E 2 . νῦ ν] δὴ. M a Q. ξυνίε ι: νόησον. E 2 H 1 K M a P 1 Q V Y. ἄκουσον. E 2 M 1 V. πρόσεχε. M a . ξύνεσιν λαβέ. T. σύνες. k 2 . ἐμπάζε ο: ἐπιστρέφου. E 2 H 1 H M a Q V Y. καὶ ἐπιστροφὴν ποιοῦ. D K P 1 Tk 3 . ἀντὶ τοῦ μνεῖαν ποιοῦ. H. ἀντὶ τοῦ ἐπίνοϊαν ποιοῦ. Q. ἀντιποιοῦ. H V Y. φρόντιζε. H K M 1 V Y. εἰς νοῦν βάλλε, ἀναλογίζου. k 3 . αὔριον εἰς ἀγορή ν: ψιλωτέον τὸ "αὔριον". ἢ γὰρ αὐ δίφθογγος πρὸ συμφώνου ψιλοῦται, αὐλός, αὔρα. ^[5]
- 272 ἀμέλει τὸ αὖω τὸ δηλοῦν τὸ ξηραίνω δασύνεται, τὸ δὲ αὔω τὸ φλογίζω ψιλοῦται. D E 2 H M a . εἰς ἀγορή ν: ἵνα ἔχῃς μαρτυροῦν τὸ πλῆθος τῇ ἐκείνων δικαίᾳ κολάσει. E 2 H M a Q T. ἥρωα ς] τοὺς Ἰθακησίους. H Q. μῦθο ν] λόγον. ^[5]
- 273 M a . πέφραδε: εἰπέ. H 1 M 1 P Q V Yk. ἐπίλεγε. H. ἐπιμάρτυρε ς] ἐπὶ τοῦτο μάρτυροι. k. ἔστω ν: ἔστωσαν. M a V Y. ὑπαρχέτωσαν. H M a P Q V. —Ἀττικόν. E 2 . μνηστῆρα ς] καὶ τοὺς.
- 274 M a . σφέτερ α: τὰ ἴδια. E 2 H 1 K M 1 P 1 V Y. —δῶματα δηλονότι. T. οἰκημάτια. k. σκίδνασθαι ι: σκορπίζεσθαι. E 2 H 1 M 1 P 1 Q V Y. σκορπισθῆναι. k. ἄνωχθ ι: κέλευε. H 1 Q V. κέλευσον. M c k. μητέρα δ' , εἰ οἱ θυμό ς: τῇ ἀρχαίᾳ συνηθείᾳ ἐγγέγραπτο ΜΕΤΕΡ ἀντὶ τοῦ ΜΗΤΗΡ.
- 275 τοῦτο ἀγνοήσας τις προσέθηκε τὸ α . ἢ στικτέον εἰς τὸ "μητέρα δέ" ὑποκρινόμενους τὸν διασκεπτόμενον. D E 2 H M a V Y. μητέρα δ' , εἰ οἱ θυμό ς: τὸ μὲν ἀκόλουθον ἦν οὕτως μητέρα δ' , εἰ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι, ἀπόπεμψον εἰς μέγαρον πατρός. ἡ δὲ ἐσχημάτισε τὸν λόγον· τὴν δὲ μητέρα, εἰ αὐτῇ ἐφορμᾶται ὁ θυμὸς γαμεῖσθαι, αὐτὴ ἀπίτω εἰς τὸ μέγαρον. οὐ γὰρ ἂν ἐτοίμως ἐδέξατο ὁ νεανίσκος ἐκδιῶξαι τὴν μητέρα. D E 2 H M a Q T. ἡ μήτηρ δέ. E 2 . περὶ τῆς. M a . ἄνωγε. Y. —μήτηρ μὲν Πηνελόπης Ἀστεροδία, ἀδελφοὶ δὲ Πολύμηλος, Δαμάσικλος, καὶ Λαοδίκη ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς. HM a . ε ἴ] ἑάν. Y. ο ἴ] αὐτῆς. M a Y. θυμό ς] ἡ ψυχὴ. M a . τὸ θέλημα. Y. ἐφορμᾶται ι: ἐπιθυμεῖ. H 1 M a V. προθυμεῖ. H Q. προῖεται. M a V. πορεύεται. P.

βούλεται. k. γαμέεσθα ι: γαμηθῆναι. H V. πρὸς γάμον ἐλθεῖν. M a . ᾠ ψ: ἐπίρρημα συντακτικὸν καὶ καιροῦ παραστατικόν, πάλιν, εἰς τοῦπίσω καὶ ἐκ δευτέρου. ^[10]

276 V. —ὀπίσω, καὶ ἀποκοπῇ τοῦ ω ὅπισ, καὶ συγκοπῇ τοῦ ι ὅπς, καὶ τροπῇ τοῦ ο εἰς α καὶ τοῦ π καὶ εἰς ψ ᾠ ψ. B. εἰς τὰ ὀπίσω. M a Yk. ἴτ ω: ἀπίτω. V. ἀπερχέσθω. P V. ἐπανερχέσθω. H Q. πορευέσθω. H V. ἀντὶ τοῦ ἀπόπεμψον αὐτὴν καὶ πορευέσθω. E 2 . πορευθήτω. M a . ἐς μέγαρο ν] εἰς τὸν οἶκον. M a P 1 Y. πατρό ς] τοῦ Ἰκαρίου. M 1 k. μέγα δυναμένοι ο· μέγα ἰσχύοντος ἐν τῷ ἐκδοῦναι. M a V. μέγα δυναμένου ἐν τῷ γάμῳ τῆς θυγατρός, οἷον πολλὴν οὐσίαν ἔχοντος καὶ μέγα ἰσχύοντος ἐν τῷ ἐκδοῦναι. D E 2 H M a Q T Yk. —ἐκτατέον τὸ υ διὰ τὸ μέτρον. H M a T. ο ἰ] οὔτοι. ^[10]

277 M a . —οἱ γονεῖς. Y. οἱ δὲ γάμο ν: συνεκδοχικῶς οἱ περὶ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα Ἀστεροδίαν. ἀδελφοὶ δὲ αὐτῆς Πολύμηλος, Ἀμάσικλος καὶ Λαοδίκη. D E x . τεύξουσ ι: ποιήσουσι. E 2 M a V. κατασκευάσουσιν. M a P V Yk. παρασκευάσουσιν. H. ἀρτυνέουσ ι: ἐτοιμάσουσιν. H K M a Q V. πληρώσουσιν. k 2 . παρασκευάσουσι. E x k 3 . δώσουσιν. Y. ἔδνα α: δῶρα τὰ διδόμενα ὑπὸ τοῦ γαμοῦντος τῇ γαμουμένῃ. M a V Y. ἔδνα τὰ διδόμενα δῶρα ὑπὸ τοῦ μνηστῆρος. H. προῖκα. K M 1 P Y. —ἄλλως, τὰ δωρούμενα δῶρα ὑπὸ τῶν νυμφίων ἔδνα, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν πατέρων "μείλια" [I 147]. M a . "ἔδνα" λέγει τὰ διδόμενα ὑπὸ τῶν νυμφίων (παρὰ τὸ ἔδραν καὶ παραμονὴν προξενεῖν τῇ νύμφῃ), τὰ δὲ ὑπὸ τῶν πατέρων "μείλια". D E 2 H Q T. ἔδνα τὰ διδόμενα δῶρα ὑπὸ τοῦ γαμοῦντος τῇ γυναικί· φερναὶ δὲ τὰ ὑπὸ τῆς γυναικός, παρὰ τὸ φέρειν εἰς εὐνήν. D E 2 . — καὶ ἄλλως, εἴρηται δὲ "ἔδνα" τὰ τὴν ἔδραν καὶ παραμονὴν προξενοῦντα τῇ νύμφῃ. H M a Q T. ἀπὸ τοῦ ἥδω τὸ εὐφραίνω, τὰ ἡδονὴν ἐμποιοῦντα. B. —τὸ "ἔδνα" δασύνεται ὡς ἔερσα. H. δασύνεται δὲ τὸ "ἔδνα" ὡς τὸ ἔερσα. M a . μά λ'] λίαν. ^[10]

278 M a . ἔοικ ε: προσήκει. H 1 M a V. πρέπει. E x H M 1 V. ἀρμόζει. Q. ἐνδέχεται. k. ἐπ ἰ] μετὰ. E x . παιδὸ ς] νύμφης. P. ἔπεσθα ι: ἀκολουθεῖν. H M a P. —γρ' "ἔσεσθαι". k. ἐν τῇ κατὰ Ῥιανὸν οὐκ ἦν ὁ στίχος. H M a . σοὶ δ' αὐτ ῶ: τὰ μὲν γὰρ πρῶτα περὶ τῆς κλήσεως ἦν καὶ τῶν μνηστήρων καὶ τῆς μητρός, τὰ δὲ ἐξῆς πρὸς αὐτὸν μόνον, ὅσα ἔμελλεν ὠφεληθήσεσθαι ἐκ τῆς ἀποδημίας συντυχῶν τοῖς πρεσβυτέροις ἀνδράσιν. ^[5]

279 D E 3 H M a Q T. πυκινῶ ς: πυκνῶς. H M a V. συνεχῶς. E 3 M a . φρονίμως. M 1 Pk 2 . συνετῶς. HTV k 3 . ὑποθήσομαι ι: συμβουλεύσω. E 3 HKQVY. συμβουλεύσομαι. DM a k. —παραινέσεις. Y. α ἰ] ἔάν. M c . πίθηα ι: πεισθῆς. M 1 V. ἀκούσης. E 3 . πεισθήσῃ. H. ὑπακούσεις. k. —Ἰωνικόν. E 3 M 1 . ᾠρσα ς: ἀρμόσας. ^[5]

280 E 3 H K M 1 P Q V Yk. εὐτρεπίσας. E 3 H K M a Q V Y. —ψιλωτέον τὸ "ᾠρσας". H. ἐρέτησ ι: ἐρέταις. V. κωπηλάταις. M a V Yk. —σύν. P. ἐν. E 3 . ἤγουν ἢ ἔχουσα κ' κωπηλάτας. Y. ἐείκοσι ν: εἴκοσιν. M a V. ἦτι ς] ναῦς. Y. ἀρίστ η] βελτίστη. M a . —ἐστί. P Y. ἔρχε ο: ἀπέρχου. ^[5]

281 H M a V. πεισόμενος ς: ἀκουσόμενος. E 3 M a V. μαθησόμενος. M a . μανθάνων. H 1 Y. ἐρωτήσων. k. πατρό ς] λείπει ἢ περί. H P 1 Q. δῆ ν] κατὰ πολὺ. M c . ἐπὶ πολὺ. E 3 . πολὺν ἥδη χρόνον. M a k. οἰχομένοι ο: ἀποδημοῦντος. E 3 H M a P 1 Q V Y. ἀπόντος. k. ἦν τι ς: ἔάν τις. ^[5]

282 H M a P V. ὅπως. E 3 . το ἰ] σοι. M 1 Y. βροτῶ ν] ἀπό. E 3 . ὅσα ν: τὴν ἐκ θεῶν κληδόνα. D E 3 H J M a Q V. κληδόνα καὶ φήμην. H M a P Q V Y. περὶ (τῶν) ἀγνοουμένων. D E 3 H J M a V. μαντεῖαν τινά. Kk. ἢ ὅσαν ἀκούσης ἐκ Διό ς] ἢ ἀκούσης τι ἀπὸ συνετοῦ. E 3 . ἐκ Διό ς] εἰμαρμένης. ^[5]

283 P T Y. ἢ ἄερος. T. — ἢ ὅσαν ἀκούσης ἐκ Διό ς: τὰς γὰρ φήμας εἰς Δία ἀναφέρουσιν. ὅθεν καὶ πανομφαίου Διὸς ἱερόν, εἰς ὃν πᾶσα φήμη καὶ κληδὼν ἀναφέρεται. D E 3 H J M a Q T. ἦτ ε: ἦτις. V. —ἢ ὅσα. Yk. ἦτε μάλιστ α: ἦτις κληδὼν καὶ φήμη τῶν ἀγνοουμένων δόξαν φέρει. M a T. μάλιστ α] ἐξαίρετως. M a . λίαν. Y. κλέο ς: νῦν κληδόνα, τουτέστι κλέος καὶ δόξαν. H V. κληδόνα, φήμην. ἀπὸ τοῦ κλῶ τὸ καλῶ. E 3 . πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ καὶ εἴρεο Νέστορα δῖο ν:

οὐκ ἀποδέχονται τινες τῆς Ἀθηνᾶς τὴν ὑποθήκην ἐκπεμπούσης Τηλέμαχον, ὅτε ἦν ἐν μεγίστοις κινδύνοις ἢ οἰκία, πρὸς τὴν ἄπρακτον ζήτησιν τοῦ πατρός, τῶν μνηστήρων ἐτοίμων ὄντων καὶ βίαν προσφέρειν τῇ Πηνελόπῃ διὰ τὴν πολυχρόνιον μνηστείαν, τῆς δὲ οἰκίας οὐκ ἐχούσης τὸν προϊστάμενον ἄνδρα· καὶ ὅμως ὑπαιτίου οὔσης τῆς συμβουλῆς οὐκ ὀκνεῖ ἡ Ἀθηνᾶ λέγειν "σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἶ κε πίθηαι" [279], ἐπαινοῦσα ὡς σοφὴν τὴν τοιαύτην παραίνεσιν. ^[5]

284 ἡ δεικτέον τὸ σοφὸν τῆς εἰς ἀποδημίαν ἀποστολῆς, ἡ ἀλόγου οὔσης ὑποθήκης ἄτοπος ὁ τοιαῦτα θεοῖς ἀνατιθεῖς νοήματα. φαίνεται τοίνυν Ὅμηρος ἀδύνατον νομίσαι ἄνδρα ὑπὸ γυναικὶ τεθραμμένον, εἰ καὶ σωφρονεστάτη εἴη, καὶ ἐν οἴκῳ κατακεκλειμένον πλήρει ὑβριστῶν ἀνθρώπων, ἐν θεραπαίναις τε ἀσελγέσιν ἐναυζόμενον καὶ νήσῳ μικροπρεπεῖ καὶ ἀβασιλεύτῳ πολὺν χρόνον, κινδύνων τε ξενικῶν μὴ εἰληφότα πεῖραν, μηδὲ μετασχόντα ἀηδιῶν καὶ ἀγωνιάσαντα—ἐν ὅσαις ἀδημονίαις γέγονε Τηλέμαχος προσιέναι μέλλων Νέστορι τε καὶ Μενελάῳ καὶ Ἑλένῃ—φαίνεται οὖν μὴ τοιοῦτον ἄνδρα δυνηθῆναι νομίσαι ἀρετῆς ἄλλως πως μετασχεῖν. διὸ πρόφασιν μὲν ἔχει ἡ ἀποδημία περὶ ἐξετάσεως τοῦ πατρός, σκοπὸς δὲ ἐστὶ τῇ συμβουλευούσῃ Ἀθηνᾶ παίδευσις, ἀφ' ἧς ἡμελλεν ἔσεσθαι ὁ προὔθετο μάλιστα ἡ θεός· καὶ ἐρεῖ [93] "πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε—παρὰ ξανθὸν Μενέλαον [285]—καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα νόστον πευσόμενον πατρός φίλου, ἦν που ἀκούσῃ, ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν". εἰ μὲν [οὖν] ἡ πρόφασις ἐξετάσιν εἶχε πατρός ἐπανόδου, σκοπὸς δ' ἦν ταύτης παίδευσις, ἀφ' ἧς τὸ "κλέος ἐν ἀνθρώποισι" γίνεται, εἴη ἂν θεία ἡ παραίνεσις καὶ τῇ Ἀθηνᾶ πρέπουσα· μένων δ' ἐν Ἰθάκῃ ἀπαίδευτος ἡ τῶν μνηστήρων εἶχετο καὶ προὔδωκεν ἂν τὸν οἶκον, ἡ ἐπιτιθέμενος αὐτὸς ἀπώλετο ἂν μόλις τοῦ Ὀδυσσεύος δι' ὑπερβολὴν φρονήσεως καὶ ἐμπειρίας δυνηθέντος αὐτοῖς δολίως ἐπιθέσθαι, ἄξιός τε οὐκ ἂν τοῦ πατρός ἐγένετο μὴ τί γε παρὰ τῶν συστρατευσάντων πυθόμενος περὶ τῶν ἐκείνου πράξεων· διὸ καὶ συνεχῆς αὐτῷ ἐλθόντι κωλυόμενος πεπαίδευται ἤδη, καὶ οἶδε πῶς προσενεχθῇ τῷ πατρὶ ἀφ' ὧν ἀκήκοε περὶ αὐτοῦ διηγημάτων. τὸν τε περὶ τῆς μητρὸς φόβον καὶ ὅλως τὸν περὶ τοῦ οἴκου τὸ μὲν τι ἡ Πηνελόπῃ ἐξέλυσεν ἱκανὴ οὔσα περιγενέσθαι τῷ φρονήματι τῆς τῶν μνηστήρων ἀνοίας, τὸ δὲ τι καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἡσφαλίσατο τὸν δῆμον ἐπαναστῆσαι συμβουλευσάσα κατὰ τῶν μνηστήρων διὰ τῆς κατὰ τὴν ἐκκλησίαν ὧν δρῶσιν εἰς τὴν οἰκίαν μηνύσεως "ἔξ οὔ Ὀδυσσεὺς διὸς ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν, οὐδὲ ποθ' ἡμετέρῃ ἀγορῇ γένετ' οὐδὲ θόωκοσ" [β 27 et 26], ὥστε πᾶς ἔλαβε τὸ μέγεθος τῆς τῶν μνηστήρων ἀδικίας. καὶ δημηγορήσαντος Τηλεμάχου τοσαύτη ἐπιστροφή γίνεται ὥστε ἐπειπεῖν ὡς "οἶκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα" [β 81] καὶ φοβηθέντας τοὺς μνηστήρας λέγειν [β 85] "Τηλέμαχ' ὑπαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπας ἡμέας αἰσχύνων, ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι", καὶ ἄλλους δ' ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας φάναι [β 166] "πολλοῖσι δὲ καὶ ἄλλοισι κακὸν ἔσται, οἳ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδείελον. ἀλλὰ πολὺ πρὶν φραζώμεσθ' ὥς κεν καταπαύσομεν· ἡδὲ καὶ αὐτοὶ παυέσθων· καὶ γάρ σφιν ἄφαρ τόδε λωῖόν ἐστιν". ἡ δὲ πρόφασις ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ῥηθεῖσα τῆς ἀποδημίας οὐδὲν καινοτομεῖ· τί γάρ φησι; [β 210] "ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι οὐδ' ἀγορεύω· ἤδη γὰρ τά γ' ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί. ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοήν". καὶ εἰπὼν τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἀποπλεῖν μέλλει, ἐπάγει [β 218] "εἰ μὲν κεν πατρός βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω, ἢ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν" καὶ τὰ ἐξῆς. οὕτως τοίνυν ἡ ὑπόθεσις ὡς καὶ αὐτῶν ἐπὶ συμφέροντι γενομένης τῆς ἀποδημίας πεπεῖσθαι δοκούντων (ὅτι τέθνηκε), καὶ πρῶτον μὲν ὅτι οὐκ ἀποδημήσει ἐλπίζόντων, ἔπειτα δ', εἰ καὶ ἐκτελέσειε τὴν ὁδόν, ὅτι πεισθήσεται ὅτι τέθνηκεν αὐτῷ ὁ πατήρ, πεισθεὶς δὲ τὴν μητέρα ἐκδώσει, μηδὲν δ' ἐγχείρημα ἐποίσει τῶν ἀτόπων εἰς τὸν οἶκον. ἔπειτα δ' οὐκ ἦν σκοπὸς βιάσασθαι τὸν γάμον—οἱ γὰρ ἄλλοι ἡμύναντ' ἂν τὸν βεβιασμένον—, ἀλλὰ προκριθῆναι ὑπὸ τῆς μνηστευομένης τῶν γονέων αὐτὸς ἕκαστος ἡξίου, ἵν' οὕτως οἱ λοιποὶ παύσωνται τῆς μνηστείας. πολὺν δὲ χρόνον ἡ

ἀποδημία λανθάνει τοὺς μνηστήρας· αἰσθάνονται γὰρ ὀπηνίκα Νοήμων ὁ τὴν ναῦν χρήσας Τηλεμάχῳ πάρεστιν ἐρωτῶν αὐτοὺς περὶ τῆς ἐκείνου ἀπουσίας, καὶ φοβερὸς αὐτοῖς ἀποδημίας γίνεται, ὡς βουλευσασθαι περὶ τῶν καθ' ἑαυτοὺς μᾶλλον ἢ περὶ τοῦ γάμου. ὥστε καὶ περιέσπασε μᾶλλον ἢ ἀποδημία εἰς ἄλλα ἀπὸ τῆς κατὰ Πηνελόπην βίας, ἐξεῖλε δὲ καὶ αὐτὸν ἀπὸ τῶν κινδύνων, οὓς πολλάκις ἂν ὑπέστη μετ' αὐτῶν πάντα χρόνον διατρίβων. ^[45]

284 (50) ὡς γὰρ τὰ τελευταῖα, ὅτε ἐπανήγει τε καὶ ἐπανήλθεν, ἐπιβουλευόντες διετέλουν, οὕτως ἂν παρόντι καθ' ἡμέραν τὴν πείραν προσλαβόντες ἔδρασαν ἅν τι τῶν ἀνγκέστων. διὰ πάντων οὖν φαίνεται ἡ ἀποδημία ἀναγκαία καὶ κρείττων καὶ πολλῶ ἀσφαλεστέρα τῆς ἐν Ἰθάκῃ ἐκδιαιτήτου μετὰ τῶν μνηστήρων διατριβῆς· τὸ γὰρ λέγειν ὅτι, ἵνα ἐντύχη τῷ πατρὶ καὶ τοὺς ἀγροὺς ἴδῃ, διὰ τοῦτο αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ ἀποδημῆσαι πεποίηκε, ψεῦδος· καὶ γὰρ καὶ μὴ ἀποδημίας ὑπερόριος, ἐν δὲ τοῖς ἀγροῖς γενόμενος ἐνέτυχεν ἂν τῷ πατρί. καὶ οὐχ ἵνα ἐντύχη τῷ Ὀδυσσεῖ, ἀποδημῆσαι αὐτὸν πεποίηκεν ἡ Ἀθηνᾶ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τῆς ἀποδημίας διὰ τοῦτο θάττον εἰς τὴν πατρίδα ἐπανήγαγεν. D H. πρῶτα μὲν ἐς Πύλο ν: πέμπει αὐτὸν παιδευθησόμενον παρὰ τοῦ Νέστορος· οὗτος γὰρ εἶχε τὴν ἀπὸ γήρωος ἐμπειρίαν· εἶτα εἰς Σπάρτην πρὸς Μενέλαον· οὗτος γὰρ ἀπὸ τῆς ὀκταετοῦς πλάνης ἐπανήλυθε νεωστί· κοινῶς δὲ δοξασθησόμενον διὰ τὴν ἀναζήτησιν τοῦ πατρὸς. D E 3 . πρῶτα μὲν ἐς Πύλο ν: πέμπει αὐτὸν παιδευθησόμενον καὶ ἅμα ἔνδοξον ἐσόμενον, ἐπεὶ διὰ πατέρα ἀπεδήμησεν. H T V Y. πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθ' ἐ: διὰ τί δὲ πρῶτον αὐτὸν ἐς Πύλον πέμπει; παιδευθησόμενον αὐτὸν ὡς Νέστορα πέμπει. περὶ δὲ τῆς ἀποδημίας Τηλεμάχου εἶπομεν [εἰς τὸ] "πέμψον δ' ἐς Σπάρτην τε" [93]. καὶ νῦν δὲ λεκτέον ὡς ὑπόθεσιν αὐτὴν πεποίηκεν ὁ ποιητὴς ποικιλίας λόγων καὶ ἐξαλλαγῆς ἰδεῶν, ἵνα μὴ μονότροπος ᾖ τῆς ποιήσεως ὁ τρόπος. H M a Q. ἐς Πύλο ν: τῆς Ὀδυσσεΐας οὐκ ἐχούσης ἐξ αὐτῆς ποικιλίαν ἱκανήν, τὸν Τηλέμαχον ἐξελεῖν εἰς Σπάρτην καὶ Πύλον ποιεῖ, ὅπως ἂν τῶν Ἰλιακῶν ἐν παρεκβάσεσι πολλὰ λεχθεῖν διὰ τε τοῦ Νέστορος καὶ τοῦ Μενελάου. D E 3 . ἐλθ' ἐ] πορεύθητι. M a . εἶρε ο: ἐρώτησον. H M 1 P 1 Q V Yk. κεῖθε ν: ἐκεῖθεν. ^[65]

285 H M a V. ἐς Σπάρτη ν] ἐλθέ. E 3 Y. — κεῖθεν δ' ἐς Σπάρτην τ ε: πῶς εἰς Σπάρτην ἐλθὼν οὐ συντυγχάνει Ἰκαρίῳ; ἢ ἐπεὶ καθ' Ὀμηρον ἐν Ἰθάκῃ οἰκεῖ, ἢ ἀπέχθονται αὐτῷ αὐτός τε καὶ ἡ μήτηρ ὡς ἀναγκάζοντι αὐτὴν γαμηθῆναι, ὡς αὐτὴ φησι "μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες γήμασθαι" [τ 158]. D E 3 H M a Q T. παρ' α] πρὸς. T. εἰς. E 3 . ξανθὸ ν: πυρρόν. M a V. ὅς γὰ ρ: οὗτος γάρ. ^[5]

286 M 1 V Y. —ὁ Μενέλαος. Y. δεύτατο ς: ἔσχατος. H M 1 P 1 Q V Y. καὶ ὕστερος. E 3 kn. —"δεύτερος". H 1 . ἕτερος H. —"δεύτερος" ὁ μετὰ τὸν πρῶτον ἐλθὼν, "δεύτατος" δὲ ὁ μετὰ πάντας ὕστερος. E 3 . χαλκοχιτώνων ν] σιδηροθωράκων. M a . ε i] ἑάν.

287 Y. κε ν] ἅν. M c . βίοτο ν: βίον. H 1 M a V. ζώην. E 3 H 1 M a P 1 Q V Yk. —[βιότ]ου [καὶ νόστ]ου. E 3 . νόστο ν] καὶ τὴν ἀποστροφὴν. Y. ἦ τ' ἅ ν] ὄντως ἅν.

288 M a k. τρυχόμενος ς: καταπονούμενος. H P 1 Q T V Yk. λυπούμενος. M a . —τρυχόμενος ὑπὸ τῶν μνηστήρων. H Q. πε ρ] καίπερ. H P Q T V Y. καίτοι. E 3 . ἔτ i] ἐπὶ πλέον. M a . τλαίη ς: καρτερήσεας. M a V Y. ὑπομείνειας. M a V. καρτερῆς. P 1 . ὑπομείνης. H. ἐνιαυτό ν] ἀπὸ τοῦ ἰαύω τὸ διατρίβω. k. τεθνηῶτο ς: τετελευτηκότος, ἀποθανόντος. ^[5]

289 M a V. —εἰ δέ κε τεθνηῶτο ς: ἐναντίον τοῖς προειρημένοις ὅπου μαντεύεται τὴν παρουσίαν αὐτοῦ. ἀναγκαίως ποικίλας ἐκφέρει τὰς γνώμας ὑπὲρ τοῦ μὴ πάντα ἐπανεχέειν αὐτὸν τῇ Ὀδυσσεΐας παρουσίᾳ. D E 3 H M a Q T. —διὰ τοῦ η τὸ "τεθνηῶτος". H. "τεθνηῶτος" διὰ τοῦ η, Ἰωνικῶς. K. ἀκούση ς] παρὰ ἐκείνων. E 3 . μη δ' ἔ τ' ἐόντο ς] ἤγουν μὴ ζῶντος. k. δ' ἤπειτ α] μετὰ ταῦτα. ^[5]

290 M a . —δ'] περισσόν. E 3 . φίλη ν] φίλον ἔδαφος ἡ πατρίς. M c . σῆμ α: τάφον.

291

Η 1 M a P Q Y. μνήμα. k. ο ι] αὐτῷ. M a P Y. χεῦσα ι] γρ' "χεῦσαι". H. — γρ' δὲ οὕτως "χεῦσαι" καὶ "κτερεῖξαι". H. ἀπαρέμματα δεχόμενα τὸ προαιρετικὸν ῥῆμα ἀπάξον. θέλησον τί ποιῆσαι; χεῦσαι. καὶ θέλησον τί ποιῆσαι; κτερεῖξαι. H. λέγω σοι. E 3 . καὶ ἄλλως. τὸ ἀπαρέμματος ἀντὶ τοῦ προστακτικοῦ. H. — χεῦσαι: χῶσαι, ἀντὶ τοῦ χῶσον. V. ποιήσον. k. κτέρει: ἐντάφια. H 1 M 1 Q V Y. θύματα M 1 . θυσίας. E 3 k 3 . ἐπικτέρει: α: κυρίως τὰ ἐπὶ τοῖς κτεινομένοις γενόμενα ἐνταφιάσματα. M 1 . νῦν τὰ ἐναγίσματα. M a . ἐπιτάφια. Tk. — κτέρει: α: τὰ ἐντάφια· ἀπὸ τῆς κατὰ προθέσεως καὶ τοῦ ἔρα ἢ γῆ. P 1 Y. τὰ κάτω τῆς ἔρας νενομισμένα τοῖς νεκροῖς ἐπιτάφια, ἢ τὰ ἐναγίσματα, ἢ καθάρματα. κυρίως δὲ τὰ ἐπὶ τοῖς κτεινομένοις ἐντάφια, ἀπὸ τοῦ ἱκετήριον τι εἶναι. E 3 . κτερεῖξαι: ἐνταφιάσαι. H 1 M 1 Q V. εὐτρεπίσαι. T. θῦσαι. k 2 . θυσιάσαι. k 3 . κτερεῖξον. H. ἐνταφιάσον. H Yk. — θυσιάσασιν. E 3 . μάλ' πάνυ. ^[10]

292 M a . ἔοικε] πρέπει. k. μητέρ α] τὴν Πηνελόπην. E 3 . δοῦνα ι: ἀντὶ τοῦ δός. H 1 K M a V Yk. αὐτὰρ ἐπὶ ν: ἐπειδὴν δέ.

293 M a V. τελευτήσῃς: τελειώσῃς. M a V. πληρώσῃς. M 1 Vk. εἰς τέλος ἄξις. E 3 . ἔρξῃς: πράξις. H 1 M a Q V. ποιήσῃς. P 1 . φράζεσθα ι] φράζου.

294 E 3 H M 1 P. διανοοῦ. M 1 . βουλεύου. H Qk. ἐπιβουλεύου. Y. ἐνθυμοῦ, σκόπει. H. — Ἀττικῶς. M 1 . — φράζεσθα ι: γενναίως χρῆται τῇ συμβουλῇ· οὐ γὰρ σπείσασθαι τοῖς μνηστῆρσιν αὐτὸν ἀξιό· καὶ τέρπεσθαι τοῖς ἰδίοις, ὅποια οἱ πολλοὶ ὑπ' ἀργίας συμβουλεύειν εἰώθασιν, ἀλλὰ τιμωρίαν παρὰ τῶν ἀδικησάντων λαβεῖν. D E 3 H M a Q T. δ' ἥπειτ α] μετὰ ταῦτα. M a Y. κατὰ φρέν α] κατὰ τὸν νοῦν. M a . — ἡγουν μὴ φανερόν. k. ἡγουν δολίως καὶ πανούργως. E 3 . κατὰ θυμό ν] κατὰ τὴν ψυχὴν. M a . δ ἡ] γράφεται "κε". ^[5]

295 M c . ἐνὶ μεγάροισι τεοῖς ι] ἐν τοῖς ἰδίοις οἴκοις. Y. τεοῖς ι: τοῖς σοῖς. M a V. δόλ ω] κρυφίως.

296 k. ἀμφαδό ν: φανερόν. H 1 P 1 V. φανερώς. E 3 M a Q Yk. οὐδέ τ ι] οὐ γὰρ ἔτι. M a . χρ ἡ] ἀρμόζει. M a . νηπιᾶς ὀχέει ν: τὰ νέων φρονεῖν καὶ φέρειν.

297 ἢ ὀχεῖσθαι ὑπὸ νεότητος, τουτέστιν ἄφρονα εἶναι. H M a Q T V Y. καὶ ἄλλως. ἀφροσύνας φέρειν, ἐπεὶ οὐκέτι τοιοῦτος εἶ. H M a T. τὰ τῶν νηπίων ὀχεῖσθαι ἦτοι φρονεῖν, τουτέστιν ἄφρονα εἶναι. E 3 . ἐπὶ τῆς νηπιότητος ἡγουν τῆς μωρίας ὀχεῖσθαι. M 1 . νηπιόφροσύνας. n. — νηπιᾶχοις] γρ' "νηπιᾶσ". k. ὀχέει ν] ἔχειν. M a k. ἐπιβάλλειν. P 1 . ἐπιμένειν. Y. — ὀχεῖσθαι ἀντὶ τοῦ καβαλικεύειν, ὀχεῖν ἀντὶ τοῦ καβαλικεύεσθαι. ἢ ὑπὸ τῆς μωρίας ὀχεῖσθαι. k. τηλίκος: τηλικούτος. D H M a Q V. μικρός. M 1 M a T V. ἀντὶ τοῦ πάνυ νέος. D M a P 1 V. ὥστε νηπιᾶς ὀχέειν. ἢ οὕτως ῥητέον· οὐδέ τί σε χρὴ νηπιᾶς ὀχέειν οὐκέτι, ἐπεὶ τηλίκος ἐσσί, ἀντὶ τοῦ ἀνὴρ τέλειος. D. ἐσσί: ὑπάρχεις. M a V Y. — τηλίκος ἐσσί: τὸ "ἐσσί" γίνεται ἐκ τοῦ ἔω, ἐμί, ἔς. οὐδέποτε δὲ ῥῆμα μονοσύλλαβον βραχυκαταληκτεῖ πλήν τοῦ θές, δός, ἔς· γίνεται οὖν προσθήκη τοῦ ἐτέρους ἐς. ἐπεὶ δὲ πάλιν λέξις Ἑλληνικὴ οὐδέποτε καταλήγει εἰς δύο σύμφωνα τὰ αὐτά, προσθήκη τοῦ ι γίνεται ἐσσί. D E 2 . ἢ οὐκ αἶεις: ἐξ ὁμοίων ἢ προτροπῇ· καὶ οὗτοι γὰρ ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ Πηνελόπην ἐμοίχευσαν [ἄν] καὶ τὴν βασιλείαν ἀφείλοντο. ^[10]

298 D E 2 H M a T. γνησίου δὲ νουθεσίας ἐστὶ σύμβολον ἢ μετὰ τὴν ἐπίπληξιν προτροπῇ. H M a T. ἐργασία ἀπὸ παραδείγματος. n. — προκέφαλον. M 1 . αἶεις: ἀκούεις, αἰσθάνη. M a T V. οἶον κλέος] ὁρᾷς πῶς ἐρεθίζει τὸ τοῦ νέου ζηλότυπον; T. ἔπε ι] ἀφ' οὔ. ^[5]

299 M a . ἔκταν ε] ἀπέκτανε. M a . ἀπέκτεινε. Y. πατροφονῆ α: τὸν τοῦ πατρὸς φονέα. H 1 H M a Q V Y. ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆ α: οὐκ οἶδεν ὁ ποιητὴς τὸν Κλυταιμνήστρας ὑπὸ παιδὸς μόρον. D E 2 H M a . δολόμητι ν: δόλια βουλευσάμενον. ^[5]

300 E 2 H M 1 Q V. κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος. E 2 H M 1 Q. ὅς οἱ πατέρα κλυτό ν: ἄνευ τοῦς Ἀρίσταρχος "ὅ οἱ πατέρα". M a . ο ι] αὐτοῦ. Y. ἔκτ α: ἀπέκτεινεν. H V Y. — πατέρα κλυτὸν ἔκτ α: πολλοὶ

συστέλλουσι τὸ α τοῦ "ἔκτα", νομίζοντες ἀποκοπὴν εἶναι τοῦ ἔκτανεν· ὁ δὲ Ἀρίσταρχος ἐκτείνει. H K M a Q. καὶ σ ύ] ὅμοια ποιήση. ^[5]

- 301 Y r . —τὸ ἐξῆς· καὶ σύ, φίλος, ἄλκιμος ἔσο. H M a T. φίλο ς] ὦ. M a P Y. φίλε. k. καλόν τε μέγαν τ
ε] τῆς περιβολῆς. n. ἄλκιμο ς] ἀνδρεῖος.
- 302 E 2 M a . δυνατός. k. ἔσο ο: γενοῦ. H K V Y. γίνου, ὕπαρχε. M a . —ἀντὶ τοῦ ἔσο. E 2 . — ἐς ς']
ὑπάρχεις. k. εἷς. k 3 . ἄλκιμος ἔσο ο: αἰσχρὸν γὰρ τοῖς τῆς τύχης δώροις μὴ συνυπουργεῖν. D H M
a Q T. ὀψιγόνων ν: μεταγενεστέρων. H M 1 Q V Y. τῶν μελλόντων. k. ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων ἔυ
εῖπ η] ἵνα ἀοίδιμος ἔση. T. καὶ ἐπαινέση. M c . — ταῦτα λοιπὸν εἰδυῖα τὸ φιλότιμον τῶν νέων
λέγει. H M a T. ἐγώ ν] Δωρικόν. ^[5]
- 303 M c . κατελεύσομαι: κατέρχομαι. E 2 H K M a V. ἀπελεύσομαι. k. ἡδ η] νῦν. P. ἀπαρτί. Y. ἡ δ '
ἐτάρου ς] καὶ ἐπὶ τοὺς ἐταίρους.
- 304 M a . ἀσχαλώσω ι: δυσανασχέτως ἔχουσι. E 2 H 1 K M a V. δυσχεραίνουσι. E 2 H K M a Q V.
λυποῦσι. Y. λυποῦνται. k. ἀγανακτοῦσι, δεινοπαθοῦσι. k 3 . μένοντε ς] ἐκδεχόμενοι. M a . αὐτ
ῶ] γρ' "αὐτῶν".
- 305 k. μελέτ ω: ἐν ἐπιμελείᾳ ἔστω. H M a Q V. —ταῦτα. M a Y. ἐμπάζε ο: ἐπιστρέφου. H M a V.
ἐπιστροφὴν ποίει. E 2 H M a P 1 V Y. καὶ σέβου. H M a V. καὶ φρόντιζε. Y. — ἐμπάξο μύθω ν:
διδασκαλικῶς ἐπιλέγει πάλιν περὶ τῶν αὐτῶν, ἀντὶ τοῦ ἐπιστρέφου, φρόντιζε. M a . πεπνυμένο
ς] ὁ συνετός. ^[5]
- 306 P 1 Y. ξεῖ ν'] ὦ φίλε.
- 307 P 1 Y. ἦτο ι] καὶ δή. Y. φίλ α] ἀγαπητά. Y. φίλα φρονέω ν: φιλοφρονούμενος. H M a Q V. καὶ ὦν
φρόνιμος. P. ὥστ ε] καθά.
- 308 Y. καθάπερ. M a . ὥστε πατὴρ ῶ παιδ ί: μιμουμένη γὰρ πατρικὸν ξένον ἐπιτιμήσει ἐχρήσατο. ὁ
δὲ συνετῶς οὐκ ἐδυσχέρανεν, ἀλλὰ καὶ χάριν ὁμολογεῖ. D E 2 H M a T. ῶ] ἰδίῳ. M a P 1 Y. αὐτοῦ.
M a . οὐποτ ε] οὐδαμῶς. M a . λήσομαι ι: ἐπιλάθωμαι. H 1 M a P V. λάθωμαι. Yk. ἀμελήσω. H Q.
ἀλ λ ' ἄγ ε] ἀλλὰ φέρε. ^[5]
- 309 M a . ἐπειγόμενος: σπεύδων. H V. ἐπειγόμενός περ ὁδοῖ ο] καίτοι γε σπεύδων ἀπελθεῖν ἐν τῇ
ὁδῷ. M a . θέλων ἐπείγεσθαι καὶ διέρχεσθαι τὴν ὁδόν. E 2 . ὁδοῖ ο] καὶ ἔνεκα. M c . ^[5]